

trus. qz dixit ei tercio amas me. et dixit
ei. Dne tu oia noli. tu scis qz amo te.
F Dicit ei. Pisce oues meas. Amen amē
dico tibi cum esses iunior cingebas te et
ābulabas vbi volebas. Cū autē senueris
extendas manus tuas: et alius te cinget
et ducet quo tu nō vis. Hoc autē dixit si-
gnificans qua morte clarificaturus esset
deū. Et cū hoc dixisset dicit ei. Sequere
me. Conuersus petrus vidit illum disci-
pulum que diligebat iesus sequentē. q̄ et
recubuit in cena super pectus ei? et dixit.
G Dne quis est q̄ tradet te? Hunc ḡ cū vi-
disset petrus: dicit iesu. Dne: hic autē qd̄
dicit ei iesus. Sic cū volo manere do-
nec veniā. Quid ad te. Tu me sequere.
Erit ḡ p̄mo iste inter fratres. quia disci-
pulus ille nō mori. Et nō dixit ei iesus
nō mori. sed sic volo eū manere donec
veniā. quid ad te: Hic est discipulus ille
qui testimoniū p̄bet de his. et scripsit
hec. Et scimus quia v̄x est testimoniū
eius. Sunt autē et alia mlt̄a q̄ fecit iesus
que si scribant̄ per singula nec ipm̄ arbi-
trorū mundum capere posse eos qui scri-
bendi sunt libros.

Explicit euangeliū fm̄ Johannē.
Incipit p̄fatio sancti Hieronymi
in om̄s epl̄as sancti Pauli.

Primū querit̄. q̄re post
euāgelia q̄ sup̄plemētū
legis sunt et in q̄b̄ nob̄
exempla et p̄cepta viuē-
di pleissime digesta sūt
voluerit apl̄s has epl̄as
ad singulas ecclesias destinare. Hac autē
causa factū videt̄ vt sc̄z initia nascentis
ecclesie nouis causis existentib̄ p̄ueni-
ret et vt p̄ntia atq̄ oriētia reseccaret vitia
et post futuras excluderet questiones ex
emplo p̄p̄xat̄ qui post editā legē moy-
si in q̄ oia dei mādāta legebant̄: nihilo-
minus tñ doctrina sua rediuiua sp̄ p̄pli
p̄pressere peccata. et p̄pter exemplū viuē-
di libros ad nostrā etiā memoriā trāsmi-
serūt. Deinde querit̄. Cur nō amplius q̄

decē epl̄as ad ecclesias scripserit? Decem
sunt em̄ cū ea q̄ dē ad hebreos. Nam re-
lique q̄ tuor ad discipulos sp̄aliter sūt pos-
recte. Et onderet nouū nō discrepare a
veteri testamēto. et se p̄tra legē nō facere
moyfi ad numex p̄rimoz decalogi man-
datoz suas epl̄as destinauit: et quot ille
p̄ceptis a p̄baraone insituit liberatos.
totidē hic epl̄is a dyaboli et idolatrie fuit
tute edocet acq̄sitos. Nam et duas tabu-
las lapideas duoz testamētoz figuram
habuisse viri eruditissimi tradiderunt.
Epistolā sane q̄ ad hebreos scribit̄ q̄daz
pauli nō esse p̄tendit. eo q̄ non est noie
titulata. et p̄t̄ f̄monis stilicq̄ distantiam
sed aut barnabe iuxta tertullianū aut lu-
ce iuxta quosdā. vel certe clemētis disci-
puli ap̄loz et epi rhomane ecclie post apo-
stolos ordinati. Quib̄ r̄ndendū est si p̄-
pterea pauli nō erit. qz eius nō h̄z nomē
ḡ nec alicuius erit: qz nullius noie titu-
latur. Qd̄ si incōueniens absurdūq̄ ē
ipsius magis esse credēda est q̄ tanto do-
ctrine sue fulget eloquio. S̄z qm̄ apud
hebreoz ecclesias q̄si destructor legis fal-
sa suspitione habebat̄: voluit tacito noie
de figuris legis et veritate xpi reddere ra-
tione: ne odiū nois in fronte p̄titulati
vtilitatē excluderet lectionis. Non est sa-
ne mir̄ si eloquētior videat̄ in p̄prio id ē
hebreo q̄ in p̄grino. i. in greco quo cete-
re epistole sunt scripte sermōe. Nouerit
etiā quosdā q̄re rhomanoz epl̄az primo
sit posita: cū eā nō primo scriptā rō ma-
nifestet: Nam hanc se p̄ficiētē hieroso-
lymā scripsisse testat̄ cū corinthios et ali-
os iam an̄ vt ministeriū qd̄ secū porta-
turus erat colligerent: lit̄is adhortatus
sit. Cū et intelligi quidā volūt ita om̄es
epl̄as ordinatas vt prima poneret̄ q̄uis
posterior fuit destinata vt p̄ singlas epi-
stolas gradib̄ ad p̄fectiora veniret. Rho-
manoz nāq̄ pleriq̄ tā rudes erāt vt nō
intelligerēt dei se gr̄a et nō suis meritis
esse saluatos: et ob h̄ duo inter se p̄pli p̄sti-
ctarēt. Idcirco illos indigere asserit cori-
nigi vitia gentilitat̄ priora cōmemorās.
Corinthijs autē iam dicit scientie gratiā

Prologus

esse p̄cessam. 7 nō tā oēs increpat q̄ cur
peccantes nō increpauerūt: reprehendit si
cut ait. Audīt inter vos fornicatio. Et
iteꝝ. Cōgregatis vob̄ cū meo spū trade
re h̄mōi sathane. In secūda dō laudant̄
7 vt magis ac magis p̄ficiāt cōmonent̄
Galat̄e dō iā nullius criminis arguūt
nisi hoc t̄m q̄ callidissimis pseudoap̄tis
crediderūt. Ep̄l̄x̄j sane nulla rep̄hen
sione: sed multa laude sunt digni: q̄ fidē
ap̄licam suauerūt. Phylipenses etiaꝝ
multo magis collaudant̄ q̄ nec audire q̄
dem falsos ap̄los voluerūt. Thessalonī
censes nihilominus in duabꝝ ep̄lis om̄i
laude p̄sequūt: eo q̄ nō solū fidē incōcus
sam suauerunt veritatis: sed etiaꝝ in pse
cutione ciuū fuerint p̄stantes inuenti.
Colossenses aut̄ t̄les erāt vt cū ab ap̄lo
visi corpore nō fuissent hac laude digni
h̄sent. Et si corpe inquit absens sum: sꝫ
spū vobiscū sum gaudēs 7 videns ordi
nē v̄m. De hebreis dō qd̄ dicendū est:
q̄z thessalonicensēs q̄ plurimū laudati
sunt imitatores facti esse dicunt. Sicut
ipse ait. Et vos fratres imitatores facti
estis ecclesiaz dei q̄ sunt in iudea. Eadē
em̄ passi estis 7 vos a p̄tribulibꝝ v̄is q̄ 7
illi a iudeis. Apud ipsos q̄z hebreos eadē
cōmemorat dicēs. Nā 7 vinctis cōpassi
estis 7 rapinā bonoz v̄roz cū gaudio su
scipistis cognoscētes vos h̄re melioꝝe 7
manentē substantiā.

Incipit p̄logus specialis in ep̄lam
ad Romanos.

Romani sunt q̄ ex iudeis
7 gentibꝝ crediderunt. Nō
supbia p̄tentione volebāt
se alterutꝝ supponere. Nā
iudei dicebāt: Nos sumꝝ
populus dei q̄s ab initio dilexit et fouit:
nos circūcisi ex genere abraā sancta de
scendimus ex stirpe 7 notus retro apud
iudeā t̄m deꝝ. Nos de egypto signis dei
7 virtutibꝝ liberati: mare sicco p̄tran siui
mus pede cū inimicos n̄ros grauissimi
fluctus inuoluerēt: Nobis pluit māna
dñs in deserto: 7 q̄si filijs suis celeste pa
bulū ministravit: Nos die noctuqꝝ in co

lūna nūb: ignisqꝝ p̄ressit vt nō in inuio
iter oñderet. Atqꝝ vt cetera eiꝝ circa nos
imensa b̄nficia taceamus nos soli digni
sumus dei legē accipe. 7 vocē dei loque
tis audire eiusqꝝ cognoscere volūtatem
In q̄ lege nobis p̄missus est x̄ps: ad q̄s
enā ipse se venisse testatus ē dicēs. nō ve
ni nisi ad oues q̄ pierant domos isrl: cū
vos canes potius q̄ h̄oies appellauerit.
Eq̄ uñ ne ḡest vt idola hodie deserentes
q̄bꝝ ab initio deseruistis nob̄ cōparemī.
7 nō potꝝ in p̄selitoꝝ locū ex legis auto
ritate 7 p̄suetudine deputemī. Et h̄ipm
nō merebamī: nisi q̄z larga sp̄ dei clemen
tia voluit vos ad n̄raz imitationē admit
tere. Gentes etiaꝝ ecōtrario r̄idebant:
Quāto em̄ maiora erga vos dei b̄nficia
narraueritis. tāto maioris vos criminis
reos esse monstrabitis. Semp̄ em̄ his
oibꝝ extitistis ingrati. Nam̄ ipsis pedibꝝ
q̄bꝝ aridū mare transistis. ludebatis añ
idola q̄ fecistis: 7 ipso ore q̄ paulo añ ob
necē aduersarioꝝ dñō cantauerat: s̄ila
tra vobis fieri poposcistis illis oculis q̄bꝝ
venerando deū in nube veligne sp̄picere
solebatis: simulacra intuebamī. Vana
quoqꝝ vobis fastidio fuit. 7 semp̄ in deser
to p̄tra dñm murmurastis ad egyptum
vñ vos manu valida eiecerat redire cu
pientes. Quid plura? Ita p̄ses v̄ri cre
bra puocatione dñm irritauerūt vt oēs
in heremo morerent̄: nec plus ex seniori
bus eoz q̄ duo h̄oies terrā repromissio
nis intrarēt. Sed qd̄ antiqꝝ replicamus
cū etiaꝝ si illa mīme fecissetis de hoc solo
nēs vos dignos venia iudicaret q̄ dñm
christū p̄beraz semp̄ vobis vocibꝝ repro
missum nō solū suscipere noluitis: sꝫ etiaꝝ
morte pessima pemistis: Quē vt nos co
gnouimus statim credidimus. cū nobis
de eo antea nō fuerit p̄dicatū. Cū p̄baꝝ
q̄ idolis fuiuimus: nō obstinatiōi men
tis sꝫ ignoratiōe deputatū. Qui eiꝝ cogni
tū ilico seq̄mur: olim vtiqꝝ sequeremur
si antea cognouissemꝝ. Sic autē vos de
generis nobilitate iactatis quasi nō mo
rum imitatio magis q̄ carnalis natiui
tas filios vos faciat esse factoz. Deniqꝝ

esau et hismael cum de stirpe sint abrae mi-
nime tamen in filiis reputantur. His taliter al-
trificantibus, apud se medium interponens
ita primum dirimit questiones ut neutrum eorum
sua iusticia salutem meruisse confirmet. am-
brosius vero apostolos et scientes et grauius deliquit-
se. Iudeos quidem quod per peruicacitatem legis
deum inhonorauerunt; gentes vero quod cum co-
gnitum de creatura creatorem ut deum debue-
runt venerari. gloriam eius in manu facta
mutauerunt simulacra. Utroque etiam sili-
ter pernam consecutos: equales esse verissima
ratione demonstrat. perferunt cum in eadem lege
predictum sit et iudeos et gentes ad christi fidem
vocandos esse ondat. Quamobrem vicissim
eos humilians ad pacem et concordiam conforta-
tatur.

Explicit prologus. Incipit argumentum.

Romani sunt partem italicae. Hi
puenti sunt a falsis apostolis et
sub nomine domini nostri iesu christi in le-
gem et prophetas erant inducti

Mos reuocat apostolus ad veram et euangelicam
fidem: scribens eis a corintho.

Explicit argumentum. Incipit epistola beati
Pauli apostoli ad Romanos. Cap. I

Aulus ser-

uus iesu christi voca-
tus apostolus segregatus
in euangelium dei quod
ante permisserat per prophetas
suos in scripturis
sanctis de filio suo qui

factus est ei ex semine dauid secundum carnem qui
predestinatus est filius dei in virtute secundum
spiritum sanctificationis ex resurrectione mor-
tuo iesu christi domini nostri per quem accepimus
gratiam et apostolatum ad obediendum fidei in omnibus
gentibus per nomine eius in quibus estis et vos vocati
iesu christi. omnibus qui sunt romae dilectis dei
vocatis sanctis. Gratia vobis et pax a deo patre
et domino nostro iesu christo. Primum quidem
gratias ago deo meo per iesum christum per omnibus
vobis: quod fides vestra annunciat in vniuerso
mundo. Testis enim mihi est deus cui serui-

in spiritu meo in euangelio filij eius: quod sine
intermissione memoria vestri facio semper
in omnibus meis. obsecrans si quomodo tan-
dem aliquam praeceperit habeam in voluntate dei
venire ad vos. Desidero enim videretis
ut aliquid impartiar vobis gratiae spiritualis
ad confirmandos vos. id est simul consolari in vo-
bis per eam quam inuicem est fidei vestram atque meam
nolo autem vos ignorare fratres: quod sepe pro-
sui venire ad vos. et prohibui sum usque ad
huc. ut aliquem fructum habeam in vobis sicut
et in ceteris gentibus. Grecis ac barbaris
sapientibus et insipientibus debitor sum. itaque
quod in me promptum est et vobis qui romae estis
euangelizare. Non enim erubescio euangelium
virtus enim dei est in salutem omni credenti.
iudeo primum et greco. Iusticia enim dei in
eo reuelatur ex fide in fide: sicut scriptum est
Iustus autem ex fide vivit. Reuelatur enim
ira dei de celo super omnem impietatem et iusti-
ciam hominum eorum qui veritatem dei in iniusticia
detinet: quod notum est dei manifestum est in
illis. Deus enim illis manifestaui. Inui-
sibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quae
facta sunt intellecta conspiciunt: sempiterna
namque eius virtus et diuinitas: ita ut sint
inexcusabiles. quod cum cognissent deum non si-
cut deum glorificauerunt aut gratias egerunt
sed euauerunt in cogitationibus suis: et ob-
scuratum est insipiens cor eorum. Dicentes
enim se esse sapientes: stulti facti sunt. Et
mutauerunt gloriam incorruptibilis dei in
similitudinem imaginis corruptibilis hominis,
et voluerunt et quod drupedum et spiritum. Propter
quod tradidit illos deus in desideria cordis
eorum in imundicia: ut stultitiam afficiunt
corpora sua in semetipsis. Quod mutauit
veritatem dei in mendacium: et coluerunt et ser-
uierunt creature potius quam creatori. qui est
benedictus in secula amen. Propterea tra-
didit illos deus in passiones inguominie
Nam semine eorum immutauerunt naturalem usum
in eum usum qui est contra naturam. Sicut autem et ma-
sculi relicto naturali usu seie. exarserunt
in desiderijs suis in inuicem: masculi in ma-
sculos turpitudine operantes. et mercedem
quam oportuit errozi sui in semetipsis re-
cipientes. Et sicut non probauerunt deum

B

Abac. 2.
Deb. io. v.

C

i. Cor. 3. v
Eph. 4. c.

D

hęc in noticia: tradidit illos deus in reprobū sensum vt faciāt ea q̄ nō pueniūt repletos oī iniquitate. malicia fornicatiōe auaricia. neq̄tia. plenos inuidia. homicidijs. p̄tentione. dolo. malignitate. susurrones. detractores. deo odibiles. p̄tume liosos. sup̄bros. elatos. inuētores maloz parētibz nō obediētes. insipientes in cōpositos sine affectione. absq̄ federe: sine mīa. Quia cū iusticiā dei coguissent. nō intellexerūt: qm̄ q̄ talia agunt. digni sunt morte: nō solū q̄ ea faciūt: s; etiam q̄ p̄sentīūt faciētibz.

II

A Propter qd̄ iexcusabilis es o hō
p oīs q̄ iudicas. In q̄ em̄ alteruz iudicas teipm̄ p̄dēnas. Eadem em̄ agis q̄ iudicas. Scimus em̄ qm̄ iudiciū dei est s̄m̄ veritatē in eos qui talia agunt. Crisimas autē hoc o hō q̄ iudicas eos q̄ talia agūt 7 facis ea. qz tu effugies iudiciū dei. An diuitias bonitatis eius 7 patientie 7 longanimitatis p̄tēnis? Igit̄ ras qm̄ benignitas dei ad p̄niam te adducit. Scdm̄ autē duriciā tuā 7 impenitens thesaurizas tibi irā in die ire 7 reuelatiōis iusti iudicij dei q̄ reddit vniciū qz s̄m̄ opa ei? His qd̄ q̄ s̄m̄ pariam boni opis gl̄iam 7 honozē 7 incorruptionē q̄rentibz vitā eternā. His autē q̄ sunt ex p̄tentione 7 q̄ nō acq̄lescunt veritati credūt aut iniquitati: ira 7 indignatio. tribulatio 7 angustia in oēm aiām hoīs opantis malū: iudei primū 7 greci. Gl̄ia autē honoz 7 par oī opanti bonū iudeo primū 7 greco. Nō em̄ est acceptio p̄sonarum apud deū. Quicūqz em̄ sine lege peccauerūt sine lege p̄ibunt. Et q̄cūqz in lege peccauerūt p̄ legē iudicabūt. Nō em̄ auditores legis iusti sunt apud deū: sed factores legis iustificabūt. Cū em̄ gētes q̄ legē nō h̄nt naturalē ea q̄ legis sunt faciūt. eiusmodi legē nō h̄ntes ipi sibi sūt lex q̄ ondūt opus legis scriptū in cordibus suis testi moniū reddēte illis cōscia ipoz 7 inf̄ se inuicē cogitationū accusantiū aut etiā defendētū. in die cū iudicabit d̄s occulta hoīm s̄m̄ euangeliū meū p̄iesuz xpm̄. Si autē tu iudeus cognoīa

ris 7 requiescis in lege: 7 gl̄iaris in deo: nosti voluntatē eius: 7 p̄bas vtilioza in structus p̄ legē: p̄fidis teipm̄ esse duce 7 cecoz: lumē eoz q̄ in tenebris sunt: eruditore insipientiū. mḡm̄ infantū: h̄ntē formā scie 7 veritatis in lege. Qui ḡ aliū doces teipm̄ nō doces. Qui p̄dicas non furandū furaris. Qui dicis nō mechandū macharis. Qui abominaris idola: sacrilegiū facis. Qui in lege gl̄iaris. p̄ p̄uaricationē legis deū in honozas. Nō em̄ em̄ dei p̄ vos blasphemā inf̄ gētes sicut scriptū ē. Circūcisio qd̄ p̄dest si legem obserues: si autē p̄uaricator legis sis. circūcisio tua p̄p̄uiciū facta est. Si igit̄ p̄p̄uriū iusticias legis custodiat. nōne p̄putiū illius in circūcisionē reputabitur. Et iudicabit id qd̄ ex natura ē p̄putiū legē p̄sumās te: q̄ p̄ l̄am 7 circūcisionē p̄uaricator legis es. Nō em̄ q̄ in māifesto iudeus est neqz q̄ in māifesto in carne ē circūcisio: s; q̄ in abscondito iudeus ē. et circūcisio cordis in spū nō l̄a: cui? laus nō ex hoīb; s; ex deo est.

III

q Quid ḡ amplius iudeo est: aut q̄ vtilitas circūcisionis? Multū p̄ omnē modū. Primū qd̄em: qz credita sunt illis eloquia dei. Quid em̄ si quidā illoz nō crediderūt. Nunq̄d incredulitas illoz fidem dei euacuauit. Absit. Est autē d̄s verax: oīs autē hō mēdar: sicut scriptū est: vt iustificeris in s̄monibz tuis 7 vincas cū iudicaris. Si autē iniquitas n̄ra iusticiā dei cōmendat: qd̄ dicemus? Nūquid iniquus est deus q̄ infert irā. Secundū hoīem dico. Absit. Alioquin quō iudicabit de? hūc mūdū? Si em̄ d̄itas dei in meo mēdacio abūdauit in gl̄iam ip̄sius: qd̄ adhuc 7 ego tanqz peccator iudicor: 7 nō sicut blasphemamur. 7 sicut aiunt quidā nos dicere. faciamus mala vt veniāt bona. Quoz damnatio iusta ē. Quid ḡ. Precellimus eos? Nequaquē. Causati em̄ sumus iudeos 7 grecos oēs sub peccato esse: sicut scriptū est. Quia nō est iustus quisqz nō est intelligēs: nō est requirens deū. Om̄s declinauerunt simul. inutiles facti sunt: nō est q̄ faciat

Def. i. c. Col.
 1. d. Ep̄t. 6. b.
 Act. 10. c. Jac. 2. b
 Mat. 7. g
 Jac. 1. d.
L

Joh. 4. d. 7.
 ps. ii.
 ps. 50.

ps. 13.

tonū: nō est vsq; ad vnū. Sepulcrū pa-
 tens est guttur eoz. linguīs suis dolose
 agebant: venenū aspidū sub labijs eoz.
 Quoz os maledictione ⁊ amaritudine
 pienū est: veloces pedes eoz ad effundē
 dū sanguinē. Contritio ⁊ infelicitas in
 vjs eoz ⁊ viā pacis nō cognouerūt: nō ē
 timor dei añ oculos eoz. Scim⁹ aut qm̄
 q̄cūq; lex loq̄t: his q̄ in lege sunt loquit.
 Ut om̄ie os obstruat et subdit⁹ fiat oīs
 mōs deo qz ex opib; legis nō iustificabit
 oīs caro corā illo. Per legē em̄ cognitio
 peccati. Nūc aut sine lege iusticia dei ma-
 nifestata est. ⁊ estificata a lege ⁊ pphetis.
 Iusticia aut dei p fidē iesu xp̄i: an oēs et
 sup oēs q̄ credūt in eū. Nō em̄ est distin-
 ctio. Oēs em̄ peccauerūt: ⁊ egent gl̄ia dei.
 Iustificati gr̄is p gr̄am ip̄i⁹ p redēptio-
 nē q̄ est in xpo iesu. quē pposuit deus ppi-
 ciator: p fidē in sanguine ip̄ius ad oñsio-
 nē iusticie sue p̄t remissionē p̄cedentiū
 delictoz in sustentione dei ad oñsiones
 iusticie ei⁹ in h̄ tpe vt sit ip̄le iustus ⁊ iu-
 stificans eū q̄ ex fide est iesu xp̄i. Ubi est
 gl̄iatio tua? Exclusa ē. Per quā legem
 Factor. Non. sed p legē fidei. Arbitram̄
 em̄ iustificari hoīem p fidē sine opib; le-
 gis. An iudeoz d̄s tm̄: Nōne ⁊ gentiū.
 Imo ⁊ gentiū. Qm̄quidē vnus est d̄s
 qui iustificat circūcisionē ex fide. ⁊ p̄pu-
 tiū p fidē. Legē ḡ destruiimus p fidē. Ab-
 sit. S; legē statuimus. III

A q̄ Quid ḡ dicemus iuenisse abraā
 p̄tem n̄m fm̄ carnem: Si em̄
 abraā ex opib; legis iustificatus ē habet
 gl̄iam s; nō apud deū. Quid em̄ dic̄ scri-
 ptura: Credidit abraā deo ⁊ reputatū ē
 illi ad iusticiā. Et autem qui operatur
 merces nō imputat fm̄ gr̄m sed fm̄ de-
 bitū. Et d̄o q̄ nō opat. credēti aut in eū
 q̄ iustificat impiū reputat fides ei⁹ ad iu-
 sticiā fm̄ p̄positū gr̄e dei: sic ⁊ dauid dic̄
 btitudinē hoīs cui deus acceptofert iu-
 sticiā sine opib;. Beati qz remisse sūt ini-
 quitates: ⁊ qz tecta sunt pctā. Bt̄is vir
 cui nō imputabit d̄ns pctm̄. Bt̄itudo ḡ
 hec in circūcisione tm̄ manet: an etiā in
 p̄putio? Dicim⁹ em̄: qz reputata ē fides

abrae ad iusticiā. Quō ḡ reputata ē. In
 circūcisione: an in p̄putio. Non in circūci-
 sione: s; in p̄putio. Et signū accepit cir-
 cūcisionis sigculū iusticie fidei q̄ est in
 p̄putio vt sit p̄ oīm credētiū p̄ p̄putiū:
 vt reputet ⁊ illis ad iusticiā. Et sic p̄ cir-
 cūcisionis: nō his tm̄ q̄ sunt ex circūcizio-
 ne: sed ex his q̄ sectant vestigia fidei q̄ ē
 in p̄putio p̄tis nostri abrae. Non em̄
 p̄ legē p̄missionis abrae aut semini eius
 vt heres esset mōi s; p̄ iusticiā fidei. Si ei
 q̄ ex lege heredes iunt: exanica ē fides:
 abolita ē p̄missio. Lex em̄ trā opat. Ubi
 em̄ nō est lex nec p̄uaricatio. Nō ex fide
 vt fm̄ gr̄am firma sit p̄missio oī semini
 Nō ei q̄ ex lege est solū: s; ⁊ ei q̄ ex fide ē
 abrae q̄ p̄ est oīm n̄m sic scriptū ē: Quē
 p̄tem multaz gentiū posui te añ deū cui
 credidisti q̄ viuificat mortuos ⁊ vocat ea
 q̄ nō sunt tāq; ea q̄ sunt. Qui ḡ spem in
 spem credidit: vt fieret p̄ mltaz gentiū
 fm̄ q̄ dictū ē ei. Sic erit semen tuū sic
 stelle celi ⁊ arena maris. Et nō infirma-
 tus ē in fide nec p̄siderauit corpus suuz
 c̄ mortuū: cū iā fere centū esset annoz. ⁊
 emortuā vuluā sare. In repromissione
 etiā dei nō hesitauit diffidētia: s; p̄forta-
 tus ē fide dans gl̄iam deo plenissime sci-
 ens qz q̄cūq; p̄misit d̄s potēs ē ⁊ facere
 Nō reputatū ē illi ad iusticiā. Nō ē aut
 scriptū tm̄ p̄t ip̄m: qz reputatū ē illi ad
 iusticiā s; ⁊ p̄t nos q̄b; reputabim⁹ credē-
 tib; in eū: q̄ tulcitauit iesum xp̄m d̄nm
 n̄m a mortuis: q̄ traditus ē p̄t delicta
 n̄ra. ⁊ resurrexit p̄t iustificationē n̄am

Uustificati ḡ ex fide pacē
 hēamus ad deū p̄ d̄nm n̄m iē-
 sum xp̄m p̄ quē hēamus acces-
 sum p̄ fidē in gr̄am istam: in q̄ stamus ⁊
 gloriām in spe gl̄ie filioz dei. Non soluz
 aut s; ⁊ gl̄iam in tribulaciōib;: sciētes qz
 tribulatio paciām opat: paciētia aut p̄-
 bationē. p̄batio d̄o spem. Spes aut nō
 pfundit: qz charitas dei diffusa ē in cor-
 dib; n̄ris. p̄ sp̄m̄ sc̄m̄ q̄ datus est nobis.
 Ut qd em̄ xp̄us cū adhuc infirmi esse-
 mus fm̄ t̄ps p̄ impijs mortuus ē. Uir
 em̄ p̄ iusto quis moritur. Nam p̄ bono

C

D

A

Gen. i. 7. 15.
Gal. 3. 8.

ps. 31.
B

C

Gen. 17.

Gen. 15. 7. 6.
D

A

Jac.

ad Romanos

B
Deb. 2. v.
i. Pet. 3. d

fortitan q̄s audeat mori. Cōmendat au-
tē charitatē suā d̄s in nob̄ qm̄ si adhuc
peccatores essemus fm̄ tps̄ xp̄us p̄ nob̄
mortuus ē: multo igit̄ magis nūc iusti-
ficati in sanguine ipsius salui erimus ab
ira p̄ ip̄m. Si em̄ cū inimici essemus re-
cōciliati sum⁹ deo p̄ mortē filij ei⁹. mul-
tomagis recōciliati salui erimus in vita
ipsius. Non solū autē s̄z et gloriā in deo
p̄ dñm̄ n̄m̄ iesum xp̄m̄: p̄ quē nūc recō-
ciliationē accepimus. Propterea sicut
p̄ vnū hoīem pct̄m̄ in hūc mūdū intrā-
uit. et p̄ peccatū mors. et ita in om̄s hoīes
mors p̄transiit. in quo oēs peccauerūt.
Usc̄q; ad legē em̄ peccatū erat in mūdo.
Peccatū autē nō imputabat̄ cum lex nō
esset: s̄z reguit mors ab adā vsq; ad moy-
sen etiā in eos q̄ nō peccauerūt in filitu-
dinē p̄uaricationis adē: q̄ est forma futu-
ri. Sed nō sicut delictū: ita et donū. Si
em̄ vni⁹ delicto multi mortui sunt: mul-
tomagis gr̄a dei et donū in gr̄a vni⁹ hoīs
iesu xp̄i. in plures abūdant. Et nō sicut
p̄ vnū pct̄m̄: ita et donū. Nā iudiciū qdē
ex vno in cōdēnationē. gr̄a autē ex multis
delictis in iustificationē. Si em̄ vni⁹ de-
licto mors regnauit p̄ vnū: multomagis
abūdantiā gr̄e et donatiōis et iusticie ac-
cipientes in vita regnabūt p̄ vnū iesu
xp̄m̄. Igit̄ sicut p̄ vnus delictū in om̄s
hoīes in cōdēnationē: sic et p̄ vnus iusti-
ciā in oēs hoīes in iustificationem vite.
Sicut em̄ p̄ inobediētiā vni⁹ hoīs pec-
catores cōstituti sunt mlti. ita et p̄ vnus
obediētiā iusti cōstituent̄ mlti. Lex autē
subintravit vt abūdaret delictū. Ubi at̄
abūdauit delictū. sup̄abūdauit et gr̄a: vt
sicut regnauit pct̄m̄ in mortē: ita et gr̄a
regnet p̄ iusticiā in vitā eternā. p̄ iesum
xp̄m̄ dñm̄ n̄m̄. VI

q̄ Quid ḡ dicemus? Nanebimus
in pctō vt gr̄a abundet? Absit.
Qui ei mortui sumus pctō: quō adhuc
viuemus in illo? An ignorat̄ fratres: qz
quicūq; baptizati sumus in xp̄o iesu: in
morte ipsius baptizati sum⁹. Cōsepulti
em̄ sumus cū illo p̄ baptismū in mortē:
vt quō xp̄s surrexit a mortuis per gl̄iam

p̄ris: ita et nos in nouitate vite ambule-
mus. Si em̄ cōplātati facti sumus filij
tudini mortis ei⁹: filij et resurrectiōis eri-
mus. Hoc sciētes qz verus hō nē filij cru-
cifixus est vt destruat̄ corpus peccati: vt
vltra fuam⁹ pctō. Qui em̄ mortuus ē
iustificatus ē a pctō. Si autē mortui sus-
mus cū xp̄o: credimus qz filij etiam viue-
m⁹ cū illo: sciētes qz xp̄s resurgēs ex mor-
tuis iā nō morit̄: mors illi vltra nō dñā-
bit. Quē em̄ mortu⁹ est pctō: mortuus est
semel qz autē viuit: viuit deo. Ita et vos
existimate vos mortuos qdē esse pctō.
viuentes autē deo in xp̄o iesu. Non ḡ re-
gnet peccatū in vestro mortali corpore vt
obediatis cupiscētis ei⁹. Sed neq; ex-
hibeatis mēbra v̄sa arma iniquitatis pctō
s̄z exhibete vos deo tāq; ex mortuis v̄ue-
tes: et mēbra v̄sa arma iusticie deo. Pec-
catū em̄ vob̄ nō dñabit. Non em̄ sub le-
ge estis: sed sub gr̄a. Quid ḡ? Peccabi-
mus qm̄ nō sumus sub lege: s̄z sub gr̄a.
Absit. An nescitis qm̄ cui exhibetis vos
seruos ad obediendū serui estis eius cui
obediatis: siue peccati ad mortē siue obe-
ditionis ad iusticiā? Gr̄as autē deo qz
fuiatis serui peccati obediatis autē ex cor-
de in eam formā doctrine in qua traditi
estis. Liberati autē a pctō serui facti estis
iusticie. Humanū dico: p̄pter infirmita-
tē carnis v̄e. Sicut em̄ exhibuistis mē-
bra v̄sa seruire inuidie et iniquitati ad
iniquitatē. ita nunc exhibete mēbra v̄sa
seruire iusticie in sanctificationē. Lum-
em̄ serui essetis peccati liberi fuistis ius-
ticie. Quē ḡ fructū habuistis tunc in
illis: an q̄b̄ nunc erubescitis. Nam finis
illoz mors est. Nunc v̄o liberati a pctō:
fui autē facti deo. habetis fructū v̄i in
sanctificationē: sine v̄o vitam eternam.
Stipendia em̄ peccati mors gr̄a autē dei
vita eterna: in xp̄o iesu dño n̄o. VII
a Ignoratis fr̄es: sciētib; em̄ les-
gē loquor: qz lex in hoīe dñat q̄-
to tpe viuit. Nam q̄ sub viro est
mulier. viuēte viro alligata est legi. Si
autē mortuus fuerit vir ei⁹: soluta est a le-
ge viri. Igitur viuente viro vocabitur

Ep̄l. 4. c.
Col. 3. b.

B

C

Baruch. 4.

Job. 8. a.
Ezech. 30.
Esa. i.

B

i. Cor. 7. d

adultera, si fuerit cum alio viro: si autem mortuus fuerit vir eius, liberata est a lege viri ut non sit adultera si fuerit cum alio viro. Itaque fratres mei et vos mortificati estis legi pro corpus christi ut sitis alterius, qui ex mortuis resurrexit, ut fructificetis deo. Cum enim essemus in carne passionibus peccatorum qui pro lege erant operabamur in membris nostris ut fructificaretur morti. Nunc autem soluti sumus a lege mortis, in qua detinebamur ita ut fuimus in nouitate spiritus et non in vetustate lettere. Quid ergo dicemus? Lex pro peccato est. Absit. Sed peccatum non cognoui nisi pro lege. Nam concupiscentiam nesciebam nisi lex diceret. Non concupisces. Occasione autem accepta: peccatum pro mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam. Sine lege enim peccatum mortuum erat. Ego autem vivebam sine lege aliquando. Sed cum venisset mandatum: peccatum reuixit. Ego autem mortuus sum: et inuentum est mihi mandatum quod erat ad vitam: hoc esse ad mortem. Nam peccatum occasione accepta pro mandatum seduxit me et pro illud occidit. Itaque lex quodammodo sancta: et mandatum sanctum et iustum et bonum. Quod ergo bonum est, mihi factum est mors: Absit. Sed peccatum ut appareat peccatum pro bonum operatum est mihi mors: et ut fiat super modum peccatis peccatum pro mandatum. Scimus enim quod lex spiritualis est. Ego autem carnalis sum, vendatus sub peccato. Quod enim operor non intelligo. Non enim quod volo bonum habeo: sed quod odio malum illud facio. Si autem quod nolo illud facio: consentio legi quam bona est. Nunc autem iam ego operor illud sed quod habitat in me peccatum. Scio enim quod non habitat in me habet in carne mea bonum. Nam velle adiacet mihi: proficere autem bonum non inuenio. Non enim quod volo bonum habeo: sed quod nolo malum habeo. Si autem quod nolo illud facio: non ego operor illud: sed quod habitat in me peccatum. Inuenio igitur legem volentem mihi facere bonum: quam mihi malum adiacet. Condelector enim legi dei secundum interiorum hominum. Video autem aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis mee, et captiuantem me in lege peccati qui est in membris meis. Infelix ego homo: quia me liberabit de corpore mortis huius: Gratia dei

per iesum christum dominum nostrum. Igitur ego ipse mente fui legi dei: carne autem lege peccati. **Phil. g. nunc dationis est VIII**
his qui sunt in christo iesu qui non secundum carnem ambulant. Lex enim spiritus vite in christo iesu: liberavit me a lege peccati et mortis. Nam quod impossibile erat legi in qua inermabatur pro carne: deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati: et de peccato dannauit peccatum in carne ut iustificatio legis impleret in nobis: qui non secundum carnem ambulamus sed secundum spiritum. Qui enim secundum carnem sunt: que carnis sunt sapiunt quod homo secundum spiritum sunt qui sunt spiritus sentiunt. nam prudentia carnis mors est: prudentia autem spiritus vita et pax. Quoniam sapientia carnis inimica est deo. Legi enim dei non est subiecta: nec enim potest. Qui autem in carne sunt deo placere non possunt. Vos autem in carne non estis sed in spiritu. si tamen spiritus dei habitat in vobis. Si quis autem spiritum christi non habet: hic non est eius. Si autem christus in vobis est: corpus quidem mortuum est propter peccatum: spiritus vero vivit propter iustificationem. Quod si spiritus eius qui suscitauit iesum a mortuis, habitat in vobis qui suscitauit iesum christum a mortuis, viuificabit et mortalia corpora vestra. propter inhabitantem spiritum eius in vobis. Ergo fratres debitorum sumus: non carni ut secundum carnem viuamus. Si enim secundum carnem vixeritis moriemini: si autem spiritu facta carnis mortificaueritis vivebitis. Quicumque enim spiritu dei agunt: hi sunt filii dei. Non enim accepistis spiritum seruitutis iteque in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum dei: in quo clamamus abba pater. Ipse enim spiritus testimonium reddit spiritui nostro: quod sumus filii dei. Si autem filii et heredes heredes quidem dei: coheredes autem christi, si tamen copatimur ut et glorificemur. Existimo enim quod non sunt condigne passionibus huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur in nobis. Nam expectatio creature reuelationem filiorum dei excreat. Vanitati enim creatura subiecta est non volens: sed propter eum qui subiecit eam in spe: quod et ipsa creatura liberabitur a seruitute corruptionis in libertatem glorie filiorum dei. Scimus enim quod omnis creatura igemiscit et parturit vobis

2. Cor. 5. 7.

1. Tim. 1.

1. Cor. 12. b.
Heb. 4. d

Gal. 4. 0.

ad Romanos

adhuc. Non solum aut illa sed et nos ipsi
pamitias spūs hñtes. et ipsi intra nos ge
mimus adoptionē filiorū dei: expectātes
redēptionē corpis nri. Spe em̄ salui fa
cti sum⁹. Spes autē q̄ videt: nō est spes.
Nam qd̄ videt q̄s qd̄ sperat. Si autē qd̄
nō videm⁹: speramus. p̄ patiam expecta
mus. Sicut autē et spūs adiuuat infirmi
tate nram. Nam qd̄ oremus sicut optet
nescimus: s̄ ipse spūs postulat p̄ nob̄ ge
mitibus inenarrabilibus. Qui autē scrutat̄
corda: scit quid desideret spūs q̄ s̄m̄ de
um postulat p̄ sanctis. Scimus autē qm̄
diligētibus deū oīa cooperant̄ in bonū. his
q̄ s̄m̄ p̄positū vocati sūt sancti. Nam q̄s
p̄sciuit: et p̄destinauit p̄formes fieri ima
ginis filij sui: vt sit ipse primogenitus in
multis fratribus. Quos autē p̄destinauit
hos et vocauit. et q̄s vocauit hos et iustifi
cauit. Quos autē iustificauit illos et ma
gnificauit. Quid igitur dicemus ad hec. Si
deus p̄ nob̄: q̄s p̄ nos? Qui etiā p̄prio fi
lio suo nō pepcit: sed p̄ nobis oībus tradidit
illū. Quō nō etiā cū illo oīa nob̄ do
nauit. q̄s accusabit aduersus electos dei
Deus q̄ iustificat. Quis est q̄ p̄demnet
Christus iesus q̄ mortuus ē: amo q̄ et re
surrexit: q̄ est ad dexterā dei. q̄ etiā inter
pellat p̄ nobis: Quis igitur nos separabit a
charitate xp̄i. Tribulatio an agustia. an
fames. an nuditas. an piculū. an p̄secutio
an gladius. Sicut scriptum est. Quia
p̄pter te mortificamur tota die: estimati
sum⁹ sicut oues occisionis. Sed in his
oībus speramus p̄pter eū qui dilexit nos.
Certus sum em̄: q̄ neq̄ mors neq̄ vita
neq̄ angeli. neq̄ principatus. neq̄ v̄tu
tes. neq̄ instantia. neq̄ futura. neq̄ for
titudo. neq̄ altitudo. neq̄ pfundū. neq̄
creatura alia poterit nos separe a chari
tate dei. que est in christo iesu dño nro.

IX

v **E**ritatē dico in christo iesu non
mentior testimonium mihi phi
lente scia mea in spūs sc̄to. qm̄ tristitia
mihi magna ē: et p̄tinu⁹ dolor cordi meo
Optabam enī ego ipse anathema esse a
xp̄o p̄ fratribus meis q̄ sunt cognati mei

s̄m̄ carnē q̄ sunt israelite: quoz adoptio
est filioz. et glia et testamentū et legislatio
et obsequiū et p̄missa: quoz p̄res ex quib⁹
est xp̄s s̄m̄ carnē: qui ē sup̄ oīa deus bñ
dictus in secula amē. Non autē q̄ excide
rit verbū dei. Nō em̄ oēs q̄ ex circūcisioe
sunt isrl̄: hi sunt israelite: neq̄ q̄ semen
sunt abrae oēs filij. S̄ in ysaac vocabif
tibi semen. i. nō qui filij carnis hi filij dei
s̄ q̄ filij sunt p̄missiois estimant̄ in semi
ne. P̄missiois em̄ v̄bū hoc ē. Sc̄m̄
hoc tps̄ veniā et erit sare filius. Non solū
aut illa: sed et rebecca ex vno p̄cubitu ha
bens ysaac p̄tis nri. Cū em̄ nondū nati
fuisent. aut aliqd̄ boni egissent aut ma
li vt s̄m̄ electionē p̄positū dei maneret:
nō ex opib⁹ s̄ ex vocante dictus est ei: q̄
maior fuit minor: sicut scriptū ē. Iac̄
cob dilexi: esau autē odio habui. Quid igitur
dicemus. Nunquid iniquitas apud deū
absit. Moyse em̄ dic̄. Miserebor et cui mi
serus sum. et mīaz p̄stabo cui miserebor.
Igitur nō volentis neq̄ currentis sed mi
serentis est dei. Dicit em̄ scriptura pha
raoni. Quia in hoc ipsum excitauit te vt
oñdam in te virtutem meā. et vt annū
ciet nomē meū in vniuersa terra. Ergo
cuius vult miserebor: et quē vult indurat.
Dicis itaq̄ mihi. Quid adhuc queris.
Volūtati em̄ eius q̄s resistit. Q̄ hō tu
q̄ es. q̄ rñdeas deo. Nunquid dicit figmen
tū ei q̄ se finxit. qd̄ me fecisti sic. An non
h̄z p̄tatem figulus luti ex eadē massa fa
cere aliud quidē vas in honore: aliud v̄o
in cōtumeliā. Q̄ si deus volens oñdere
irā et notā facere potentia suaz. sustinuit
in multa patia vasa ire apta in interitū:
vt ostēderet diuitias glie sue in vasa mi
sericordie q̄ p̄parauit in gloriaz. Quos
et vocauit nō solū ex iudeis sed etiam ex
gentibus: sicut in osee dicit. Vocabo non
plebem meā. plebē meā. et nō dilectā di
lectam. et nō misericordiā consecutā: mi
sericordiā p̄secutā. et erit i loco vbi dictū
est eis nō plebs mea vos: ibi vocabūf̄ fi
lij dei viui. Esaias autē clamat pro israel
Si fuerit numerus filioz israel tanq̄ a
rena maris: reliquie salue fient. Verbum

B

Gal. 4. v

Gen. 26.
Malach. i.

Exo. 33.

C

Esa. 45.
Eccle. 3. 8.
Hier. 18.

D

D

ps. 43.

A

Esa. i.

em̄i consumans ⁊ abbrevians in eq̄tate
quia verbū breuiatū faciet dñs sup ter:
rā/ Et sicut pdixit esayas. nisi dñs saba
oth reliquisset nob semē sicut sodoma
facti essemus. et sicut gomorra similes
fuissemus. Quid ḡ dicemus? Q̄ gētes
q̄ nō sectabant iusticiā: apprehenderunt
iusticiā: iusticiam autē in que ex fide est:
israel nō sectando legē iusticie in legē iu
sticie nō peruenit. Quare? Quia nō ex
fide sed quasi ex opib. Offenderūt em̄
in lapidē offensionis sicut scriptum est
Ecce pono in syon lapidē offensionis
⁊ petram scandalū: ⁊ omnis qui credit in
eū nō confundet.

X

A

¶ **R**ates: voluntas quidē cordis
mei ⁊ obsecratio ad deum sit p
illis ad salutē. Testimoniū em̄
phibeo illis q̄ emulationē quidē dei ha
bent sed nō fm̄ scientiā. Ignorātes em̄
iusticiā dei ⁊ suā querētes stat uere: iusti
cie dei nō sunt subiecti. Finit em̄ legis
christus: ad iusticiā om̄i credenti. Moy
ses em̄ scripsit. qm̄ iusticiā q̄ ex lege est
qui fecerit homo uiuet in ea. Que autē
ex fide est iusticia sic dicit. Ne dixeris in
corde tuo: q̄s ascendet in celū. ⁊ xpm̄ de
ducere. aut q̄s descendet in abyssum: s̄
est xpm̄ a mortuis reuocare. Sed quid
dicit scriptura? Prope ē verbum in ore
tuo ⁊ in corde tuo. hoc est verbū fidei qd̄
pdicamus: si q̄ p̄fitearis in ore tuo dñz
iesum. ⁊ in corde tuo credideris q̄ deus
illū suscitauit a mortuis: salu⁹ eris. Cor
de em̄ credis ad iusticiā: ore autē p̄fessio
fit ad salutē. Dicit em̄ scriptura. Om̄is
q̄ credit in illū: nō confundet. Non em̄ est
distinctio iudei ⁊ greci. Nā idē dñs om̄
diues in om̄s q̄ inuocant illū. Om̄is ei
quicūq̄ inuocauerit nomen dñi saluus
erit. Quō ḡ inuocabūt: in quem nō cre
diderūt? Aut quō credent ei: quē nō au
dierūt. Quō autē audient sine pdicante
Quō vero pdicabūt: nisi mittant. sicut
scriptum est. Despecio si pedes euangeli
zantiū pacē. euangelicantiū tona. Sed
nō oēs obediūt euāgelio. Esayas em̄ di
cit/ Dñe quis credidit auditui nro. Er

Lor. 8. b. Ja.
Iohel. 2.
at. 10. e. 7. 24.
Mat. 13. c.
f. 2. b

D

Esa. 53.

go fides ex auditu: auditus autē p verbū
christi. Sed dico. Nunqd̄ nō audierūt:
Et quidā in oēm terrā exiit sonus eoz
⁊ in fines orbis terre verba eoz. S̄ di
co. Nunqd̄ israel nō cognouit. Namus
moyses dicit. Ego ad em̄lationē vos ad
duca in oēm gentē: in gentē insipientē
in iram vos mitram. Esayas autē audet
⁊ dicit. Inuentus sum a nō querentib.
me. palam apparui his q̄ me nō interro
gabant. Ad israel autē dicit. Tota die ex
pandi manus meas ad pplm̄ nō creden
tem: sed p̄tradicentē mihi.

XI

¶ **I**co ergo. Aut qd̄ deus repulit
pplm̄. uñ: Absit. Nā ⁊ ego israe
lita tum ex semine abraā ⁊ de tri
bu beniamin. nō repulit deus plebē suā
quā p̄sciuit. An nescitis in lx. ya qd̄ dicit
scriptura. que ad modū intepellat deū in
aduersum israel Dñe p̄phetas tuas occi
derūt: altaria tua suffoderūt. ⁊ ego reli
ctus sum solus. ⁊ querūt aia: meā. S̄
qd̄ dicit illi diuinū r̄sum? Reliq̄ mihi
septē milia viroz: qui nō curuauerūt ge
nua ante baal. Sic ḡ in hoc tpe reliquie
fm̄ electionē gr̄e dei salue facte sūt. Si
autē gr̄a: am nō ex opib. Alioquin gr̄a
iam nō est gr̄a. Quid ḡ. Qd̄ q̄rebat isrl
hoc nō est p̄secutus: licet nō autē p̄secuta ē
ceteri vero execrati sunt sicut scriptū est
Dedit illis deus sp̄m̄ cōpunctionis oeu
los vt nō videant: ⁊ aures vt nō audiāt
vsq̄ in hodiernū diē. Et dauid dicit. Fi
at mēsa eoz corā ipsis in laqueū. ⁊ in ca
ptionē ⁊ in scandalū ⁊ in retributionē il
lis. Obscurent oculi eoz ne videāt. et
torsum eoz semp incurua. Dico ḡ. Nū
qd̄ sic offenderūt vt caderēt. Absit. S̄
illoz delictos: salus est gentibus vt illos
emulent. Q̄ si delictū illoz diuitie sunt
mundi. ⁊ diminutio eoz diuitie gentiū
q̄tomagis plenitudo eoz. Vobis enim
dico gentib. q̄ diu quidē ego sum genti
um ap̄ls. ministeriū meū honozificabo si
quo modo ad emulandū puocem carnē
meā: ⁊ saluos faciā aliquos ex illis. Si
em̄ amissio eoz reconciliatio est mundi:
que assumptio nisi vite ex mortuis ⁊

ps. 18.

A

3. Regū. 19. c

B

ps. 68.

fi telibatio sancta ē ⁊ massa. Et si radix sancta ⁊ rami. Quasi aliqui ex ramis fracti sunt. tu autē cū oleaster esses insertus es in illis. et focus radicis et pinguedinis oliue factus es: noli gliari aduersus ramos. Quasi si gliaris: nō tu radicē portas: s; radix te. Dicis ergo. Facti sunt rami vt ego inserar. Bene ppter incredulitatē fracti sunt. Tu autē fide fias. Noli autē sapere: s; time. Si enim deus naturalib; ramis nō pepercit ne forte nec tibi peccat. vide g̃ bonitatē ⁊ seueritatē dei. In eos q̃dem q̃ ceciderūt seueritatē: in te autē bonitatē dei: si permanseris in bonitate. Alioquin ⁊ tu excideris. S; ⁊ illi si nō permanserint in incredulitate inserent. Potēs est enim deus iter inserere illos. Nam ⁊ si tu ex naturali exasus es oleastro ⁊ nō naturā inseri es in bonā oliuā: q̃tomagis hi q̃ fm naturā inserent sue oliue. Nolo enim vos ignorare fratres mysterium hoc vt nō sitis vobis ipsi sapiētes: q̃ cecitas ex pte ptingit in israel donec plenitudo gentium intraret. ⁊ sic oīs israel saluus fieret sicut scriptū est. Veniet ex syon: q̃ eripiat ⁊ auertat impietatē ab iacob. Et h̃ illis a me testamentū cū abstulero peccata eorū. Scdm̃ euāgeliiū quidē inimici ppter vos. fm̃ electionem autē charissimi ppter p̃ses. Simite p̃nia enim sunt dona ⁊ vocatio dei. Sicut enim aliqui et vos nō credidistis deo: nūc autē misericordiā consecuti estis ppter incredulitatē illoꝝ ita ⁊ isti nūc nō crediderūt in ṽtam misericordiā: vt ⁊ ipsi m̃iam psequant. Conclusit enim deus oīa in incredulitate: vt oīm misereat. O altitudo diuitiarū sapie ⁊ scie dei: q̃ incōphensibilia sunt iudicia eius ⁊ inuestigabiles vie eius. Quis eī cognouit sensum dñi: aut q̃s cōsiliarius eius fuit. Aut q̃s p̃ior dedit illi: ⁊ retribuē ei: Quā ex ipso ⁊ p̃ ipsum ⁊ in ipso sunt omnia: ipsi gloria in secula seculorū amen.

XII

O Bsecro itaq; vos fratres p̃ misericordiā dei: vt exhibeatis corpora ṽsa hostiā viuētē. sanctā: deo placētē rōnabile obsequiū ṽstrū. Et nolite cō-

formari huic seculo. sed reformamini in nouitate sensus ṽtri: vt p̃betis q̃ sit volūtas dei bona beneplacens ⁊ p̃fecta. Dico enim p̃ gr̃am que data est mihi oīmib; qui sunt inter vos. nō plus sapere q̃ oportet sapere: s; sapere ad lobrietate: ⁊ vnicuiq; sicut deus diuisit mensuram fidei. Si cut enim in vno corpore multa mēbra habemus. oīa autē mēbra nō eundē actū habent: ita multi ṽnū corp⁹ lumus in xp̃o singuli autem alter alterius mēbra habentes donatiōes fm̃ gratiā que data ē nobis differentes. Siue p̃phetiam fm̃ rōnem fidei. Siue in ministeriū in ministrando. Siue qui docet in doctrina. Qui exhortatur in exhortando. Qui tribuit in simplicitate. Qui p̃bet: in sollicitudine. Qui miseret: in hyaritate. Dulctios sine simulatione. S̃dientes malum: adhxerentes bono. Charitate fraternitatis inuicem diligentes: honore inuicem p̃uenientes. Sollicitudine nō pigri: spū feruentes. dño seruientes. Spe gaudētes: in tribuatiōe patientes: orōni instantes. Necessitatib; sanctorū cōmuniantes. hospitalitatem secretantes. Benedicite persequentibus vos. Benedicite ⁊ nolite maledicere. Gaudere cū gaudentibus: ⁊ flere cum flentibus. Idipm̃ inuicem sentientes. Non alta sapiētes sed hūilib; p̃sentientes. Nolite esse prudentes apud vosmet ipsos. Nulli malū p̃ malo reddentes: prouidētes bona nō t̃m̃ coram deo sed etiam coram omnib; hominibus. Si fieri potest qd̃ ex vobis est cuz oīmib; hominibus pacem habentes. Non vosmet ipsos defendentes charissimi: sed date locum ire. Scriptus est enim. Tibi vindictam ⁊ ego retribuā dicit dñs. Sed si esurierit inimicus tuus ciba illum: si sicut potū da illi. Hoc enim faciens carbones ignis congeres sup̃ caput eius. Noli vinci a malo: sed vinci in bono malū.

XIII

Omnis aīa potestatibus sublimioribus subdita sit. Non est enim potestas nisi a dō. Que autē sūt a deo ordinata sūt. Itaq; q̃ resistit p̃tati

Et lx. 5. c. 7
i. Testal. 4. d

B
i. Cor. 12. b
Eph. 4. a

Esa. 7:
Amos. 5.

Eph. 4. c.
1. Pet. 2. c
Luce. 12. c
1. Pet. 5. b
lk. eb. 13. a.

D
Mat. 5. a.

Prover. 3.
Esa. 5.
Prover. 20.

1. Pet. 3. d
2. Cor. 8. d
1. Heb. 12. c.
Deut. 32.

A
1. Pet. 5. c

a

E

F

1. Cor. 3. d

A

Phil. 4. d

dei ordinatōni resistit. Qui autē resistūt
 ipsi sibi dānationē acquirūt. Nam prin-
 cipes nō sunt timori boni opis sed mali
 Vis autē nō timere p̄tatem. Bonū fac.
 et habebis laudē ex illa. Dei em̄ mister
 est tibi in bonū. Si autē malū feceris: tū
 me. nō em̄ sine causa gladiū portat. Dei
 em̄ minister est: vindex in irā ei q̄ maluz
 agit. Ideoq; necessitati subditi estote:
 nō solū p̄pter iram: s; etiā p̄pter p̄sciam.
 Ideo em̄ ⁊ tributa p̄statū. Ministri em̄
 dei sunt in hoc ip̄m fientes. Reddite ḡ
 oib; debita. Cui tributū tributū. cui ve-
 ctigal vectigal. cui timorē timorē. cui ho-
 norē honorē. Memini quicq; ⁊ beatis ni-
 si vt inuicē diligatis. Qui em̄ diligit p̄-
 rimū legē impleuit. Na nō adulterabis
 nō occides: nō furaberis: nō falsum testi-
 moniū dices. nō ꝑcupisces. ⁊ si qd̄ ē aliū
 mandatū in hoc verbo instaurat. Diliges
 primū tuū sicut teip̄m. Dilectio primi
 malū nō opat. Plenitudo ergo legis est
 dilectio. Et hoc scientes t̄ps: q; hora est
 iam nos de somno surgere. Nunc em̄ p̄-
 p̄ior est nostra salus ḡ cum credidimus.
 Nox ꝑcessit dies autē appropinquat. Abij-
 ciamus ḡ opa tenebrarū ⁊ induamur ar-
 ma lucis: sic vt in die honeste ambule-
 mus. Non in comestationib; ⁊ ebrietatis
 bus nō in cubilib; ⁊ impudicitijs nō in
 ꝑtentione ⁊ emulatione: sed induimini
 dñm iesum xpm ⁊ carnis curā ne feceris
 in desiderijs. XIII
 Nam em̄ autē in fide assumite nō
 in discertationib; cogitationū
 Alius em̄ credit manducare se oīa. Qui
 autē infirmus est oīus māducat. Is qui
 manducat: nō manducantē nō spernat:
 ⁊ qui nō māducat manducantē nō iudi-
 cet. Deus em̄ illū assumpsit. Tu q̄s es:
 qui iudicas alienū seruū? Dño suo stat
 aut cadit. Strabit autē. Potens est em̄
 deus statuere illū. Na; alius iudicat diē
 inter diē: al; autē iudicat oēs diē. Unus
 q̄s in suo sensu abūdet. Qui sapit diē
 dño sapit. ⁊ qui manducat dño mandu-
 cat. Grās em̄ agit deo. Et q̄ manducat:
 dño non manducat. et grās agit deo

Nemo em̄ nostrū sibi viuūt: ⁊ nemo sibi
 mori. Siue em̄ viuimus dño viuimus.
 siue morimur dño morimur. Siue ergo
 viuimus siue morimur: dñi sumus.
 In hoc em̄ xps mortuus est ⁊ resurrexit.
 vt ⁊ viuoz ⁊ mortuoz dñetur. Tu autē
 qd̄ iudicas fratrem tuū aut tu q̄
 re spernis frēm tuū. Dēs em̄ stabimus
 ante tribunal xpi. scriptum est em̄. Cuius
 ego dicit dñs qm̄ mihi: fecietur offe-
 genu: ⁊ omnis lingua ꝑfitebit deo. Itaq;
 vnusquisq; nostrum p̄ se rōnem reddet
 deo. Non ḡ amplius inuicē iudicemus.
 Sed hoc iudicate magis: ne ꝑnatis of-
 fendiculū fratris vel scandalū. Scio ⁊ cō-
 fide in dño iesu: q; nihil cōmune p̄ ip̄m
 nisi ei q̄ existimat qd̄ cōmune esse: illi cō-
 mune est. Si em̄ p̄pter cibū frater tuus
 ꝑristat: iam nō fm̄ charitatē ambulat.
 Noli cibū tuo illū ꝑdere: p̄ q̄ xpus mori
 tuus est. Non ḡ blasphemet bonū nēm.
 Non est em̄ regnū dei esca ⁊ potus huius
 sticia ⁊ par ⁊ gaudiū in sp̄s sancto. Qui
 em̄ in hoc seruit xpo plac; deo: ⁊ ꝑbatus
 est boib;. Itaq; q̄ pacis sunt: sectemur.
 ⁊ q̄ edificatiōis sunt in inuicem custodia-
 mus. Noli p̄pter escam ⁊ destruere opus
 dei. Omnia quidē sunt mūda: sed malū
 est hōi qui per offendiculum manducat.
 Bonū est nō māducare carnē ⁊ nō bibe-
 re vinū: neq; in quo frater tuus offen-
 ditur aut scandalizatur aut infirmatur.
 Tu fidem quā habes penes te metip̄m
 habe coram deo. Beatus qui nō iudicat
 semetip̄m in eo q̄ ꝑbat. Qui autē discer-
 nit: si m̄ducauerit dñatus est. quia nō
 er fide. Omne autem quod nō est ex fi-
 de peccatū est. XV

Exemus autē nos firmiores in
 becillitates infirmoz sustinere
 ⁊ nō nobis placere. Unusquisq;
 ꝑstrum primo suo placeat in bonū ad
 edificationem. Ex enim christus nō sibi
 placuit: sed sicut scriptum est. Impro-
 peria impropertū tibi ceciderunt sup
 me. Quecunq; enim scripta sunt ad no-
 stram doctrinam scripta sunt: vt per pa-
 tientiam ⁊ cōsolationem scripturarum

B
 Mat. 22. d

i. Job. 3. d
 Deut. 5.

Gal. 5. c.
 Mat. 22. g
 Levit. 19.
 Jac. 2. b.

Luce. 21. g.

Gal. 5. c.
 i. Pet. 2. b.

Ja. 4. c.

B

Ja. 4. c.

Phil. 2. b.
 2. Cor. 5. b.

D

A

ps. 63.

Ad Romanos

spem habeamus. Deus autē paciētie ⁊ so-
latij det vobis idipm sapere in alterutrū
fm iesum christum: vt vnanimēs vno
ore honorificetis deū ⁊ patrē domini no-
stri iesu christi. Propter quod suscipite
in vicem sicut christus suscepit vos in ho-
nore dei Dico enī christū iesu ministrū
fuisse circumcisionis ppter veritates dei
ad cōfirmādas pmissiōnes patrū gentes
autē super misericordia honorare deum: si-
cut scriptum est Propterea cōstet vobis
tibi in gentibz dñe. ⁊ nomini tuo cantabo
Et iterū dicit. Letamī gētes cū plebe ei?
Et iterū Laudate omnes gentes dñm et
magnificate eum omnes populi. Et rur-
sus esaias ait. Erit radix iesse: et qui ex-
urget regere gētes. in eū gētes sperabūt
Deus autē spei repleat vos oī gaudio ⁊ pa-
ce in credēdo vt abundetis in spe ⁊ vir-
tute spūs sancti. Tert⁹ sum autē frēs mei
et ego ipe de vobis. qm̄ et ipi pleni estis
dilectione. repleti oī scientia ita vt possi-
tis alterutrū monere. Audaci⁹ enī scripsi
vobis fratres ex pte: tanq̄ in memoriaz
vos reducēs. ppter grāz q̄ data est mihi a
deo vt sim mīster christi iesu ī gētibz san-
cificās euangeliū dei: vt fiat oblatio gē-
tīuz accepta ⁊ scificata in spū sancto. Ha-
beo igit gloriā in christo iesu. ad deū. Nō
enī audeo aliquid loqui eorū q̄ p me nō
efficit christus in obedientiā gentiū ī ver-
bo et factis In virtute signoz ⁊ pdigiorū
in virtute spūs sancti: ita vt ab hierusalez
p circumitū vsq̄ ad illyricū repleueri eu-
angeliū christi. Sic autē pdicavi euange-
liū hoc nō vbi noīat⁹ est christus ne sup
alienū fundamentū edificarē: sed sic scri-
ptum est. Quonīs quibz nō est annun-
ciatū de eo videbūt. et q̄ nō audierūt de
eo intelligēt. Propter qd̄ et impediēbar
plurimū venire ad vos et phibitus sum
vsq̄ adhuc. Nūc vero vltim⁹ locū nō ha-
bens in his regionibz: cupiditatē autē ha-
bens veniendi ad vos ex multis iā prece-
dentibz annis: cū in hispaniā pficisci ce-
pero. spero qd̄ preterēs iudeā vos: et a vo-
bis deducar illuc. si vobis primū ex pte
frui⁹ fuero. Nūc igit pficiscar in hieru-

salem ministrare sanctis. Probauerūt
enī macedoniaz ⁊ achaia collatiōez aliquā
facere in paupes sanctorz q̄ sūt in hieru-
sālē. Placuit enī eis ⁊ debitores sūt eoz
Nā si spūaliū eoz picipes facti sunt gē-
tiles: debēt ⁊ in carnalibz ministrare eis
Noc igit cū cōsummauero et assignaue-
ro eis fructū hunc: p vos pficiscar in his-
paniā. Scio autē: qm̄ veniens ad vos in
abundantia bonēdictiōnis christi veniāz.
Obsecro ergo vos fratres p dñm nrm
iesu christū ⁊ p charitatē sancti spūs vt
adiuuetis me in ordibz vris p me ad de-
um. vt liberer ab infidelibz q̄ sūt ī iudea:
et obsequij mei oblatio accepta fiat ī hie-
rusalem sanctis: vt veniāz ad vos in gau-
dio p voluntatem dei vt refrigerer vobis
scum. Deus autē pacis sit in omnibus
vobis. amen.

c Commendo autē vobis pleben so-
rorē nostrā q̄ est in misterio ec-
clesie q̄ est cenchris vt eā suscipiatis ī do-
mino digne sanctis: ⁊ assistatis ei in q̄cū-
q̄ negocio vri indigerit. Etenī ipa q̄q̄
alicit multz ⁊ mihi ipe. Salutate prilcā
et aquilā adiutores meos in christo iesu.
qui p aīa mea suas ceruices supposuerūt
quibz nō solū ego grās ago: sed ⁊ cūcte ec-
clesie gentiū: et domesticā ecclesiā eorū.
Salutate ephenetū dilectū mihi qui est
primitiuus ecclesie in christo iesu. Sa-
lutate mariā que multū laborauit in vob
Salutate andronicū et iuliā cognatos
et cōcaptiuos meos qui sunt nobiles in
aplis: qui ⁊ añ me fuerūt in christo iesu.
Salutate ampliātū dilectissimū mihi
ī dño. Salutate vrbānū adiutores nos-
strū in christo iesu ⁊ stachiū dilectū meū
Salutate appellen pbū in christo. Sa-
lutate eos q̄ sunt ex aristoboli domo. Sa-
lutate herodionē cognatū meū. Salu-
tate eos qui sunt ex narcisci domo: qui
sunt in dño. Salutate triphnam ⁊ tri-
phosam: que laborauit in dño. Saluta-
te perfidam charissimā q̄ multū labora-
uit in dño. Salutate rufum electū ī do-
mino ⁊ matrē eius ⁊ meam. Salutate
asyneretū ⁊ phlegontā hermen patrobā

B

Reg. 22.

Pa. 11.

Ca. 11.

L

Ca. 12.

D

Prologus

bernam et qui cum eis sunt fratres. Salu-
tate philologum et iuliam nereum et sororem eius
et olympadem et omnes qui cum eis sunt sanctos
B Salutate in osculo sancto. Sa-
lutant vos omnes ecclesie christi. Rogo autem
vos fratres ut obseruetis eos qui dissensi-
ones et offendicula preter doctrinam quam
vos didicistis faciunt et declinate ab illis
huiusmodi enim christo domino nostro non
seruiunt: sed suo ventri: et per dulces sermo-
nes et benedictiones seducunt corda innocen-
tium. Vestra ei obedientia in omni loco diuul-
gata est. Gaudeo igitur in vobis: sed volo vos
sapientes esse in bono et simplices in ma-
lo. Deus autem pater operatur sathanam subpe-
dibus vestris velociter. Gratia domini nostri iesu
christi vobiscum: Salutat vos thimotheus
adiutor meus: et lucius et iasion et solipater
cognati mei. Saluto vos ego tertius qui
scripsi epistolam in domino. Salutat vos gaius
hospes meus et vniuersa ecclesia. Salutat
vos erastus arcarius civitatis: quartus fra-
ter. Gratia domini nostri iesu christi cum omnibus vo-
bis amen. Et autem qui potens est vos confirma-
re iuxta euangelium meum et predicationem iesu
christi: secundum revelationem mysterii temporibus
eternis taciti quod nunc patefactum est per scri-
pturas prophetarum secundum preceptum eterni dei ad
obedientiam fidei inunctis gentibus cogniti
soli sapienti deo per iesum christum: cui hono-
r et gloria in secula seculorum amen.

Explicit epistola pauli ad Romanos. Inci-
pit prologus in prima epistola ad Corinthios

e Epistola prima ad corin-
thios multas causas di-
uersasque complectitur. Qua-
rum partem relatione fra-
trum cognouit apostolus. Mar-
tim iporum corinthiorum

sunt literis indicate. Nonnullas vero pro offi-
cij sui cura: aut ordinat. aut emendat et
varijs curationibus medetur. diuersa infir-
mitate languentibus. Nam apud eos primum
curat dissensionis vitium: quod multi pseu-
doapostolorum vnitatem intulerunt scindentes ec-
clesie. ut propriis nominis facerent sectatores

quod his exprimat verbis apostolus. Hoc au-
tem dico quod unusquisque vestrum dicit:
Ego quidem sum pauli. ego autem appollo.
ego vero cephe. ego autem christi. Et ob hoc
quidem horum se dicit facere nomen mentiorum
ut multo magis erubescant id se facere sub
falsorum apostolorum nominibus. quod etiam si sub pauli et
petri fieret nomine displiceret. Secunda causa
eius iudicij qui paterne oblitus reueren-
tie uxorem sibi non erubuit facere de nouer-
ca. Quod facinus licet fornicationem appella-
uerit apostolus: tamen ita condemnauit ut in vltimo
nomen facti auctorem talis operis dialolo iudi-
cauerit deputandum: imposita iudiciorum et
litiu tercia questione. Quarto loco ma-
trimoniorum iura tractantur his. Quinto lo-
co virginum consilium velut e vicino con-
iungitur. Sexto loco de escharum licentia di-
sputatur. Septimo atque octauo loco de
attendendo viris et mulieribus velado ca-
pite. ac sacramentorum comunionem precipitur.
Nono loco emulatio que diuinitatem donorum
spiritualium nascebat: sub exemplo membrorum
et corporis castigatur. Decimo resurrectio-
nis spes multis et argumentis et rationibus ap-
probatur. Vltimo de colligendis ad necessi-
tatem sanctorum nomine charitatis cura. vel edi-
ficatio cultui imponitur. Interferuntur his
paucis que aut (ut quibusdam videtur) pen-
dent ex superioribus. aut habent licet proprias tamen
parulas actiones

Explicit prologus. Incipit argumentum.

c Corinthii sunt achai-
ci et hi similiter ab as-
postolo audierunt ver-
bum veritatis: et subuer-
si sunt multifaria fal-
sis apostolis. Quidam a
philosophie vana et

loquentia: alij secta legis iudaici inducti
sunt. Hos reuocat apostolus ad veram fi-
dem et euangelicam sapientiam scribens
eis ab epistolo per thimotheum discipulum
suum.

Explicit argumentum.

ad Corinthios

Incipit epistola pauli ad Corinthios
prima.

Capitulum I

Aulus vo-

catus ap[osto]lus iesu xpi p[ro]
voluntate dei et solite-
nes frater ecclesie dei
q[ui] est corinthi: sanctifi-

catis in xpo iesu vocatis sanctis. cu[m] oib[us]
q[ui] inuocant nome[n] d[omi]ni n[ost]ri iesu xpi in o[mn]i
co[m]muni[one] et n[ost]ro. Gr[ati]as vobis et pax a deo
patre n[ost]ro et d[omi]no iesu xpo. Gr[ati]as ago deo
meo sp[iritu] p[ro] vob[is] in g[ra]tia dei q[ue] data est vobis
in xpo iesu q[ui] in o[mn]ib[us] diuites factus estis
in illo in o[mn]i r[ati]o[n]e et in o[mn]i sc[ie]ntia: sicut testimo-
niu[m] xpi confirmatu[m] e[st] in vob[is] ita vt nihil vo-
bis desit in v[er]ba g[ra]tia. expectantib[us] reuela-
tionem d[omi]ni n[ost]ri iesu xpi: q[ui] et confirmabit vos
vsq[ue] in fine[m] sine crimine: in die aduetus
d[omi]ni n[ost]ri iesu xpi. Fidelis deus p[ro] que[m] voca-
ti estis in societate[m] filij eius iesu xpi d[omi]ni
n[ost]ri. Obsecro aut[em] vos fr[ater]es p[ro] nomen d[omi]ni
n[ost]ri iesu xpi vt ip[s]um dicatis o[mn]es: et no[n] sint
in vobis scismata. Sitis aut[em] p[er]fecti in
eode[m] sensu: et in eade[m] sc[ie]ntia. Significatu[m]
e[st] em[en]t[er] mibi de vob[is] fr[ater]es mei ab his q[ui] sunt
elo[qui]es. q[ui] p[ro]tentio[n]es sunt inter vos. Hoc
aut[em] dico: q[uo]d vnusq[ue]sq[ue] v[er]um dicit. Ego q[ui]
dem sum pauli: ego aut[em] apollo. ego vero
cephe. ego aut[em] xpi. Diuisus est xps. Nam
quid paulus crucifixus est p[ro] vobis: aut
in no[m]i[n]e pauli baptizati estis. Gr[ati]as ago
deo meo q[uo]d nemine[m] v[er]um baptizauit nisi
crispu[m] et caium: ne quis dicat q[uo]d in no[m]i[n]e
meo baptizati estis. Baptizauit aut[em] et ste-
phane domi[n]u[m]: ceteru[m] nescio si que[m] alium
vestru[m] baptizauerim. Non em[en]t[er] misit me
xpus baptizare sed euangelizare no[n] in sa-
pientia verbi: vt no[n] euacuetur crux xpi. Ver-
bu[m] em[en]t[er] crucis p[er]uenit: q[ui]dem stulticia e[st]
his aut[em] q[ui] salui su[n]t. i. nobis dei virtus e[st]
Scriptu[m] est em[en]t[er]. Perda[m] sapiam sapien-
tiu[m]: et prudentia[m] prudentiu[m] reproba[m].
Ubi sapi[en]tes. vbi scriba. vbi inq[ui]sitor hu-
ius seculi: No[n]ne stulte fecit deus sapien-
tiam huius mundi: Nam q[ui] in dei sapia
no[n] cognouit mundus p[ro] sapientia[m] deum.

placuit deo p[ro] stulticia[m] p[re]dicatio[n]is saluos
facere credentes. Quia et iudei signa petu[n]t
et greci sapiam querunt. Nos aut[em] p[re]dica-
mus xpm crucifixu[m]. iudeis q[ui]de[m] scanda-
lu[m]. gentib[us] aut[em] stulticia: ip[s]is aut[em] vocatis
iudeis atq[ue] grecis xpm dei virtute[m] et dei
sapiam. Quia q[uo]d stultu[m] est dei sapienti-
us est ho[m]inib[us]. et q[uo]d infirmu[m] est dei: fortius
est ho[m]inib[us]. Et dete em[en]t[er] vocationem vestram
fr[ater]es: q[ui] no[n] multi sapientes su[n]t in carne. no[n]
multi potentes. no[n] multi nobiles: s[ed] que
stulta sunt mundi elegit deus vt p[ro]fundat
dat sapientes: et infirma mu[n]di elegit de-
us vt p[ro]fundat fortia. et ignobilia mu[n]di
p[re]ceptibilia elegit deus et ea que no[n] sunt
vt ea que sunt destrueret: vt no[n] gloriatur
ois caro in p[re]spectu eius. Et ip[s]o aut[em] vos
estis in xpo iesu: q[ui] factus est nobis sapi-
entia et iusticia et sanctificatio et redemptio
vt que admodu[m] scriptu[m] est: q[ui] gloriatur in

d[omi]no gloriatur.

II

e Ego cuz venissem ad vos fr[ater]es
veni no[n] in sublimitate p[re]monis
aut sapie[n]t[ie] annu[n]tians vobis testimoniuz
xpi. Non em[en]t[er] iudicauit me scire aliq[ui]d inf[er]
vos nisi iesum xpm: et hunc crucifixu[m]. et
ego in infirmitate et timore et tremore
multo fui apud vos et p[ri]mo meus et p[re]di-
cacio mea no[n] in p[er]suasibilib[us] hu[m]ane sapi-
entie verbis: sed in ostensio[n]e sp[iritu]s et vir-
tutis vt fides v[er]a non sit in sapia ho[m]in[is]
s[ed] in v[er]itate dei. Sapiam aut[em] loquimur
inter p[er]fectos. Sapiam vero no[n] huius
seculi neq[ue] p[ri]ncipu[m] hui[us] seculi q[ui] destru-
unt. sed loquim[ur] dei sapiam in mysterio
q[ui] a scordita e[st]: qua[m] p[re]destinauit deus an-
te secula in gl[ori]am no[st]ra[m] qua[m] nemo p[ri]nci-
pu[m] hui[us] seculi cognouit. Si em[en]t[er] cogno-
uissent nu[m]q[ui]d d[omi]ni gl[ori]e crucifixissent. Si-
cut scriptu[m] est: q[uo]d oculus no[n] vidit nec au-
ris audiuit nec in cor ho[m]inis ascendit: que
p[re]parauit deus his q[ui] diligu[n]t illu[m]. Nobis
aut[em] reuelauit deus p[ro] sp[iritu] suum. Sp[iritu]s
em[en]t[er] omnia scrutat: etia[m] p[ro]funda dei.
Quis em[en]t[er] scit ho[m]in[is] q[ui] sunt ho[m]inis nisi spi-
ritus ho[m]inis q[ui] in ip[s]o est: Ita et q[ui] dei sunt
nemo cognouit nisi sp[iritu]s dei. Nos aut[em]
no[n] sp[iritu] huius mu[n]di accepimus: sed sp[iritu]

2. Cor. io. di
Hier. 9.

A

B

B

Es. 64.

L

¶ ij

ritū qui ex deo ē: vt faciamus q̄ a deo dō/
nata sunt nobis: q̄ ⁊ loquim̄ nō in doct̄
hūane sapie verbis: s; in doct̄ina spūs
spūalib; spūalia cōpantes. Alialis autez
hō nō p̄cipit ea q̄ sunt spūs dei. Stultu/
cia em̄ est illi. ⁊ non potest intelligere qz
spūalē examināt. Spūalis autē iudicat
oia. ⁊ ipse a nemine iudicat: sicut scriptū
est: Quis em̄ cognouit sensum dñi aut
quis instruxit eū: Nos autē sensum xp̄i
habemus.

Ro. ii. d

A

E ego fr̄es nō potui vobis loq̄
q̄si spūalib;: sed quasi carnalib;. Tanq̄
puulis in xp̄o lac vobis potū dedit
nō escam. Nondū em̄ poteratis: sed nec
nūc quidē potestis. Adhuc em̄ carnales
estis. Cū em̄ sit inter vos zelus ⁊ p̄ten/
tio: nōne carnales estis ⁊ p̄m hōiem am/
bulatis. Cū em̄ q̄s dicat: ego quidē sum
pauli. aliue autē ego apollo. nōne hōies
estis. Quid igit̄ est apollo. Quid hō paulus.
Ministri ei? cui credidistis. Et vni/
cuiq; sic dñs dedit. Ego plantavi apollo
rigauit. sed deus nūc incrementū dedit
Itaq; neq; qui plantat est aliquid neq;
q̄ rigat: s; q̄ incrementū dat deus. Qui
plantat autē ⁊ q̄ rigat: vnū sunt. Unusq; q;
autē p̄p̄riā mercedē accipiet p̄m suū la/
torē. Dei em̄ sum? adiutores. Dei agri/
cultura estis dei edificatio estis. Scdm̄
grām dei q̄ data est mihi: vt sapiēs archi/
tectus fundamētū posui: alius autē supe/
dificat. Unusquisq; autē videat quō sup/
edificet. Fundamētū em̄ aliud nemo
potest conere p̄ter id qd̄ positū est qd̄ ē
xp̄s iesus. Si q̄s autē sup̄edificat sup̄ fū/
damētū hoc auz argentū lapides p̄cio/
sos ligna fenū stipulā: vniuscuiusq; op̄
manifestuz erit. Dies em̄ dñi declarabit
qz in igne reuelabit. ⁊ vniuscuiusq; op̄
q̄le sit igne p̄babit. Si cuius opus mā/
serit: qd̄ sup̄edificauit mercedē accipiet.
Si cui? opus arserit detrimentū patiet
ipse autē saluus erit: sic tamen q̄si p̄ ignē
hitat in vobis. Si quis autē templū dei
violauerit: disp̄det illū deus. Templū
em̄ dei sanctū est: qd̄ estis vos. Nemo se

Timoi. 2. c.

L

2. Cor. 6. d.

Col. 2. d

seducat. Si q̄s videt̄ inter vos sapiens
esse in h̄ seculo: stultus fiat vt sit sapiēs
⁊. Sapia em̄ hui? mūdi stulticia ē apud
deū. Scriptū est em̄. Cōp̄hendā sapiē/
tes in astucia eoz. Et iterū. Dñs nouit
cogitationes sapientū: qm̄ vane sūt. Ne
mo itaq; gloriē in hōib;. Dia em̄ vestra
sunt: siue paulus siue apollo siue cephas
siue mūdus siue vita siue mors siue p̄n/
tia siue futura. Dia em̄ v̄ra sūt: vos autē
xp̄i. ch̄istus em̄ dei.

Ro. i. e

A

Ic nos existimet hō vt minu/
stros ch̄isti: ⁊ dispensatores mi/
nisterioꝝ dei. Sic iā q̄rit̄ inter
dispensatores: vt fidelis q̄s inueniatur
Vbi autē p̄ minimo est vt a vobis iudi/
cer: aut ab hūano die. S; neq; in eip̄m
iudico. Nihil em̄ mihi p̄sciū sum: s; nō
in h̄ iustificatus sum. Qui autē iudicat
me: dñs est. Itaq; nolite aſi t̄ps iudica/
re. q̄adufq; veniat dñs q̄ ⁊ illūmabit ab/
scōdita tenebrāz: ⁊ manifestabit p̄siha
cordium: ⁊ tūc laus erit vnicuiq; a deo.
Hec autē fr̄es transfigurauit in me ⁊ apol/
lo p̄pter vos: vt in vobis discatis ne sup̄
q̄ scriptum est vnus aduersus alter in/
fles p̄ alio. Quis em̄ te discernit: Quid
autē habes qd̄ nō accepisti: Si autē acce/
pisti qd̄ gl̄aris q̄si nō acceperis. Jam sa/
turati estis. iā diuites facti estis. Sine
nobis regnatis. Et vtinā regnetis: vt ⁊
nos vobiscū regnemus. Puto em̄ qd̄ de
us nos aplos nouissimos ostēdit tanq̄
morti destinatos: qz spectaculū facti su/
mus mūdo ⁊ angelis ⁊ hōib;. Nos stul/
ti p̄pter xp̄m: vos autē prudentes in ch̄is/
to. Nos infirmi: vos autez fortes. Vos
nobiles: Nos autem ignobiles. Usq; in
hanc hōzā ⁊ esuriemus ⁊ sitimus ⁊ nudi
sumus. ⁊ colaphis cedimur ⁊ instabiles
sumus. et laboramus operantes mani/
bus nostris. Maledicimur: et benedi/
mus. P̄secutionē patimur ⁊ sustine/
mus. Blasphemamur ⁊ obsecramus tā/
q̄ purgamēta huius mūdi facti sumus
oim̄ p̄cipissima vsq; adhuc. Non vt con/
fundam vos hec scribo: sed vt filios mei
os charissimos moneo. Nam si decē mi

i. Timot. 3. c.

2. Cor. 6. a

et. ii. c.

Eph. 3. a

L

B

21

B
Eph. 5.9.
Phil. 3.7.

lia pedagogorum habeatis in christo sed non multos patres. Nam in christo iesu pro euangelium ego vos genui. Rogo ergo vos imitatores mei estote sicut et ego christi. Ideo misi ad vos timotheum qui est filius meus charissimus et fidelis in domino: qui vos communi faciat vias meas que sunt in christo iesu sicut ubique in omni ecclesia doceo. Quia non venturus sum ad vos: sicut inflati sunt quidam. Veniam autem ad vos cito si dominus voluerit et cognoscam non simonem eorum qui inflati sunt sed virtutem. Non enim in simone est regnum dei sed in virtute. Quid vultis in virga veniam ad vos: an in charitate et spiritu mansuetudinis?

B

B

Gal. 5. b
L

D

Omnino audite inter vos fornicatio. et talis fornicatio qualis nec inter gentes: ita ut prorez patris sui aliquis habeat. Et vos inflati estis: et non magis luctum habuistis: ut tollat de medio vestrum que hoc opus fecit. Ego quidem absens coram vobis: spiritus autem spiritus iam iudicavi ut pater eius qui sic operatus est in nomine domini nostri iesu christi: congregatis vobis et meo spiritu cum virtute domini iesu. tradere hominibus huiusmodi sathane in interitum carnis ut spiritus saluus sit in die domini nostri iesu christi. Non est gloria vestra. Nescitis quod modicum fermentum totam massam corrumpit? Expurgate vetus fermentum: ut sitis noua conspectio sicut estis acimi. Et enim pascha nostrum immolatus est christus. Itaque epulem: non in fermento veteri: neque in fermento malicie et nequicie: sed in acimis sinceritatis et veritatis. Scripsi vobis in epistola: ne commisceami fornicariis. Non utique fornicariis huius mundi. aut avaris. aut rapacibus. aut idolis seruientibus. alioquin debueratis de hoc mundo erisse. Nunc autem scripsi vobis non commisceri. Si quis frater nostras inter vos est fornicator. aut avarus. aut idolis seruiens. aut maledicus. aut ebriosus. aut rapax. cum hominibus nec cibum sumere. Quid enim mihi de his qui foris sunt iudicare? Nonne de his qui intus sunt vos iudicatis? Nam eos qui foris sunt deus iudicabit. Auferete malum ex vobis ipsis.

VI

Audet aliquis vestrum habens ne gocium aduersus alterum iudicare apud iniustos: et non apud sanctos. An nescitis: quoniam sancti de hoc mundo iudicabunt? Et si in vobis iudicabit mundus indigni estis que de minimis iudicetis. Nescitis quoniam angelos iudicabimus? Quia tomatis secularia. Secularia igitur iudicia si habueritis. contemptibiles que sunt in ecclesia istos constituite ad iudicandum. Ad veritatem vestram dico. Sic non est inter vos sapiens quisquam que possit iudicare inter fratrem suum: sed frater cum fratre iudicio contendit et hoc apud infideles. Nam quidem omnino delictum est in vobis: quod iudicia habetis inter vos. Quare non magis iniuriam accipitis. Quare non magis fraudem patimini. Sed vos iniuriam facitis et fraudatis: et hoc fratribus. An nescitis quod iniqui regnum dei non possidebunt. Nolite errare neque fornicari neque idolis seruietes. neque adulteri. neque molles. neque masculorum cubitores. neque fures. neque auari. neque ebriosi. neque maledici. neque rapaces regnum dei possidebunt. Et hec aliqui quidem fuistis sed abluti estis. sed sanctificati estis. sed iustificati estis: in nomine domini nostri iesu christi et in spiritu dei nostri. Omnia mihi licent: sed non omnia expediunt. Omnia mihi licent: sed ego sub nullius redigar preteritatem. Cetera ventri: et venter escis. deus autem et hunc et hanc destruet. Corpus autem non fornicationi sed domino et dominis corpori. Deus vero et dominum suscitauit. et nos suscitabit per virtutem suam. Nescitis quoniam corpora vestra membra sunt christi? Tollens ergo membra christi: faciam membra meretricis. Absit. An nescitis quoniam que adheret meretrici vnum corpus efficitur? Erunt enim inquit duo in carne vna. Qui autem adheret domino: vnus spiritus est. Fugite fornicationem. Omne enim peccatum quodcumque fecerit homo extra corpus est. qui autem fornicat in corpus suum peccat. An nescitis quoniam membra vestra templum sunt spiritus sancti qui in vobis est quem habetis a deo: et non estis vestri? Empti enim estis precio magno: glorificate et portate deum in corpore vestro.

VII

B iii

Gen. 2.
Eph. 5.
Mat. 9.
Mar. 10.
8. 3. c
2. Cor. 6.
1. 7. c.
1. Pet. 1.

A

E quibus aut scripſiſtis mihi: bonū est homini mulierē nō tan gere. Propter fornicationē aut vnusq̄sq̄ suā vxorē habeat et vnaqueq̄ suū virū habeat. Vxori vir debitum red dat: si militer aut 7 vxor viro. Vter sui corpis potestate nō habet: sed vir. Silt aut 7 vir sui corpis potestate non habet. sed mulier. Nolite fraudare inuicē nisi forte ex consensu ad tps vt vacetis oīoi. 7 itez reuertimini in idipm ne tēptet vos sathanas p̄t incōtinentiaz v̄tam. Hoc autē dico fm indulgentiā 7 nō fm im/ perū. Volo autēz omnes vos homines esse sicut meipm. Sed vnusq̄sq̄ p̄puz bonū habet ex deo: alius quidē sic: alius do sic. Dico autē nō nuptis 7 viduis: bo nū est illis si sic permāserint sicut 7 ego. Q̄ si se nō continent. nubāt. Melius est em̄ nubere q̄ v̄ri. His autē qui matrimo nio iuncti sunt p̄cipio nō ego s̄ dñs vxo rem a viro nō discedere. Q̄ si discesserit manere innuptā: aut viro suo recōcilia/ ri. Et vir vxorē nō dimittat. Nā ceteris dico nō dñs. Si q̄s frater vxorez habet infidelē. 7 hec consentit habitare cum illo nō dimittat illā. Et si q̄ mlter fidelis h̄z virū infidelē. 7 hic cōsentit habitare cuz illa: nō dimittat virū. Sanctificatus ē em̄ vir infidelis p̄ mulierē fidelē. 7 san/ ctificata est mulier infidelis p̄ virū fidelē. Alioqn filij v̄ri imūdi essent. nunc autē sancti sūt. Q̄ si infidelis discedit: disce/ dat. Nō em̄ futuri subiectus est frater vel soror in eiusmodi. In pace autē voca uit vos deus. Cū em̄ scis mulier si virū saluū facies: Aut vñ scis vir si mulierez saluā facies: Nisi vniciq̄ sicut diuisit dñs. Vnūqueq̄ sic vocauit deus ita am bulet. 7 sicut in oibz ecclesijs doceo. Cir cūcūsus aliq̄s vocatus ē: nō adducat p̄pu tiū. In p̄putio aliq̄s vocatus est. nō cir/ cūcidat. Circūcisio nihil est 7 p̄putium nihil ē: s̄ obſuatio mādator̄ dei. Vnus q̄sq̄ in q̄ vocatione vocatus est. in ea per maneat. Seruus vocatus es: nō sit tibi cure. Sed 7 si potes fieri liber. maḡ vte re. Qui eī in dño vocat̄ est su: libertas

B

C

ph. 4. a

s. 6. d. i. De. i. d.

est dñi. Silt qui liber vocatus est: fuus est christi. Precio em̄pti estis: nolite fie ri serui v̄im. Vnusq̄sq̄ ergo in quo vo/ catus ē frater in hoc p̄maneat apud deū. De virginibz aut p̄ceptū dñi nō habeo: consiliū autē do tanq̄ misericordiā cōse/ cutus a deo: vt sim fidelis. Existimo em̄ hoc bonū esse p̄pter instantē necessitatē qm̄ bonū est homini sic eē. Alligatus es vxori: noli q̄rere solutionē. Solutus es ab vxore: noli q̄rere vxorē. Si autē acce/ peris vxorē: nō peccasti. 7 si nupserit vir go nō peccauit. Tribulationē tñ carnis habebunt hm̄oi. Ego autē vobis parco. Hoc itaq̄ dico fratres. Tpus breue est. Reliquū est: vt 7 q̄ h̄nt vxores tanq̄ nō h̄ntes sint. 7 qui flent tanq̄ nō flentes: 7 q̄ gaudent tanq̄ nō gaudentes. 7 qui em̄t tanq̄ nō possidentes: 7 qui vtunt hoc mūdo: tanq̄ nō vtant. Preterit em̄ figura huius mundi. Volo autē vos sine sollicitudine esse. Qui sine vxore ē: sol/ licitus est que dñi sunt: quō placeat deo. Qui autē cū vxore est: sollicitus est que sunt mūdi. quō placeat vxori: 7 diuisus est. Et mulier innupta et virgo cogitat que dñi sunt: vt sit sancta corpore 7 spiri tu. Que autē nupta est cogitat que sunt mundi: quō placeat viro. Porro hoc ad vtilitatem v̄stram dico. nō vt laqueuz vobis inuicem: sed ad id quod honestū ē: 7 quod facultatē p̄beat: sine impedi men to dñm obsecrandi. Si quis autē tur/ pem se videri existimat super v̄gine sua q̄ sit supadulta 7 ita oportet fieri: quod vult faciat. Non peccat si nubet. Nam q̄ statuit in corde suo firmus non habens necessitatē: potestatem autē habens sue voluntatis: 7 hoc iudicauit in corde suo seruare virginem suam: bene facit. Igi tur 7 qui matrimonio iungit virginem suam bene facit. 7 qui nō iungit: melius facit. Mulier alligata ē legi: q̄to tpe vir eius viuuit. Q̄ si dormierit vir eius libe/ rata est a lege. Cui autē vult nubat tñ in dño. Beatior autem erit: si sic p̄man/ serit fm̄ meū p̄siliū. Puto autē 7 ego sp̄m̄ dei habeam.

Ro. 7. a.

VII

A **D** **H**is autē que idolis sacrificā
scim? qz oēs sciam hēmus. Sci
entia inflat: caritas dō edificat
B Si q̄s autē se existimat scire aliquid: nō
dū cognouit quēadmodū oporteat eum
scire. Si q̄s autē diligit deū: hic cognit⁹
est ab eo. De escis autē q̄ idolis imolant
scimus. qz nihil est idolū in mundo: q̄
nullus deus nisi vnus. Nam q̄ si sunt q̄
dicant dñj. siue in celo siue in terra: siqui
dem sunt dñj multi q̄ dñi multi: nob tñ
vnus d̄s p̄t ex q̄ oia. q̄ nos in illoz vnus
dñs iesus x̄ps p̄ quē om̄ia: q̄ nos p̄ ip̄m.
C S; nō in oib; est scia. Quidā autē scia
v̄sq; nūc idoli: q̄si idoloritū manducant:
q̄ scia ip̄soz cū sit infirma polluit. Esca
autē nos non cōmendat deo. Neq; em̄ si
māducauerimus abūdabimus: neq; si
nō māducauerimus deficiem⁹. Videte
autē ne forte hec licentia vestra offendicu
lum fiat infirmis. Si q̄s em̄ viderit eū
q̄ h; sciam in idolo recūbente nōne scia
entiā eius cum sit infirma edificabit ad
māducandū idolotita. Et p̄bit infirm⁹
in tua scia frater: p̄pter quē x̄ps mortu
us est. Sic autē peccantes in fr̄es q̄ p̄cu
tientes sciam eoz infirmā in x̄po pec
catis. Quapropter si esca scā dāligat fra
trē meū. nō māducalo carnē in eternū:
ne fratrē meū scandalicem. **IX**

Ro. 14. d

A **N**on sum liber. Non sum aplus.
Nōne ch̄istū iesum dñm nēm
vidi: Nōne opus meū vos estis
in dño: Et si alijs nō sum apls: s; tñ vo
bis sum. Nā signaculū aplatus mei vos
estis in dño. Nea defensio apud eos q̄
me interrogant hec est. Nunq̄d nō habe
mus potestātē māducādi q̄ bibendi. Nū
q̄d nō hēmus ptātē sorozē mulierculā
circūdūcedi: sicut q̄ ceteri apli q̄ fr̄es dñi
q̄ cephas. Aut solus ego q̄ barnabas nō
hēmus ptātē hoc opandi. Quis militat
suis stipendijs vnq̄. Quis plantat vi
neā. q̄ de fructu eius nō edit: Quis pa
scit gregē. q̄ de lacte gregis nō mandu
cat: Nunq̄d sm̄ hōiem hec dico. An q̄ lex
hec nō dicit: Scriptū est ei in lege moy
si: Non alligab os boui trituranti. Nun

Deut. 25.

quid de bobus cura est deo. An p̄ nos
v̄tq; b̄ dicit. Nam p̄pter nos v̄tq; scri
pta sunt: qm̄ debet in spe qui arat arare:
q̄ triturat in spe fructus p̄cipiēdi. Si
nos vobis spūalia seminauimus: ma
gnū est si nos carnalia vestra metamus
Si ali; ptātis v̄te p̄ticipes sunt: q̄re nō
potius nos. sed nō v̄si sumus hac ptāte
S; oia sustinemus: ne q̄d offendiculū
demus euāgelio x̄pi. Nescitis qm̄ qui in
sacrario opant: q̄ de sacrario sūt edūt. Et
q̄ altario defuit cū altario p̄ticipāt Ita
q̄ dñs ordinauit his qui euāgelū annū
ciant de euāgelio viuere. Ego autē nul
lo hoz vsus sum. Non scripsi autē hec vt
ita fiant in me. Bonū est em̄ mihi mag
mori q̄ vt gloriā meā quis euacuet. Nā
q̄ si euangelicauero non est mihi gloria.
necessitas em̄ mihi incūbit. Ne ei mihi
est si nō euangelicauero. Si em̄ volens
hoc ago. mercedē habeo. si autē intuitus:
dispensatio mihi credita est. Que ē ergo
merces mea: Et euāgelū p̄dicans si
ne sumptu ponā euāgelū vt nō abutar
potestate mea in euāgelio. Nam cum li
ber essem ex oib; oim me seruū feci vt
pl̄res lucrifacerē. Et factus sum iudeis
tanq̄ iudeus: vt iudeos lucrarer. His
q̄ sub lege sunt: quasi sub lege essem cuz
ipse nō essem sub lege: vt eos q̄ sub lege
erant lucrifacerē. His q̄ sine lege erant
tanq̄ sine lege essem cū sine lege dei nō
essem sed in lege essem x̄pi: vt lucriface
rē eos q̄ sine lege erant. Factus sum in
firmis infirmus: vt infirmos lucriface
rē. Om̄ib; oia factus sum: vt oēs facerē
saluos. Om̄ia autē facio p̄pter euāgelū
vt p̄ticeps eius efficiar. Nescitis q̄ hi q̄
in stadio currūt. om̄s quidē currunt: sed
vnus accipit brauiū. Sic currite: vt cō
p̄hendatis. Omnis em̄ qui in agone cō
tendit ab om̄ibus se abstinēt. q̄ illi qui
dem vt corruptibilē coronam accipiant
nos autē incorruptam. Ego igitur sic
curro nō quasi in incertū: sic pugno nō
quasi aerem verberans. Sed castigo cor
pus meū q̄ in seruitutē redigo: ne forte
cū alijs p̄dicauerim. ip̄e reprobo efficiar

I

D

Phil. 3. c.

A

Nolo enim vos ignorare
fratres quoniam presertim nos omnes sub nube
fuerunt et omnes in mare transierunt. et
omnes in moyse baptizati sunt in nube et in
mari. Et omnes eandem escam spiritalem mandu-
caverunt. et omnes eundem potum spiritalem bibe-
runt: Bibebant autem de spiritali consequente
eos petra. petra autem erat christus. Sed non in
pluribus eorum bene placitum est deo. Nam pro-
strati sunt in deserto. Nec autem in figura
facta sunt nostri ut non simus occupen-
tes malorum: sicut et illi occupaverunt. Nec
idolatre efficiamini sicut quidam ex ipsis
quod admodum scriptum est: Sedit populus man-
ducare et bibere: et surrexerunt ludere. Nec
quod fornicemur sicut quidam ex ipsis forni-
cati sunt: et ceciderunt una die viginti tria
milia. Nec quod temptemus christum sicut quidam
eorum temptaverunt et a serpentibus perierunt.
Nec quod murmuraveritis sicut quidam eorum
murmuraverunt. et perierunt ab extermina-
tore. Nec autem omnia in figura contingebant
illis: scripta sunt autem ad correptionem nos-
tram in quibus fines seculorum deveniunt. Ita
quod qui se existimat stare: videat ne cadat.
Tentatio vos non apprehendat nisi humana.
Fidelis autem deus est: qui non patietur vos tem-
ptari supra id quod potestis: sed faciet etiam
cum tentatione patientem: ut possitis sustine-
re. Propter quod charissimi mihi. fugite
ab idolorum cultura. Ut prudentibus loquor
vos ipsi iudicate quod dico. Calix benedictio-
nis cui benediximus: nonne communicatio sangui-
nis christi est. Et panis quem frangimus: non-
ne participatio corporis domini est. Quomodo unum
panis et unum corpus multi sumus omnes
qui de uno pane et de uno calice participamus.
Videte israel secundum carnem. Nonne qui
edunt hostias: participes sunt altaris. Quid
ergo. Dico quod idolis immolatum sit aliquid
aut quod idolum sit aliquid. Sed quod immolant gen-
tes demonibus immolant: et non deo. Nolo
autem vos socios fieri demoniorum. Non po-
testis calicem domini bibere. et calicem demo-
niorum: non potestis mensam domini participes
esse: et mensam demoniorum. An emulamur
dominum. Nunquid fortiores illo sumus?
Omnia mihi licent: sed non omnia expediunt

Omnia mihi licent: sed non omnia edificant
Nemo quod suum est querat: sed quod alterius
Omne quod in macello venit manducate
nihil interrogantes propter conscientiam.
Domini est terra et plenitudo eius. Si quis
vocat vos infidelium ad cenam et vultis ire:
omne quod vobis apponitur manducate: nihil
interrogantes propter conscientiam. Si quis autem
dixerit hoc immolatum est idolis: nolite man-
ducate propter illum qui indicavit: et propter
conscientiam. Conscientiam autem dico: non tuam
sed alterius. Ut quod enim libertas mea iu-
dicat ab aliena conscientia. Si ego cum gra-
tia participo. quid blasphemorum pro eo quod gratias
ago. Siue ergo manducatis siue bibitis. vel
aliud quod facitis: omnia in gloriam dei facite. Si-
ne offensione estote iudeis et gentibus et ec-
clesie dei. sicut et ego pro omnia omnibus placeo
non querens quod mihi utile est: sed quod mul-
tis ut salvi fiant.

I. 13. b

XI

Viratores mei estote: sicut et ego
chasti. Laudo autem vos fratres
quod pro omnia mei memores estis: et si-
cut tradidi vobis precepta mea tenetis
Nolo autem vos scire quod omnis viri caput
chastus est. caput autem mulieris vir. ca-
put vero christi deus. Dis vir orans aut
prophetans velato capite: deturpat caput
suum. Omnis autem mulier orans aut pro-
phetans non velato capite deturpat caput su-
um. Unum est enim ac si de calice. Nam et si
non velat mulier tondeat. Si vero turpe
est mulieri tonderi ac de calice velat ca-
put suum. Vir quidem non debet velare ca-
put suum: quoniam imago et gloria dei est: mulier
autem gloria viri est. Non enim vir ex mulie-
re est: sed mulier ex viro. Et enim non est cre-
atus vir propter mulierem: sed mulier propter
virum. Ideo debet mulier velamen ha-
bere super caput suum: et propter angelos. Cle-
ritamen neque vir sine muliere: neque mu-
lier sine viro in domino. Nam sicut mulier
de viro: ita et vir pro muliere. Omnia autem
ex deo. Vos ipsi iudicate: decet mulierem
non velatam orare deum: Nec ipsa natura do-
cet vos. Quod vir quidem si comam nutriat
ignominia est illi: mulier vero si comam
nutriat gloria est illi: quoniam capilli pro velamine

B
Nume. 20.Ero. 32.
Nume. 25.Nume. 21.
Diere. 8.

Esa. 37. 7. 38.

EDeut. 32.
B**A****B**

ei dati sunt. Si quis autem videtur pretiosus esse: nos tale consuetudinem non habemus neque ecclesia dei. Hoc autem precipio non laudans quod non in melius sed in deterius convenitis. Primum quidem convenientibus vobis in ecclesia audio scissuras esse inter vos et ex parte credo. Nam oportet et hereses esse: ut et quae probati sunt manifesti fiant in vobis. Convenientibus ergo vobis in unum iam non est divicam cenam manducare. Unus quisque enim suam cenam presumit ad manducandum. Et alius quidem esurit. alius autem ebrius est. Nunquid domos non habetis ad manducandum et bibendum. Aut ecclesia dei pretentis et confunditis eos qui non habent. Quid dicam vobis. Laudo vos: in hoc non laudo. Ego enim accepi a domino quod et tradidi vobis quoniam dominus iesus in qua nocte traditus: accepit panem: et gratias agens fregit et dixit: Accipite et manducate. Hoc est corpus meum quod pro vobis traditur. Hoc facite in mea commemoratione. Similiter et calicem: postquam cenavit dicens. Hic calix non est in meo sanguine. Hoc facite quotienscumque bibetis in mea commemoratione. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc: et calicem bibetis mortem domini annuntiabitis donec veniat. Itaque quotiens manducaverit panem: et biberit calicem domini indigne: reus erit corporis et sanguinis domini. Probet autem semetipsum homo: et sic de pane illo edat et de calice bibat. Qui ei manducat et bibit indigne: iudicium sibi manducat et bibit: non diiudicans corpus domini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles: et dormiunt multi. Quod si nosmetipsos diiudicaremus non utique diiudicaremur. Dum iudicamur autem a domino corripimur ut non cum hoc mundo danemur. Itaque fratres mei cum convenitis ad manducandum invicem expectate. Si quis esurit: domini manducet: ut non in iudicium conveniatis. Cetera autem cum venero disponam.

XII

De spiritualibus autem nolo vos ignorare fratres. Scitis autem quoniam cum gentes essetis. ad simulacra mutae putabamini: euntes. Ideo notum vobis facio quod nemo in spiritu dei loquens dicit ana-

thema iesu. Et nemo potest dicere dominus iesus: nisi in spiritu sancto. Divisiones vero gratiarum sunt: idem autem spiritus. Et divisiones ministracionum sunt idem autem dominus. Et divisiones operationum sunt: idem vero deus qui operatur omnia in omnibus. Unicuique autem datur manifestatio spiritus: ad utilitatem. Alii quidam per spiritum datur sermo sapientie. alii autem sermo scientie secundum eundem spiritum. Alteri fides in eodem spiritu alii gratia sanitatum in vno spiritu. alii operatio virtutum. alii prophetia. alii discretio spirituum. alii genera linguarum. alii interpretatio sermonum. Hoc autem omnia operatur unus atque idem spiritus. dividens singulis sicut vult. Sic enim corpus unum est et membra habet multa: omnia autem membra corporis cum sint multa: unum tamen corpus sunt: ita et christus. Et enim in vno spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus: sive iudei. sive gentes. sive servi sive liberi. et omnes in vno spiritu potati sumus. Nam et corpus non est unum membrum sed multa. Si dixerit pes. quoniam non sum manus non sum de corpore. non ideo non est de corpore. Et si dixerit auris. quoniam non sum oculus non sum de corpore. num ideo est de corpore. Si totum corpus oculus: ubi auditus. Si totum auditus: ubi odoratus. Nunc autem posuit deus membra. unumquodque eorum in corpore sicut voluit. Quod si essent omnia unum membrum. ubi corpus. Nunc autem multa quidem membra: unum autem corpus. Non potest autem oculus dicere manui. opera tua non indigeo: aut iterum caput pedibus: non estis mihi necessarii. Sed multo magis quam vident membra corporis infirmiora esse: necessario sunt. Et quae putamus ignobiliora membra esse corporis: his honorem abundantius circumdamus. Et quae inhoneste sunt nostra: abundantius honestate habent. Donec autem nostra nulli egent. Sed deus operatur corpus ei cui deerat abundantius tribuendo honorem: ut non sit scisma in corpore: sed in idipsum per invicem sollicita sint membra. Et si quod patitur unum membrum compatitur omnia membra. Si gloriatur unum membrum gaudent omnia membra. Vos autem estis corpus christi. et membra de membro. Et quosdam quidem posuit deus in ecclesia. primum

L

Mat. 26. c
Mar. 14. c
Luce. 22. b
Diere. 2. c

D

Mat. 26. b

A

B

Ro. 12. b
Epl. 4. a.

C

D

Ro. 8. b
Heb. 4. d

aplos. secundo pphetas. tercio doctores. deinde virtutes. exinde gr̄as curationū opitulationes. gubernatiōes. genera linguaz. interpretationes s̄monū. Nunquid oēs apli: Nunquid pphete: Nunquid om̄es doctores. Nunquid oēs virtutes. Nunquid om̄s gr̄am habent curationū. Nunquid oēs linguis loquunt̄. Nunquid oēs interpretat̄. Emulamini aut̄ charismata meliora. Et adhuc excellentiorē viā vobis demonstro.

li. 4. a.

A

I linguis hoīm loqr̄ ⁊ angeloz charitatē aut̄ nō habeaz. factus sum velut es sonans aut cymbalū tinniens. Et si habuero pphetiā. et nouerim mysteria oīa. ⁊ oēm scientiā: ⁊ si habuero omnē fidem ita vt montes transferā charitatē aut nō habuero nihil sum. Et si distribuero in cilis pauperz. oēs facultates meas: ⁊ si tradidero corpus meū: ita vt ardeā: charitatez aut̄ nō habuero nihil mihi pdest. Charitas patiens est: benigna ē. Charitas nō emulat nō agit perperā. nō inflat. nō est ambitiosa: non querit q̄ sua sunt. Non irritat̄: non cogitat malū: nō gaudet sup̄ iniquitate: congaudet aut̄ veritati. Dia suffert. oīa credit. oīa sperat. oīa sustinet. Charitas nūq̄ excidit. Siue pphetie euacuabunt̄: siue lingue cessabūt: siue scia destruet̄. Ex pte em̄ cognoscimus: ⁊ ex pte pphetam? Cū aut̄ venerit qd̄ pfectū est euacuabit̄ qd̄ ex pte est. Cū effem puul? loquebar vt puulus. sapiebā vt puulus: cogitabā vt puulus. Quā aut̄ factus sum vir: euacuauī q̄ erāt puuli. Videmus nunc per speculū in enigmate: tūc aut̄ facie ad facie. Nunc cognosco ex pte: tunc aut̄ cognoscam sicut ⁊ cognitus sum. Nunc autē manēt fides spes charitas: tria hec. Maior aut̄ horū est charitas.

XIII

XIII

A

Ectamini charitatē: emulamini spiritualia: magis aut̄ vt pphetatis. Qui em̄ loquit̄ lingua non hoīb; loquit̄ s; deo. Nemo em̄ audit. sp̄s aut̄ loquit̄ mysteria. nā q̄ pphetat hoīb; loquit̄ ad edificatiōē ⁊ exhortatiōē et consolationē. Qui loquit̄ lingua semetip̄

s. r. d.

edificat: q̄ autē pphetat ecclesiā dei edificat. Volo aut̄ oēs vos loqui linguis magis aut̄ pphetare. Nā maior est qui pphetat q̄ qui loquit̄ linguis: nisi forte interpret̄ vt eccia edificatiōē accipiat. Nūc aut̄ fr̄es si venero ad vos linguis loquēs qd̄ vobis pdero: nisi vobis loquar aut in revelatiōe. aut in scia. aut in pphetia. aut in doctrina. Tūc q̄ sine aīa sunt vocē dantia: sine tibia. siue cithara. nisi distinctiōne sonitū dederint: quō sciet̄ id qd̄ canit̄ aut qd̄ citariq̄at. Et em̄ si incertā vocem det tuba. q̄s parabit se ad bellum. Ita ⁊ vos p linguā nisi manifestū s̄monē dederitis: quō sciet̄ id qd̄ dicit̄. Critis em̄ in aera loquentes. Tam multa vtputa genera linguaz sunt in hoc mōdo ⁊ nihil sine voce est. Si q̄ nesciero virtutē vobis: ero ei cui loquor barbarus: ⁊ qui loquit̄ mihi barbarus? Sic ⁊ vos qm̄ emulatores estis spirituū ad edificatiōē ecclesie: q̄rite vt abūdet̄. Et iō qui loquit̄ lingua: orat vt interpret̄. Nam si orē lingua sp̄s me? orat: mens aut̄ mea sine fructu est. Quid q̄ ē. Orato sp̄i: orato ⁊ mente. Psallā sp̄i: psallā ⁊ mēte. Letetur si b̄ndixer̄ sp̄i q̄s supplet locū ideote. Quō dicet amē sup̄ tuā b̄ndictiōne. qm̄ qd̄ dicas nescit. Nam tu qdem b̄n gr̄as agis: sed alter nō edificat. Gr̄as ago deo meo q̄ oīm vtm̄ lingua loquor. Si in ecclesia volo qnq; verba sensu meo loq̄ vt ⁊ alios istruā: q̄ decē milia verborū in lingua. Fr̄es nolite p̄neri effici sensibus s; malitia puuli estote: sensibus aut̄ pfecti estote. In lege eī scriptū ē. Quā in alijs linguis ⁊ in labijs alijs loq̄: p̄lo huic: ⁊ nec sic eraudient me dic̄ dñs. Itaq; lingue in signū sūt nō fidelib; s; infidelib; pphetie autē nō in fidelib; sed fidelib; si q̄ ueniat vniuersa ecclesia in vnū ⁊ om̄s linguis loquant̄: intrent aut̄ ideote aut infideles. nōne dicent: qd̄ insanitis. Si aut̄ oēs pphetēt. intret aut̄ q̄s infidel̄ vel ideota quincif ab oīb; diiudicat̄ ab oīb; Occulta em̄ cordis eius manifesta sūt: ⁊ ita cadens in faciē adorabit̄ deū nuntians q̄ vere deus in vobis sit. Quid q̄

B

C

D

D

est fratres: Cū puenitis vnusquisq; ve-
strū psalmū habet. doctrinā habet. apoca-
lypsim habet. linguā habet interpretatio-
ne h3 oia ad edificationē fiāt. Sine lin-
gua q̄s loquit̄ s̄m duos: aut vt multum
tres: 7 p pres 7 vn̄ interpretet. Si autē
nō fuerit interpret. taceat in ecclia: sibi
aut loquat̄ 7 dō. Prophete autē duo aut
tres dicāt 7 ceteri diiudicent. Qd̄ si alij
reuelatū fuerit sedēti prior taceat. Pote-
stis em̄ oēs p singulos pphare 7 oēs di-
scant 7 omēs exhortent. Et spūs pphaz
pphetis subiectus est. Non em̄ dissensio-
nis ē deus pacis: sic 7 in oib; ecclijs san-
ctoꝝ doceo. Mulieres in ecclesijs taceāt
Non em̄ pmittit̄ eis loqui: sed subditas
esse: sicut 7 lex dicit. Si qd̄ autē volunt
discere: domi viros suos interrogāt. Tur-
pe est em̄ mulieri loqui in ecclia. An a vo-
bis v̄bū dei pcessit: aut in vos solus pue-
nit. Si q̄s videt̄ ppha esse: aut spūalis:
cogit̄ que scribo vobis: qz dñi sunt mā-
data. Si quis autē ignorat: ignorabitur
Itaq; fr̄es emulamini pphare 7 loqui
linguis nolite phibere. Omnia autē bone-
ste 7 s̄m ordine fiant in vobis. XV

A n Cū autē vobis facio fr̄es euan-
gelij qd̄ pdicavi vobis qd̄ 7 ac-
cepistis. in quo 7 statis: per qd̄ 7
saluami. q̄ rōe pdicauerim vobis si tene-
tis: nisi frustra credidistis. tradidi enim
vob̄ in primis qm̄ 7 accepi qm̄ xp̄us mor-
tuus ē. p peccatis n̄ris s̄m scripturas. et
qz sepultus est. 7 qz resurrexit tertia die
s̄m scripturas. 7 qz visus est cephe: 7 post
h̄ vndecim. Deinde visus est plusq; qn-
gent; fr̄ib; sil: ex qb; multi manent vsq;
adhuc qdam aut dormierūt. Deinde vi-
sus est iacob. deinde apl̄is oib; Nouissi-
me autem omniū tanq; abortiuo visus
est 7 mihi. Ego enim sum mimus aplo-
rū q̄ nō sum dignus vocari apl̄s: qm̄ pse-
cutus sum ecclesiā dei. Gr̄a autē dei sum
id qd̄ sum. 7 gr̄a ei? in me vacua nō fuit:
s; abndātius illis oib; laboraui. Nō ego
autē: s; gr̄a dei mecū. Sine em̄ ego sine
illi: sic pdicauim? 7 sic credidistis. Si at̄
xp̄us pdicat̄ qz resurrexit a mortuis: quō

quidā dicūt in vob̄ qm̄ resurrectio mor-
tuoꝝ nō est. Si autē resurrectio mortuo-
rū nō ē: neq; xp̄s resurrexit. Si autē xp̄s
nō resurrexit inanis ē pdicatio n̄ra. inanis
ē 7 fides v̄ra. Inuenim̄ autē 7 falsi testif-
dei: qm̄ testimoniū diximus adū: us deuz
qz sulcitrauerit xp̄m quē nō sulcitrauit: si
mortui nō resurgūt. Nā si mortui nō re-
surgūt neq; xp̄s resurrexit. Qd̄ si xp̄s nō
resurrexit vana ē fides v̄stra. Adhuc ei
estis in peccatis v̄ris. Ergo 7 qui dormi-
erūt in xp̄o pierūt. Si in hac vita t̄m in
xp̄o sperantes sumus miserabiliores su-
mus oib; hoib;. Nunc autē xp̄s resurre-
xit a mortuis primitie dormientū. qm̄
quidē p hoīem mors 7 p hoīem resurre-
ctio mortuoꝝ. Et sic in adā oēs moriūt:
ita 7 in xp̄o om̄s viuificabūt. Vnusq; qz
aut in suo ordine: primitie xp̄s. Deinde
hi q̄ sunt xp̄i q̄ in aduentū ei? crediderūt
Deinde finis cū tradiderit regnū deo 7
p̄ri: cū euacuerit oēm principatū 7 pote-
statē 7 virtutē. Oportet autē illū regnare:
donec ponat oēs inimicos sub pedib; ei?
Nouissime autē inimica destruet mors.
Omnia ei subiecit sub pedib; ei?. Cū autē
dicat oia subiecta sūt ei: sine dubio p̄ter
eū q̄ subiecit ei oia. Cū autē subiecta fue-
rint illi oia tunc 7 ipse filius subiect? erit
illi q̄ subiecit ei oia: vt sit deus oia in oī-
bus. Alioquin qd̄ facient q̄ baptizant̄ p
mortuis? Si oīno mortui nō resurgūt
vt qd̄ 7 baptizant̄ p illis. Et quid 7 nos
p̄clitatur omni hora: Quotidie maior
p̄ter v̄ram glām fr̄es quā habeo in xp̄o
iesu dño nostro. Si s̄m hoīem ad besti-
as pugnaui epl̄xi: qd̄ mihi pdest si mor-
tui nō resurgūt. Manducemus 7 biba-
mus: cras em̄ moriemur: Nolite seduci
Corrumpūt mores bonos colloq̄a mala
Cuigilate iusti 7 nolite peccare. Ignorā-
tiā em̄ dei quidā h̄nt. Ad reuerentiā vo-
bis loquor. S; dicit aliq̄s. Quō resur-
gūt mortui? Quali autē corpe venient.
Insiapiens tu. qd̄ seminas nō viuificat̄
nisi prius moriat̄. Et q̄ seminas. Nō cor-
pus quod futurū est seminas. sed nudū
granū: vtputa tritici. aut alicui? ceteroꝝ

Gen. 3. v.

Job. 19.

Gal. 1. c.
Act. 22. b
B

Esa. 20. 7. 56

Deus autē dat illi corpus sicut vult et
vnicuique seminū, propriū corpus. Non oīs
caro eadē caro: sed alia hōim, alia pecorū
alia volucrū alia autē pisciū. Et corpora ce-
lestia et corpora terrestria. Sed alia quōdam
celestiū gloria, alia autē terrestriū, alia cla-
ritas sol, alia claritas lūe, et alia claritas
stellarū. Stella enim a stella differt in cla-
ritate, sic et resurrectio mortuorū. Semi-
nat in corruptione: surget in corruptio-
ne. Seminat in ignobilitate surget in
gloria. Seminat in infirmitate surget
in virtute. Seminat corpus aiāle surget
corpus spūale. Si est corpus aiāle: est et
spūale sicut scriptū est. Factus ē primus
hō adā in aiām viuētē: nouissimus adā
in spūm viuificantē: s; nō prius quōd spūale
est: sed quōd aiāle, deinde quōd spūale. Pri-
mus hō de terra terrenus, secundus hō de
celo celestis. Qualis terrenus tales et
terreni: et qualis celestis: tales et celestes.
Igitur sicut portauimus imaginē terreni
portemus et imaginē celestis. Hoc autē
dico frēs: quia caro et sanguis regnū dei
possidere nō pōt: neque corruptio incorru-
ptelam possidebit. Ecce mysteriū vobis
dico. Omnis quōdam resurgemus: sed non
oēs imutabimur. In momento, in ictu
oculi, in nouissima tuba. Canet enim tu-
ba et mortui resurgent incorrupti, et nos
imutabimur. Operet enim corruptibile hoc
induere incorruptionē: et mortale hoc in-
duere immortalitātē. Cū autē mortale hoc
induerit immortalitātē tunc fiet primo qui
scriptus est: Absorpta est mors in victo-
ria, ubi ē mors victoria tūc: ubi ē mors
stimulus tuus. Stimulus autē mortis
peccatū est, virtus vero peccati lex. Deo autē
grās quā dedit nobis victoriā per dñm nrm
iesum xpm. Itaque frēs mei dilecti: stabi-
les estote et immobiles, abundantes in oī
ope dñi: semp scientes quod labor vester nō
est inanis in dño.

XVI

Collectis autē quā sūt in sanctos
sicut ordinavi in ecclesijs gala-
thie: ita et vos facite per vnā sab-
bati. Unusquisque vtm apud se reponat re-
condens quōd ei bene placuerit: vt nō cus

venero tunc collecte fiant. Cū autē prius
fuerō: quos habueritis per epistolas meas mit-
tam perferre gratiā vram in hierosolimam. Quod si
dignū fuerit vt ego eā: mecū ibunt. Cle-
niā autē ad vos cū macedoniā pertransiero.
Nam macedoniā pertransibo. Apud vos
autē forsitan manebo, vel etiā hiemabo vt
vos me deducatis quocūque iero. Nolo enim
vos modo in transitu videre. Spero enim
me aliquātulū tēpis manere apud vos:
si dñs permiserit. Permanebo autē ephe-
si vsque ad pentecosten. Ostiū enim mihi
apertū est magnū et euidēs et aduersarij
multi. Si autē venerit timotheus, vide-
te vt sine timore sit apud vos. Opus ei
dñi opatur sicut et ego. Ne quis ergo illum
spnat. Deducite autē illū in pacem vt veni-
at ad me. Expecto enim illū cū fratribus.
De apollo autē fratre vobis notū facio quā
multū rogavi eū vt veniret ad vos cū
fratribus, et vtiq; nō fuit voluntas eius vt
nunc veniret. Veniet autē cū ei vacum
fuerit. Vigilate fide in fide viriliter agi-
te et confortamini: oīa enim vestra in chari-
tate fiant. Obsecro autē vos fratres: nos-
tris domū stephane: et fortunati et achai-
ci, quā sunt primitie achaie: et in ministre-
riū sanctorū ordinauerit seipso vt et vos
subditi sitis eiusmodi: et omni cooperā-
ti et laboranti. Gaudeo autē in pñtia ste-
phane et fortunati et achaiici, quā id quod
vobis deerat ipsi suppleuerūt. Refecerūt
enim et meū spūm et vestrum. Cognoscite ergo
qui eiusmodi sunt. Salutant vos omnes
ecclesie asiē. Salutat vos in dño multū
aquila: et prisca cum domestica sua ecclesie
sua: apud quos et hospitor. Salutāt vos
oēs fratres. Salutate inuicem in osculo
sancto. Salutatio mea: manu pauli.
Si quis nō amat dñm nrm iesum xpm
sit anathema maranatha. Grā dñi nri
iesu xpi vobiscum. Caritas mea cū oī-
bus vobis in xpo iesu. Amen.

Explicit epistola Pauli ad Corinthios
prima. Incipit prologus in secundam
epistolam ad Corinthios.

D
1 Cor. 9. b.
1 iere. 12.
1 rouerb. 22.
1 al. 6. b.
1 Gen. 1. d

1. Joh. 5.

A

I **A** secūda ad Corinthios epla q̄si in pte supiori post tribulationū suaz relatio nes reddit cās q̄re eos se cūdo non ierit: qm̄ nō leui mutatiōe p̄siliū fecisse se asserit: s; ne aduentu suo tristitiā incurreret: cū in pctō pmanere discipulos reperisset. **¶** Deinde p̄ agnitos fructus p̄nie recōciliat eū eccie quē in p̄ntia ppter fornicatiōē a cōsolatio sanctorū iusserat amoueri. **¶** Tercio p̄ pseudo ap̄los officij sui dignitatē tuef. 7 noui testamēti ministros. t̄to antere gr̄a oñdit: q̄to euāgelū est lege p̄stanti? **¶** Immozaf etiā in cā illa plimū quā bre uiter in prima cōtigerat vt p̄mpto ac libenti aio necessaria p̄ntis uite nō h̄ntib; largiant: 7 utilitatē sp̄ualis cōmertij cōmutēt p̄ntia cū futuris atq; abundantia sua sanctorū inopiā suppleat. vt vicissim eoz inopia sanctorū abundantia suppleat. **¶** In fine reperit qd̄ sup̄i? p̄ pseudoap̄los egerat 7 iactationē eoz p̄dicatiōesq; de se gloriosas vel collata antiq̄tate gener; vel catalago iniuriarū ac periculorū suorū euacuat. dicitq; eos operarios subdolos q̄ ad imitationē sathane trāssfigurent in ap̄los xp̄i. sub p̄dicatiōis spe luca pecuniaria queq; sectantes.

Incipit argumentū.

Est actā a corinthijs p̄niā cōsolatoriā scribit eis eplam apostolus a troiade p̄ titum. 7 collaudās eos hortatur ad meliora: cōtēstatos quidem eos: sed emendatos ostendens.

Explicit argumentū **I**ncipit epla Pauli ad Corinthios secūda. Caplm. I

Paulus apo-

stolus christi iesu p̄ uoluntatē dei 7 timotheus frater ecclesie dei q̄ est cozinthi cū oib; sanctis q̄ sunt in vniuersa achaia. Gratia vobis 7 pax a deo patre nostro a dño iesu xp̄o.

B **B**enedictus deus et p̄ dñi n̄i iesu xp̄i. pater misericordiaz 7 deus totius cōsolationis. q̄ p̄solat nos in om̄i tribulatione n̄ra: vt possimus 7 ipsi cōsolari eos q̄ in om̄i p̄sura sunt p̄ exhortationē q̄ exhortamur 7 ipsi a deo: qm̄ sicut abūdat passiones xp̄i in nob̄ ita 7 p̄ xp̄m abūdat cōsolatio nostra. **¶** Siue aut̄ tribulamur p̄ v̄ra exhortatione 7 salute. siue p̄solam̄ p̄ v̄ra p̄solatiōe siue exhortam̄ p̄ v̄ra exhortatiōe 7 salute. q̄ operat̄ tolerantia earū de passionū q̄s 7 nos patim̄ vt spes v̄ra firma sit p̄ vobis. sciētes qm̄ sicut socij passionū estis: sic eritis 7 p̄solatiōis. **¶** Nō em̄ volumus ignorare vos fr̄es de tribulatione n̄ra que facta est in asia qm̄ sup̄ modū grauati sumus supra virtutē: ita vt tederet nos etiā viuere. **¶** S; ipsi i nob̄ s̄ip̄is r̄sum mortis habuimus vt nō simus fidentes in nob̄. s; in deo q̄ suscitauit mortuos: q̄ de tantis piculis nos eripuit 7 eruit: an quē sp̄amus: qm̄ 7 adhuc eripiet. adiuuantib; vobis in ofone p̄ nobis: vt ex multaz p̄sonis facierit̄ e? q̄ in nob̄ est donatiōis. 7 p̄ multos gr̄e agant̄ p̄ nobis. **¶** Nam gl̄ia n̄ra hec ē testimoniū p̄scie n̄e q̄ in simplicitate cordis 7 sinceritate dei: 7 nō in sapia carnali. s; in gr̄a dei p̄uersari sumus in h̄ mūdo: abūdatius aut̄ ad vos. **¶** Nō em̄ alia scribim̄ vobis q̄ q̄ legisistis 7 cognouistis. **¶** Spero autē q̄ vsq; in finē cognoscetis: sic 7 coguistis nos ex pte. qz gl̄ia v̄ra sumus sicut 7 vos n̄ra in die dñi n̄i iesu xp̄i. **¶** Et hac cōfidentia volui prius venire ad vos vt secūda gr̄am h̄eretis 7 p̄ vos trāssirem in macedoniā. 7 itez a macedonia venirem ad vos 7 a vobis deducit in iudeā. **¶** Cū ḡ h̄ voluissē: nunq̄d leuitate v̄sus sum. **¶** Aut q̄ cogito fm̄ carnē cogito vt sit ap̄d me est 7 nō: **¶** Fidelis autē deus. qz sermo noster q̄ fuit apud vos: nō est in illo. est 7 nō: sed est in illo est. **¶** Dei em̄ filius iesus xp̄s q̄ in vobis p̄ nos p̄dicatus ē p̄ me et filianū 7 timotheū: nō fuit in illo ē 7 nō sed est in illo fuit. **¶** Quotq̄t em̄ p̄missiōnes dei sunt: in illo est. **¶** Ideo 7 per ip̄m amen deo ad gl̄iam v̄strā. **¶** Qui autē p̄fir

mat nos vobiscū in xpo: 7 qui vniū nos
deus. 7 qui signauit nos 7 dedit pignus
spūs in cordibz nostris. Ego autē testem
deū inuoco in aīam meam: q̄ parcēs vo
bis nō vni vltra corinthū: non q̄ dñā
mur fidei v̄e: sed adiutores sumus gau
dij v̄stri. Nam fide statis. **II**

A Latui autē hoc ipm apud me ne
iterū in tristitia venire ad vos.

B Si em̄ ego tristito vos: 7 q̄s est
qui me letificet nisi q̄ tristat ex me. Et
hoc ipm scripsi vob̄ vt non cū venero tri
sticiā sup tristiciā habeā de quibz oportu
erat me gaudere: p̄fidens in oibz vobz: q̄
meū gaudiū oīm v̄m ē. Nam ex multa
tribulatione 7 angustia cordis scripsi vo
bis p̄ multas lachrymas: nō vt triste
mini: s̄ vt sciatis quā charitatē habeam
abūdantē in vobz. Si q̄s autē tristitauit
me nō me tristitauit s̄ ex p̄te: vt nō one
rē oēs vos. Sufficit illi qui h̄mōi ē ob
iurgatio hec q̄ fit a pluribz: ita vt ecōtra
rio magis donetis 7 solemini: ne forte
abūdantior tristitia absorbeat qui eius
modi est. Propter q̄ obsecro vos vt cō
firmetis in illū charitatē. J̄o em̄ 7 scri
psi vobis vt cognoscā experimentū v̄m
an in oibz obediētes sitis. Cui autē aliqd
donastis: 7 ego. Nā 7 ego q̄ donauī si qd
donauī p̄t vob̄ in p̄sona xpi: vt nō circū
ueniam a sathana. Non em̄ ignoramus
cogitatōes eius. Cū venisset autē troadē
p̄pter euangeliū xpi: vt ostiū mihi aptū
esset in dño: nō habui requies spūi meo
eo q̄ nō inueneri titū fr̄m meū: s̄ vale
faciēs eis: p̄fectus sum in macedoniam
Deo autē gr̄as q̄ sp̄ triūphat nos in xpo
iesu 7 odore notice sue māifestat p̄ nos
in oī loco: q̄ xpi bonus odor sumus deo
in his qui salui sūt. 7 in his qui pereūt.
Alijs q̄ dem odor mortis in morte: alijs
autē odor vite in vitā. Et ad hec q̄s tā ido
ne? Nō em̄ sum? sic pl̄mi adulterātes
verbū dei: s̄ ex sinceritate sicut ex deo co
ram deo in xpo loquim̄. **III**

A Accipimus itē nosmetipsos cō
mendare. Aut nunqd̄ egemus
sicut q̄daz cōmendaticijs eplis

ad vos: aut ex vobis? Ep̄la n̄ra vos effis
scripta in cordibz n̄ris. q̄ scitur 7 legit ab
oibz vobz manifestati: qm̄ eplā estis xpi
ministrata a nobis 7 scripta nō atramē
to sed spū dei viui: nō in tabulis lapide
is: sed in tabulis cordis carnalibz. Fidu
ciam autē talem habemus p̄ xpm ad deū
nō q̄ sufficientes simus cogitare aliqd
a nobis q̄ si ex nobis: sed sufficientia n̄ra
ex deo est. Qui 7 idoneos nos fecit mi
nistros noui testamenti: nō l̄ra sed spū.
L̄ra em̄ occidit: spūs autē viuificat. Q̄ si
ministratio mortis l̄ris deformat a in lapi
dibz fuit in glia ita vt nō possent intēde
re filij israel in faciē moȳsi p̄pter gliam
vultus eius q̄ euacuat quō magis mi
nistratio spūs erit in glia? Nam si mini
stratio dānationis in glia est. multo ma
gis abūdat misterij iusticie in glia. Nā
nec glorificatū est q̄ claruit in hac p̄te:
p̄pter excellentē gliam. Si em̄ q̄ euac
uat p̄ gliam est: multo magis q̄ manet
in glia est. Dñites igit talē sp̄m multa fi
ducia vtimur. Et nō sicut moȳses pone
bat velamē sup faciē suā vt nō intende
rent filij israel in faciē eius q̄ euacuat:
s̄ obtusi sunt sensus eoz. vsq̄ in hodie
nū diē: idipm velamen in lectiōe veteris
testamēti manet nō reuelatū: q̄ in xpo
euacuat: s̄ vsq̄ in hodiernū diē cū legit
moȳses. velamen positū est sup cor eoz.
Cū autē cōuersus fuerit ad deū: auferet
velamē. Dñs autē spūs ē. Vbi autē spūs
dñi ibi libertas. Nos v̄o oēs reuelata fa
cie gliam dñi speculātes. in eandē imagi
nē trāformamur a claritate in claritatē
tanq̄ a dñi spū. **III**

A Deo h̄ntes hāc āministrationē
iuxta q̄ a miam p̄secuti sumus
nō deficiamus. s̄ abdicamus
cultā dedecoris. nō ambulantes in astu
tia. neq̄ adulterātes verbū dei: s̄ in ma
nifestatione veritatis cōmendātes nos
metipsos ad oēm p̄sciam hōim corā deo
Q̄ si etiā optū est euāgelij n̄m in his
q̄ pereūt est opertū in quibz deus huius
seculi excecavit mentes infideliū. vt nō
fulgeat illuminatio euāgelij glie ch̄risti

Heb. 4. d

B

C

D

A

B

Ad Corinthios

qui est imago dei. **N**ō enī nosmetipsos p̄ dicam⁹: sed iesuz xpm̄ dñm nostrū. Nos aut̄ seruos v̄tos p̄ iesum: qm̄ dē q̄ dixit de tenebris lucē splēdescere. ipse illuxit in cordib⁹ n̄is ad illuminationē sciētie claritatis dei in facie christi iesu. **H**abemus aut̄ thesaurū istū in vasis fictilib⁹: vt sublimitas sit virtutis dei: et nō ex nobis. **I**n oib⁹ tribulationē patimur: sed non angustiamur. **A**poriamur: sed non destitui mur. **P**ersecutionē patimur: s; non derelinquimur. **H**umiliamur s; nō confundimur. **D**erisimur s; nō perimur. **S**emper mortificationez iesu xpi in corpe nō circumferētes: vt et vita iesu manifestet̄ in corpib⁹ n̄is. **S**emp enī nos qui viuimus in mortē tradimur. p̄pter iesum vt et vita iesu manifestetur in carne nostra mortali. **E**rgo mors in nobis opaf̄ vita aut̄ in vobis. **M**ñtes aut̄ eundē spiritū fi dei sicut scriptū est: credidi. p̄pter qd̄ locutus sum: et nos credim⁹. p̄pter qd̄ et loquimur. sciētes qm̄ q̄ suscitauit iesum. et nos cū iesu suscitabit et cōstituet vobiscū. **D**ia enī. p̄pter vos. vt gr̄a abundās per multos in gratiaz actōe abūdet in gloriā dei. **P**ropter qd̄ nō desicim⁹. **S**; licet is q̄ foris est nē hō corrumpat̄. tñ is q̄ intus est renouat̄ de die in diē. **I**d enim qd̄ in p̄nti est momentaneū et leue tribulatio n̄e: sup̄ modū in sublimitate eternū glorie pōdus opaf̄ in nobis: nō p̄tem plantib⁹ nob̄ q̄ vident̄: s; q̄ nō videntur. **Q**ue enī vident̄: tp̄alia sunt. que aut̄ nō vident̄: eterna sunt. **V**

A **L**imus enī: qm̄ si terrestris domus nostra huius habitatiōnis dissoluat̄: q̄ edificatiōne ex deo habem⁹ domū nō manufactā: sed eternā in celis. **N**ā et in hoc ingemiscim⁹ habitatiōne nostrā q̄ de celo est sup̄indui cupiētes: si tñ vestiti et nō nudi inueniamur. **N**ā et q̄ sum⁹ in hoc tabernaculo: ingemiscimus grauati: eo q̄ nolumus expoliari sed sup̄uestiri: vt absorbeat̄ qd̄ mortale ē a vita. **Q**ui autez efficit nos in hoc ipm̄ deus. qui dedit nobis pign⁹ spūs. **A**udētes igif̄ semp̄ et sciētes: qm̄ dum sumus

in hoc corpe: pegrinamur a dño. **P**er fidem enī ambulam⁹ et nō p̄ specie. **A**udemus aut̄ et bonā voluntatē habem⁹ mag⁹ pegrinari a corpe et p̄ntes esse ad dñm: et ideo cōtendim⁹ siue absentes siue p̄ntes placere illi. **D**ēs enī nos manifestari oportet añ tribunal christi: vt referat v̄ nusquisq; pp̄ria corpis put̄ gessit siue bonū siue malū. **S**cientes ergo timorē dñi mini hoib⁹ suademus: deo aut̄ manifesti sum⁹. **S**pero aut̄ et in cōscientijs vestris manifestos nos esse. **N**ō iterū cōmedam⁹ nos vobis: s; occasione dam⁹ vobis gloriā di. p̄ nob: vt hēatis ad eos q̄ in facie gloriant̄ et nō in corde. **S**iue enī mēte excedimus deo: siue sobrii sum⁹ vobis. **C**haritas enī christi v̄get nos estimantes h̄ qm̄ si vnus p̄ oib⁹ mortu⁹ est: gōēs mortui sunt. **E**t p̄ oib⁹ mortuus est xps̄ vt q̄ viuūt: iam nō sibi viuāt sed eis q̄ p̄ ipis mortuus est et resurrexit. **I**taq; nos ex h̄ neminē nouim⁹ s̄m carnē. **E**t si cognouimus s̄m carnē xpm̄: s; nūc iā nō nouimus. **S**i qua ḡ in christo noua creatura vetera transierūt: ecce facta sunt oia noua. **D**ia aut̄ ex deo q̄ nos recōciliauit sibi p̄ christū: et dedit nobis misterii recōciliatiōis. **Q**uāquidē deus erat in christo mundū recōciliās sibi: nō reputās illis delicta ipoz: et posuit in nobis verbū recōciliatiōis. **P**ro christo ergo legatione fungimur tanq; deo exhortāte p̄ nos. **O**bssecramus p̄ xpo: recōciliamur deo. **C**ū qui nō nouerat p̄ctm̄ p̄ nob̄ peccatū fecit vt nos efficerem⁹ iusticia dei in ipso. **V**

A **D**iuantes aut̄ exhortamur ne in vacuā gratiam dei recipiatis. **E**

Ait enīz **T**pe accepto exaudiui te et in die salutis audiui te. **E**cce nunc temp⁹ acceptabile: ecce nūc dies salutis. **N**eim̄i dantes vllā offensionē: vt non vitupere⁹ ministeriū nostrū: sed in om̄ibus exhibeam⁹ nosmetipsos sicut dei ministros. **I**n multa patiētia. in tribulationibus. in necessitatibus. in angustijs. in plagis in carceribus. in seditiōnibus. in laboribus. in vigilijs. in ieiunijs. **I**n castitate in scientia. in longanimitate. in suauitate

Ro. 14. c

Esaie. 43.
Apoc. 21. a

Esa. 49.

i. Cor. 4. a
i. u. c. i. Timot
3. c

tate: in spūs sancto in charitate nō ficta in
verbo veritatis. in virtute dei. Per arma
iusticie. a dextris et a sinistris. per gloriā
et ignobilitatē: p infamiā et bonā famā.
Et seductores et veraces: sicut q̄ ignoti et
cogniti. Quare morietes et ecce viui?
vt castigati et nō mortificati q̄si tristes.
semp̄ aut̄ gaudentes: sicut egētes multos
aut̄ iocupletates: tanq̄ nihil habentes et
oia possidentes: Quis n̄m̄ patet ad vos o
corinthij: cor n̄m̄ dilatātū ē. Nō angusti
amini in nobis: angusti amini autē in vi
sceribz v̄ris. Tandē autē habentes remun
erationē tanq̄ filijs dico. dilatamini et
vos. Nolite iugū ducere cū infidelibus
Que enī p̄cipatio iusticie cū iniquitate
aut que societas luci ad tenebras. Que
autē conuentio christi ad belial? Aut q̄ ps
fidei cum infidei? Qui autē cōsensus tē
plo dei cum idolis? Vos enim estis tem
plū dei viui. sicut dicit deus: qm̄ inhabi
tato in illis et inambulato inter eos: et
ero illoz deus. et ipi erūt mihi populus.
Propter qd̄ exite de medio eoz. et sepa
ramini dicit dñs: et immundū ne tetige
ritis: et ego recipiāz vos: et ero vobis in
patre. et vos eritis mihi in filios et filias
dicit dñs omnipotens.

VII

As ergo habentes p̄missiones
h̄ charissimi mundem̄ nos ab oī
inquinamēto carnis et spūs p̄si
cientes sanctificatōz in timore dei. Capi
te nos. Neminē lesim̄: neminē corrupi
mus: neminē circūuenimus. Nō ad cō
demnationē v̄ram dico. Predixim̄ eī qd̄
in cordibz n̄ris estis ad cōmoriendū et ad
cōuiuendū. Multa mihi fiducia ē apud
vos: multa mihi gloriatio p̄ vobis. Reple
tus sum cōsolatōne: sup̄ abundo gaudio i
oī tribulatōne v̄ra. Nā et cū venissemus
in macedoniā nullā requiē habuit caro
n̄ra: sed oēm tribulationē passi sumus.
Foris pugne: intus timores. S; q̄ cōso
latur hoies: cōsolatus ē nos de⁹ in aduē
tu tiri. Nō solū autē in aduētu eī: s; etiā
in cōsolatōe qua cōsolatus est in vobis re
ferēs nobis v̄m̄ desiderii. v̄m̄ fletum:
v̄raz emulatōez p̄ me: ita vt magis gau

derem. Quoniā et si tristitavi vos in epis
stola non me penitet. Et si peniteret vi
dens qd̄ epla illa et si ad horā vos cōtrista
uit: nūc gaudeo nō qz tristitasti estis. sed
qz tristitasti estis ad p̄nāz. Cōtristitasti enī
estis p̄m̄ deū vt in nullo terrimentū pa
tiamini ex nob̄. Que enī p̄m̄ deū tristi
tia est p̄nāz in salutē stabile opaf. Secu
li autē tristitia mortez opaf. Ecce enī hoc
ipm̄ p̄m̄ deū tristitasti vos: q̄tam in vobis
opaf sollicitudinē: sed defensionē: sed in
dignationē. sed timorē. sed desiderii. s;
emulatōz. sed vindictā. In oībz exhibui
stis vos incontaminatos esse negocio.
Igit̄ et si scripsi vobis: non p̄pter eū qui
facit iniuriā. nec p̄pter eū qui passus est:
sed ad manifestandā sollicitudinē n̄ram
quā habemus p̄ vobis corā deo. Ideo cō
solati sum⁹. In cōsolatōne autē n̄ra abun
dantius magis gauisi sum⁹ sup̄ gaudio
titi. qz refect⁹ ē spūs eī ab oībz vobis. Et
si qd̄ apud illū de vobis glar⁹ sū nō sū cō
fusus: sed sicut oīa vobis in veritate lo
cuti sumus. ita et gliatio n̄ra q̄ fuit ad tu
tum veritas facta est. Et viscera eī abun
dantius in vobis sunt: remiscens oīm
v̄m̄ obedientiā: quōd cū timore et tremorē
re excepistis illū. Gaudeo qd̄ in omnibz
cōfido in vobis.

VIII

Quā autē facimus vobis fratres
n̄ grām dei que data est i ecclesijs
macedonie: et qd̄ in multo experi
mēto tribulatōis abundātia gaudij ipos
rum fuit. et altissima paupertas eoz abun
dauit in diuitias simplicitatē eoz. Quia
p̄m̄ virtutē testimoniū illis reddo et sup̄
pra virtutē volūtarij fuerūt: cū multa ex
hortatōe obsecrātes nos gratiā et cōmuni
cationē miserij qd̄ fit in sanctos. Et nō
sic sperauim⁹: sed semetipos dederūt. pri
mū dño. deinde nobis p̄ voluntatē dei:
ita vt rogarem⁹ titū vt quēadmodū ces
pit ita et p̄ficiat in vobis et iā gratiā istaz.
Sed sicut in oībz abundatis fide et p̄mo
ne et scia et oī sollicitudine: insup̄ et chari
tate vestra in nos: vt et in hac grā abun
detis. Nō quasi imperās dico: sed p̄ alioz
sollicitudinē etiā p̄re charitatis ingenū

cc. 13. Gal. 5.
Act. 15. a

Cor. 3. c. et

i. Pe. 2. c
Ja. 5. c

A

B

Ro. io. c.
Ja. i. a.

bonū cōprobās. Scit' em̄ gr̄as dñi n̄ri
iesu xpi. qm̄ ppter vos egen' factus ē cū
esset diues: vt illius inopia vos diuites
essetis. Et silū in hoc vō. Hoc em̄ vob
vtilē est: q̄ nō solum facere sed velle cepi
fuis ab anno priore. Nunc vō 7 facto p̄fi
cite vt quēadmodū p̄mptus ē animus
volūtatis. ita sit 7 p̄ficiendi ex eo qd̄ ha
betis. Si em̄ volūtas p̄mpta est s̄m id
qd̄ habet. accepta est. nō s̄m id qd̄ nō h̄z
Non em̄ vt alijs sit remissio: vob aut̄ tri
bulatio: sed ex eq̄litate in p̄nti tpe: v̄stra
abundantia illoz inopiā suppleat: vt 7 il
loz abūdantia v̄re inopie sit supplemē
tū vt fiat eq̄litas sicut scriptum ē. Qui
multū: nō abūdauit. 7 q̄ modicū nō mi
norauit. Gr̄as aut̄ ago deo q̄ dedit eam
dem sollicitudinē p̄ vobis in corde titi:
qm̄ exhortationē quidē suscepit: s̄z cū sol
licitior esset sua volūtate. p̄fectus est ad
vos. Visimus etiā cū illo fratrem n̄m
cuius laus est in euāgelio p̄ oēs ecclias.
Non solū aut̄: sed 7 ordinatus ē ab eccle
sijs comes pegrinationis n̄re in h̄ac gra
tiā q̄ ministrat a nobis ad dñi gl̄iaz 7 de
stinatā voluntatē n̄am. Deuitates hoc
ne q̄s nos vituperet in hac plenitudine
q̄ ministrat a nobis in dñi gl̄iam. Pro
uidemus em̄ bona nō solū corā deo: sed
etiā corā hoibz. Visimus autem cū illis
fr̄em n̄m quē pbauimus in mltis sepe
sollicitū esse: nūc aut̄ multo sollicitiorē: cō
fidentia multa in vos: sine p̄tito q̄ est so
cius meus. 7 in vobis adiutor. siue fr̄es
n̄ri apli ecclesiaz gl̄ie xpi. Offensionē ḡ
q̄ est charitatis v̄re 7 n̄re gl̄ie. p̄ vobis: in
illos on̄dite in faciē eccliaz.

IX

Am̄ de ministerio qd̄ sit in san
ctos: ex abūdantiā est mihi scribe
re vobis. Scio em̄ p̄mptū ani
mū v̄strū p̄ quo de vobis glorioz apud
macedones: qm̄ 7 achaia parata est ab
anno p̄terito 7 v̄ra emulatio puocauit
plurimos. Visimus aut̄ fr̄es: vt ne qd̄
gloriamur de vobis euacuet̄ in hac pte:
vt quēadmodū dixi parati sitis: ne cum
venerint macedones mecum. 7 inuene
rint vos imparatos: erubescam' nos vt

nō dicamus vos in hac substātia. Necess
sariū ergo estimavi rogare fr̄es vt p̄ue
niant ad vos 7 p̄parent repromissam b̄n
dictionē h̄ac paratā esse: sic q̄si b̄ndictio
nem: nō quasi auaritiā. Hoc aut̄ dico
Qui parce seminat parce 7 metet. 7 q̄
seminat in benedictionibz. de benedictio
nibz 7 metet. Unusq̄sqz put̄ destinavit
in corde suo nō ex tristitia aut ex necessi
tate. Dilarem em̄ datorē diliget deus
Potens est aut̄ d̄s oēm gr̄am abūdare
facere in vobis vt in oibz semp̄ oēm suf
ficiētiā h̄ntes abundetis in om̄e opus
bonū sicut scriptū est. Disp̄sit dedit pau
peribus iusticia eius manet in seculum
seculi. Qui aut̄ am̄ministrat semen semi
nanti. 7 panē ad manducandū p̄stabit.
Et multiplicabit semen v̄r̄m 7 augebit
incrementa frugū iusticie v̄re: vt in oibz
bus locupletati abundetis in oēm sim
plicitatē: q̄ opaf p̄ nos gr̄atiarū actionē
deō. Quā ministeriū huius officij non
solū supplet ea q̄ desunt sanctis. sed etiā
abūdat p̄ multas gr̄atiarū actiōes in dño
p̄ pbationē ministerij huius: glorifican
tes deū in obedientia cōfessionis v̄re in
euāgelio xpi 7 simplicitate cōicationis
v̄re in illos 7 in oēs. 7 in ipsoz obsecrati
one p̄ vobis desiderant iū vos ppter emi
nentē gr̄am dei in vob. Gratiae ago deo
sup̄ inenarrabili dono eius.

X

Se aut̄ ego paul' obsecro vos
p̄ mansuetudinē et modestiam
christi: qui in facie quidē hūmi
lis sum inter vos: absens autē p̄fido in
vobis. Rogo aut̄ vos ne p̄sens audeam
p̄ eam p̄fidentiam qua existimoz audere
in quosdā: q̄ arbitran' nos tanq̄ s̄m car
nem ambulemus. In carne em̄ ambu
lātes: nō tñ s̄m carnē militamos. Nam
arma militie n̄re nō carnalia sunt: s̄z po
tentia deo ad destructiōem monitionū
p̄silia destruentes 7 omnē altitudinē ex
tollentē se aduersus sciam dei: 7 in capti
uitatē redigētes oēm intellectū in obse
quiū christi. 7 in p̄mptu habētes vlcisci
oēm inobedientiā: cū impleta fuerit v̄ra
obediētia. Que s̄m faciem sunt videte

Q

B

Proverb. 22
1. Cor. 15. d.
Gal. 6. b.
Diere. 12.
Eccl. 35.

ps. cxi.

D

A

B

L

D

Ro. 12. d.

A

C

Si quis dicit xpi esse hoc cogitet itez apud se: qz sicut et ipse xpi est: ita et nos. Nam et si amplius aliquid gliatus fuero de pte nra qua dedit nobis dñs in edificatione et no in destructionem vram no erubescam. Ut aut no existimer taqz terere vos p eplās: qm̄quidē eplē inquit graues sunt et fortes: pntia aut corporis infirma. et fmo ptepribilis hoc cogitet q eiusmodi eli: qz qles sumus vbo p eplās absentes: tales et pntes in facto. Non em̄ audemus inferere aut cōparare nos q̄busdā q̄ seip̄os cōmendāt s; ipsi in nob̄ nosmetip̄os metiētes et cōparātes nos metip̄os nobis: Nos aut no in imensū gliabimur: s; fm̄ mensurā regule q̄ mēsus est nob̄ deus mensurā ptingendi vsqz ad vos. Non em̄ q̄si no ptingētes ad vos superrendim? nos. Usqz ad vos em̄ puenimus in euāgelio xpi: no in imensū gliantes in alienis laboribz. Spem aut hntes crescentis fidei v̄re. in vobis magnificari fm̄ regulā nram in abūdantia: etiā in illa q̄ vltra vos sūt euāgelica: re non in aliena regula in his q̄ pparata sunt gliari. Qui autē gliat in dño gliet. Non em̄ q̄ seip̄m cōmendat ille pbatus est: sed quē deus cōmendat.

Eplē. 4. a
Apoē. 12. c.

D

i. Cor. 1. d
1. Thiere. 9

A

XI
Quia sustineretis modicū quid insipientie mee: sed et supportate me. Emuloz em̄ vos dei emulatione. respondi em̄ vos vni viro virginē castā exhibere xpo. Timeo aut ne sicut serpens seduxit euā astutia sua ita corrūpan̄ sensus v̄ri. et excidant a simplicitate q̄ est in xpo iesu. Nam si is qui venit aliū christū pdicat quē no pdicauimus aut aliū sp̄m accipitis quē no accepistis aut aliud euāgelium qd̄ no recepistis: recte pateremini. Existimo em̄ nihil me minus fecisse a magnis aplis. Nam et si imperitus fm̄one: sed non scia. In oibz aut manifestus sum vobis. Aut nunqd̄ peccatum feci meip̄m humilians: vt vos exaltemini? Qm̄ gratis euāgelium dei euāgelicaui vobis. alias ecclesias expoliāui accipiens stipendiū ad ministerium v̄m. et cum essem apud vos et egerem

B

nulli onerosus fui. Nam qd̄ mihi deerat suppleuerūt fratres qui venerūt a macedonia et in oibz sine onere me vobis seruauit et seruabo. Est veritas christi in me qm̄ hec gliatio no infringet in me in regionibz achae. Quare? Quia non diligo vos. Deus scit. Quod aut facio: et faciā. vt amputē occasionē eoz: qui volunt occasione: vt in q̄ gliant inueniant sicut et nos. Nam eiusmodi pseudo apli sūt operarij subdoli: trāfigurantes se in aplos xpi. Et no mirū. Ipse em̄ sathanas trāfiguratur se in angelū lucis. Non est ḡ magnū si ministri eius trāfigurent velut ministri iusticie quoz finis erit fm̄ opa ipsoz. Itēz dico: ne quis me putet insipientē esse. Alioquin velut insipientem accipite me: vt et ego modicū qd̄ gloriar. Qd̄ loquor: no loquor fm̄ deū: sed quasi in insipientia: i hac substātia glie. Qm̄ multi gliant fm̄ carnē. et ego gliabo. Libenter em̄ suffertis insipientes cuz sitis ipsi sapientes. Sustinetis em̄ si q̄eros in futūte redigit. si q̄s deuorat. si q̄s accipit. si q̄s extollit. si q̄s in faciem vos cedit. Scdm̄ ignobilitatē dico q̄si nos in firmi fuerimus in hac pte. In q̄ q̄s auDET: in insipientia dico: audeo et ego. Hebrei sunt et ego. Israelite sūt et ego. Semen abrae sunt et ego. Ministri xpi sum et ego: Ut minus sapiens dico. plus ego In laboribus plurimis: in carceribus abūdantius: in plagis supra modum. in mortibz frequēter. A iudeis quinquies quadragenas vna minus accepi. Ter v̄gis cesus sum. semel lapidatus suz. Ter naufragium feci. Nocte et die in pfundo maris fui. In itineribz sepe piculis fluminū. periculis latronū: periculis ex genere. periculis ex gentibz. periculis in ciuitate. periculis in solitudine. periculis in mari. periculis in falsis fratribz. In labore et erina. in vigilijs multis. In fame et siti: in ieiunijs multis. In frigore et nuditate. p̄ter illa que extrinsecus sunt instantia mea q̄tidiana: sollicitudo oim̄ ecclesiaruz. Quis infirmatur. et ego no infirmor? Quis scandalizatur et ego no

i. Cor. 4. a
8. 6. a.
i. Timof. 3. c.

2. Tessal. 3. b.
Deut. 28.

202. Si gloriari oportet q̄ infirmitatis mee sunt gl'ialoꝝ. Deus ꝛ p̄ dñi nostri iesu ch̄isti scit q̄ sic benedictus in secula q̄ nō mentioꝝ. Damasci p̄positus gentis aret̄e regis custodiebat ciuitatē damascenoz vt me p̄p̄nderet ꝛ per fenestram in sporta dimissus sum p̄ murū ꝛ sic effugi manus eius.

XII

I gloriari oportet: nō expedit q̄dem. Veniā autē ad visiones ꝛ reuelationes dñi. Scio hōiem in x̄po ante annos quatuordecim siue in corpe siue extra corpus nescio: deus scit raptū h̄mōi vsq̄ ad terciū celū. Et scio h̄mōi hōiez siue in corpore siue extra corpus nescio deus scit: qm̄ raptus est in paradisum. ꝛ audiuit arcana verba que nō licēt h̄mōi loqui. Pro huiusmodi gl'ialoꝝ: p̄ me autē nihil nisi in infirmitatibus meis. Nam et si voluero gloriari: nō ero insipiens. Veritatem em̄ dicam. Parco autē: ne quis me existimet supra id quod videt in me aut audit aliquid ex me. Et ne magnitudo reuelationū ex tollat me: datus est mihi stimulus carnis mee angelus sathane q̄ me colaphizet. Propter quod ter dñm rogavi vt discederet a me: ꝛ dixit mihi. Sufficit tibi gratia mea. nam virtus in infirmitate perficit. Libenter igit gl'ialoꝝ in infirmitatibus meis: vt inhabitet in me virtus ch̄isti. Propter quod placeo mihi in infirmitatibus meis: in cōtumelijs in necessitatibus. in p̄secutiōibus. in angustijs p̄ ch̄isto. Cum em̄ infirmoꝝ tūc potens sum. Factus sum insipies: vos me coegistis. Ego em̄ a vobis debui cōmendari. Nihil em̄ minus feci ab his q̄ sunt sup̄ modū apli. Tam ꝛ si nihil suꝛ signatū aplatus mei facta sūt sup̄ vos in om̄i patientia. in signis ꝛ pdigijs et virtutibus: Quid est em̄ quod minus habuistis p̄ ceteris ecclesijs: nisi q̄ egoipse nō grauavi vos. Donate mihi hanc iniuriā. Ecce tercio hoc paratus sum venire ad vos ꝛ nō ero grauis vobis. Non em̄ quero que v̄ra sunt sed vos. Nec em̄ debent filij parentibus thesaurizare: sed parentes

filij. Ego autem libentissime impendā ꝛ sup̄impendar egoipse p̄ aiabus vestris licet plus vos diligens: minus diligar. Sed esto. Ego vos nō grauavi: sed cuz essem astutus volo vos cepi. Nunq̄d! p̄ aliquos eoz quos nisi ad vos circūueni vos. Rogavi titū ꝛ misi cū illo fratrem. Nunq̄d tit' vos circūuenit: Adne eodē spū ambulauimus. Adne eisdem vestiꝛgijs. Olim putatis q̄ excusē nos ap̄d vos. Coram deo in ch̄isto loquim̄. Quia em̄ charissimi p̄pter edificationē v̄ram. Timeo em̄ ne forte cuz venero: nō quales volo inueniā vos ꝛ ego inueniar a vobis qualem nō vultis: ne forte cōtentiones emulationes. animositates. dissensiones. detractiones. susurratiōes. inflationes. seditiones sint inter vos. Ne iterū cū venero hūiliet me deus apud vos ꝛ lugeā multos ex his qui ante peccauerūt ꝛ nō egerūt penitentia super imundicia ꝛ fornicatione ꝛ impudicitia quas gesserunt.

XIII

Ecce tercio hoc venio ad vos vt in ore duoz vel triū testiū stabit om̄ie verbū. Predixi em̄ et pduco. vt p̄ns vobis. ꝛ nunc absens his qui ante peccauerūt ꝛ ceteris oibz: qm̄ si venero iterū nō peccam. An expimentū queritis ei' q̄ in me loquit x̄ps. Qui in vob nō infirmat: s̄ potens est in vob. Nā ꝛ si crucifixus est ex infirmitate: sed viuuit ex virtute dei. Nam ꝛ nos infirmi sumus in illo: sed viuemus in eo ex virtute dei in vobis. Vosmetipsos tētate si estis in fide ipsi vos pbate. An nō cognoscit' vosmetipsos: qz x̄ps iesus in vobis est. Nisi forte reprobi estis. Spero autē q̄ cognoscit': qz nos nō sumus reprobi. Quam' autē deū vt nihil mali faciatis: nō vt nos pbati parcamus: sed vt vos qd̄ b̄nū est faciatis. Nos autē vt reprobi simus. Nō possumus em̄ aliquid aduersus veritatē sed p̄ veritate. Gaudemus em̄ qm̄ nos infirmi sumus: vos autē potentes estis. Hoc ꝛ oramus v̄ram cōsumationē. Nō em̄ h̄c absens scribo: vt nō p̄ns durius agam fm̄ potestatē quā dñs dedit mihi

Act. 9.6

A

B

Deut. 3.

C

A

A

Deut. 17.
Mat. 18. c.
Heb. 10. d.
Job. 8. c.

B

C

D

Mat. 5. a.

in edificationē ⁊ nō destructionē. De ce-
tero fratres gaudere: pfecti estote: exhor-
tamini: id ipm sapite. Pacē hēte ⁊ deus
pacis ⁊ dilectionis erit vobiscū. Saluta-
te inuicem in osculo sancto. Salutant
vos oēs sancti. Gratia dñi nři iesu xpi. ⁊
charitas dei. ⁊ cōicatio sanctis pūs sit cuz
omibz vobis Amen:

Explicit epla Pauli ad Corinthios se-
cunda. Incipit argumentū in eplaz ad
Galathas.

Galathe sunt greci. Hi verbū
veritatis pāmū ab apostolo
acceperūt. sed post discessum
eius tētati sunt a falsis apo-
stolis. vt in legem ⁊ in circūcisionem
terent. Hos aplos reuocat ad fidem ve-
ritatis: scribens eis ab epheso:

Explicit argumentū Incipit epla Pau-
li ad Galathas. Caplm. I

Aulus apo-

stolus nō ab hominibz
neqz p hoīem. sed per ie-
sum ipm ⁊ deū patrem
q̄ suscitauit eū a mortu-

is ⁊ q̄ mecū sunt omēs fratres: ecclesijs
galathie. Gratia vobis ⁊ pax a deo patre
nostro ⁊ dño iesu christo: q̄ dedit semet
ipm p peccatis nostris vt eriperet nos d̄
psenti seculo nequā fm voluntatem dei
⁊ patris nostri. cui gloria in secula seculorū
amen. Virorū q̄ sic tam cito transfe-
rimini ab eo qui vos vocauit in gratiam
christi in aliud euāgeliū: qd̄ nō est aliud
nisi sunt aliqui q̄ vos sturbant: ⁊ volunt
conuertere euāgeliū christi. Sed licet
nos aut angelus de celo euāgelicet vo-
bis p̄ter q̄ quod euāgelicauimus vo-
bis anathema sit. Sicut prediximus et
nunc iterū dico. si quis vobis euāgelicet
cauerit p̄ter id qd̄ accepistis: anathema
sit. Modo em̄ hoībz suadeo an deo? An
quero hominibus placere. Si adhuc ho-
minibz placere christi seruus nō essem
Nortū em̄ vobis facio fratres euāgeliū

quod euāgelicatū est a me: qz nō est fm
hominem. Neqz em̄ ego ab hoīe accepi
illud neqz didici. sed p reuelatiōem iesu
christi. Audistis ei p̄uersationē meā ali-
qñ in iudaismo qm̄ supra modū p̄seque-
bar ecclesiam dei ⁊ expugnabā illam: et
p̄ficiēbam in iudaismo sup̄ multos coe-
taneos meos in genere meo. abūdanti-
us emulatoz existēs paternaz meaz tra-
ditionū. Cū aut placuit ei qui me legre
gauit ex vtero matris mee ⁊ vocauit per
grām suā vt reuelaret filium suū in me
vt euāgelicārē illū in gentibz: cōtinuo
nō acquieui carni ⁊ sanguini. Neqz veni
hierosolymā ad aīcessores meos aplos
sed abij in arabia ⁊ iterū reuersus sum
damascū. Deinde post annos tres veni
hierosolymā videre petrū ⁊ mansi apud
eū diebz quindecim. Aliū aut aploz vi-
di neminē nisi iacobū fratrem dñi. Que
aut scribo vobis: ecce corā deo qz nō me-
tior. Deinde veni in ptes syrie et cilicie.
Erā aut ignotus facie ecclesijs iudee. q̄
erant in xpo. Tantū aut auditum habe-
bant qm̄ qui p̄sequebat nos aliqñ. nunc
euāgelicat fidē quā aliqñ expugnabat. ⁊
in me clarificabant deū.

II
Cūde post annos quattuorde-
cim itez ascendi hierosolymam
cum barnaba assumpto et tito.
Ascendi aut fm reuelationē ⁊ cōtuli cū
illis euāgeliū quod p̄dico in gētibz. Se-
orsum autē his q̄ videbant aliquid esse
ne forte in vacuū currerē aut cucurrissē
Sed neqz titus qui mecū erat cuz esset
gentilis cōpulsus est circūcidi sed p̄pter
subintroductos falsos fratres qui subin-
troierūt expoliare libertatē nostram quā
habemus in christo iesu: vt nos in serui-
tutē redigerēt. Quibz neqz ad horā cessi-
mus subiectioni: vt veritas euāgelij per-
maneat apud vos. Ab his aut qui vide-
bant eē aliquid. q̄les aliqñ fuerint nihil
mea interest. Deus em̄ personam hoīs
nō acapit. Mihi em̄ qui videbatur esse
aliquid nihil stulerūt. sed econtra cum
vidissent q̄ creditū est mihi euāgeliū p̄-
putij. sicut ⁊ petro circūcisionis qui em̄

i. Cor. 15. b.
Act. 9. a. 7. 2. b

D

A

A

B

B

Ro. 2. b. Ephe. 6
b. Col. 3. d. Act.
10. c. Jaco. 2. b.

ad Galathas

opatus est petro in aplatū circūcisionis
 opatus est et mihi inter gentes. et cū co-
 gnouissent grām q̄ est data mihi. iacoby
 et cephas et iohes q̄ videbant colūne esse
 dexteras dederūt mihi et barnabe societa-
 tis: vt nos in gētes. ipsi autē in circūcisi-
 onē: tm̄ vt pauperū memores essemus.
 Quod sollicitus fui hīpm̄ facere. Cū autē
 venisset petrus antiochiā: in faciē ei resti-
 ti. qz̄ rephensibilis erat. Prius em̄ q̄ ve-
 nire q̄dam a iacoby. cum gētibz̄ edebat.
 Cū autē venissent subtrahēbat et segrega-
 bat se: timens eos q̄ ex circūcisione erāt
 Et simulationi eius p̄senserūt ceteri iu-
 dei ita vt et barnabas ducereſ ab eis in
 illā simulationē. S; cū vidissem q̄ nō
 recte ambularet ad veritatē euāgelij: di-
 xi cephe coraz̄ oibz̄: Si tu cū iudeus sis.
 gentilit̄ viuus et nō iudaice: quōd gentes
 cogis iudaicare: Nos natura iudei et nō
 ex gētibz̄ pctōres. Sciētes autē qd̄ nō iu-
 stificat̄ hō ex opibz̄ legis. nisi p̄ fidē iesu
 christi et nos in xpo iesu credimus vt iu-
 stificemur ex fide xpi et nō ex opibz̄ legis
 Propter qd̄ ex opibz̄ legis nō iustifica-
 bitur oīs caro. Quod si querētes iustificari
 in xpo. muētī sum? et ipsi pctōres nunq̄d
 christus peccati minister ē: Absit. Si ei
 que destruxi itēp̄ hęc reedifico: p̄uariatī
 onē me constituo. Ego em̄ p̄ legem legi
 mortuus sum vt deo viuā. Christo p̄si-
 xus sum cruci. Cuius autē iam nō ego: vi-
 uit vero in me xpus. Quod autē nunc viuus
 in carne: in fide viuus filij dei. qui dilexit
 me et tradidit seipm̄ p̄ me. Non abſicio
 gratiā dei. Si em̄ p̄ legem iusticia. ergo
 gratis xpus mortuus est.

III
 Insensati galathę: q̄s vos fasci-
 nauit nō obedire veritati. Ante
 quoz̄ oculos xps̄ iesus p̄scriptus
 est: et in vobis crucifixus. Hoc solū a vob̄
 volo discere: ex opibus legis sp̄m̄ accepi-
 stis an ex auditu fidei? Sic stulti estis
 vt cū spū ceperitis: nunc carne cōsū ma-
 mini. Tanta passi estis sine causa: si tñ
 sine causa. Qui q̄ tribuit vobis sp̄m̄ et
 opat̄ virtutes in vobis ex opibus legis:
 an ex auditu fidei. Sicut scriptum est

Abraā credidit deo. et reputatū est illi ad
 iusticiā. Cognoscite q̄ qz̄ qui ex fide sunt
 hi sūt filij abraę. Prouidēs autē scriptu-
 ra: qz̄ ex fide iustificat gentes d̄s. p̄nucia-
 uit abraę qz̄ bñdicent̄ in te oēs gentes.
 Igitur q̄ ex fide sunt bñdicent̄ cū fidei
 abraā. Quicūqz̄ em̄ ex opibz̄ leḡ sūt sub
 maledicto sunt. Scriptū est em̄: Maledi-
 ctus oīs q̄ nō p̄manerit in oibz̄ q̄ scri-
 pta sunt in libro legis. vt faciat ea. Quā
 autē in lege nemo iustificat̄ apud deum:
 manifestū est: qz̄ iustus ex fide viuut. lex
 autē nō est ex fide: s; q̄ fecerit ea: viuut in
 illis. Christus nos redemit de maledi-
 cto legis factus p̄ nob̄ maledictū: qz̄ scri-
 ptū est: maledictus omīs q̄ pendet in li-
 gno: vt in gentibz̄ bñdictio abraę fieret
 in christo iesu vt pollicitationē sp̄s ac-
 cipiamus per fidē: Frēs fm̄ hoīem d̄ co-
 tñ hoīs p̄firmatū testamētū nemo sper-
 nit aut subordinat. Abraę dicte sunt p̄-
 missiones: et semini eius. Non dicit et ses-
 minibz̄ q̄si in multis. sed q̄si in vno et ses-
 mini tuo q̄ est xpus. Hoc autē dico testa-
 mentū p̄firmatū a deo q̄ post q̄dringen-
 tos et triginta annos facta est lex. nō irri-
 tū facit ad euacuandā p̄missionē. Nam
 si ex lege hereditas: iam nō ex p̄missione
 Abraę aut p̄ rep̄missionē donauit deus.
 Quid igit lex? Propt̄ trāsgressionē po-
 sita est: donec veniret semen cui p̄mise-
 rat: ordinata p̄ angelos in manu media-
 toris. Mediator autē vnus nō est. deus
 aut vnus ē. Lex q̄ aduersus p̄missa dei
 Absit. Si em̄ data esset lex q̄ posset viui-
 ficare: vere ex lege esset iusticia. S; con-
 cluſit scriptura oīa sub peccato: vt p̄missio
 ex fide iesu xpi daret̄ credentibz̄. Prius
 autē q̄ veniret fides sub lege custodieba-
 mur: cōcluſi in eam fidem q̄ reuelanda
 erat. Itaqz̄ lex pedagogus noster fuit in
 xpo vt ex fide iustificemur. At vbi venit
 fides: iā nō sumus sub pedagogo. Quis
 em̄ filij dei estis p̄ fidem q̄ est in xpo iesu
 Quicūqz̄ em̄ in xpo baptizati estis chri-
 stum induistis. Non ē iudeus neqz̄ gre-
 cus. nō est seruus neqz̄ liber: non est ma-
 sculus neqz̄ femina. Quis em̄ vos vnū

Gen. 15. R
 a. Ja. 2. d.

B

Deut. 27.

Abachuc. 2

Deut. 21.

Heb. 9. c.

C

D

Ro. 6. a.

estis in christo iesu. Si autē vos christi ergo semen abrae estis s̄m p̄missionem heredes.

III

A Ico autē. Quāto tpe heres puulus est. nihil differt a seruo cuz sit dñs oim: sed sub tutoribus actoribus vsq; ad p̄nitū tps a p̄e. Ita nos cū essem' puuli sub electis mōi eramus fientes. At ubi venit plenitudo t̄pis. misit de' filiū suū factū ex muliere factū sub lege. vt eos q̄ sub lege erāt redimeret. vt adoptiōez filioz recipem'. Quā autē estis filij dei: misit de' sp̄m filij sui in corda v̄ra clamantē. abba p̄. Ita q̄ iā nō ē puus s̄ filius. Quā si filius et heres p̄ teū. S; tūc q̄dem ignorātes deus his q̄ natura nō sunt dñj f̄uebat. Nūc autē cū cognouerit' teū. imo cogniti s̄t a deo quō p̄uertimini itez ad infirma et egena elemēta q̄b; tenudo f̄uire vultis. Dies obseruatis et menses et t̄pa et ānos Timeo vos ne forte sine cā laborauerim in vobis. Estote sicut ego: q; et ego sicut vos. Frēs obsecro vos: nihil me le f̄istis Scitis autē q; p̄ infirmitatē carnis euā gelicauit vobis iā pridē. et tētationē v̄raz in carne mea nō spreuistis neq; respuistis sed sicut angelū dei excepistis me sic xpm iesum. Ubi est q̄ beatitudo v̄ra? Testimoniū em̄ p̄hibeo vobis q; si fieri posset oculos v̄ros eruissetis et dedissetis mihi. Ergo inimicus vob factus sum verū dicens vobis? Emulant' vos nō bene: s; excludere vos volūt vt illos emulamini Bonū autē emulamī in bono sp̄. et nō t̄m cū p̄ns sum apud vos. Filioi mei q̄s iterū pturio donec formet' xps in vob. Uellem autē esse apud vos mō et mutare vocem meā: qm̄ pfundat' in vobis. Dicte mihi. q̄ sub lege vultis esse. Agē nō legitis? Scriptū est em̄. qm̄ abraā duos filios habuit. vnū de ancilla: vnū de libera. Sed q̄ de ancilla s̄m carnē natus est q̄ autē d' libera p̄ repromissionē. Que sūt p̄ allegoriā dicta. Hec em̄ sūt duo testamēta. Unō quidē in monte syna in fuitutē generans: que est agar. Sina enī mons est in arabia q̄ p̄iunctus est ei. que

nunc ē hierlm et fuit cū filijs suis. Illa autē q̄ sursum est hrlm libera est q̄ est mē n̄a. Scriptū est em̄. Latere sterilis que no parit: erūpe et clama q̄ non pturis q; multi filij deserte magis q̄ ei' q̄ h; virū Nos autē frēs s̄m ysaac p̄missionis filij sumus. Sed quō tunc is qui s̄m carnē natus fuerat plequebat' eū q̄ s̄m sp̄m ita et nunc. S; qd dicit scriptura. Excite ancillam et filiū eius. Non em̄ heres erit filius ancille cū filio libere. Itaq; fratres nō sumus ancille filij sed libere qua libertate nos xpus liberavit.

V

A Late. et nolite itez iugo fuitutis ptineri. Ecce ego paulus dico vobis: qm̄ si circūdamī xpus

vobis nihil p̄derit. Testifico autē rursus om̄i hōi circūcidenti se. qm̄ debitor ē vniuersē legis faciendi. Euacuati estis a xpo. q̄ in lege iustificamini a ḡa excidistis. Nos em̄ sp̄m ex fide sp̄m iusticie expectamus. Nam in xpo iesu neq; circūcisio aliqd valet neq; p̄putiū. sed fides q̄ p̄ charitatē opaf. Currebatis bñ. Quis vos impediunt veritati nō obedire? Ne mini p̄senseritis. Persuasio hęc nō est ex eo q̄ vocat vos. Modicū fermentū totaz massam corrūpit. Ego pfido in vobis in dño q̄ nihil aliud sapietis. Qui autē cōturbat vos portabit iudiciū. quicūq; ē ille. Ego autē frēs si circūcisionē adhuc p̄ dico: qd adhuc p̄secutionē patior? Ergo euacuatū est scandalū crucis. Utinā abscondant' q̄ vos pturbant. Vos em̄ in libertatē vocati estis fratres t̄m ne libertatē in occasionē detis carnis: sed p̄ charitatē sp̄s f̄uire inuicē. Omnis em̄ lex vno s̄mone implet' diligēs primū tuuz sicut teipm. Quā si inuicē mordetis et comedetis. videte ne ab inuicē p̄sumami. Dico autē in xpo. sp̄m ambulate et desidia carnis nō pficietis. Caro em̄ p̄cupiscit aduersus sp̄m. sp̄s autē aduersus carnem. Hęc em̄ sibi inuicē aduersantur vt nō qcūq; vultis illa faciat. Quā si sp̄m ducemī nō estis sub lege Manifesta sūt at opa carnis q̄ sūt fornicatio. imūdia ipudicitia luxuria idolorū fuit' veneficia

Sap. 3. Esa: 54
Luce. 23. d

Gen. 21.

2. Cor. 6. c
Act. 15. a
Eccle. 13.

1. Cor. 5. b

Leuit. 16. Mat.
22. g. Mar. 12. e
Lu. 10. g. Ro. 15.
c. Ja. 2. b.
Ro. 13. d.
1. Pe. 2. b.

A

Timo. i. b

B

C

D

Gen. 21.

E

D

Ad ephesios

inimicitie. contētoēs. emulatōēs. ire. rixe
dissensiones. secte. inuidie. homicidia. es
brietates. cōmesatōēs. et his similia q̄
p̄dico vob̄ sicut p̄dixi: qm̄ qui talia agunt
rtgnū dei nō cōsequēt. **F**ruct⁹ autē spūs
est charitas. gaudiū. par. patientia. beni
gnitas. bonitas. lōganimitas. māsuētus
do. fides. modestia. continentia. castitas
Adnerus h̄mōi nō est. **Q**ui autē sūt
chasti: carnē suā crucifixerūt cū vitijs et
cōcupiscēcijs.

VI

I spū viuim⁹ spū ambulemus
Nō efficiamur inanis glorie cu
pidi innicē puocātes: mūicē in
uidētēs. **F**rēs ⁊ si p̄occupat⁹ fuerit hom̄
in aliq̄ delicto: vos q̄ spūales estis h̄mōi
instruite in spū lenitatē: p̄siderās teipm̄
ne et tu tempteris. **A**lter alterius onera
portate: et sic adimplebitis legē christi.
Nam si q̄s existimat se aliquid esse cum
nihil sit: ip̄e se seducit. **O**pus autē suū p̄
bet vnusq̄sq̄ ⁊ sic in semetip̄o tantū glo
riā habebit et nō in altero. **V**nusq̄sq̄ enī
onus suū portabit. **L**ōicet autē is qui ca
thetigatur verbo: ei qui se cathetigat in oī
bus bonis. **N**olite errare: deus nō irride
tur. **Q**ue enī seminauerit homo: hec et
metet. **Q**m̄ si semiat in carne sua de car
ne ⁊ metet corruptionē. q̄ autē seminat
in spū: de spū metet vitā eternā. **B**onū
autē faciētes nō deficiamus: tpe enī suo
metemus nō deficiētes. **E**rgo dum tps
habemus. operemur bonū ad omnes: ma
xime autē ad domesticos fidei. **V**idete
qualibz litteris scripsi vobis mea manu.
Quicūq̄ enī volunt placere in carne. hi
cogūt vos circūcidi: tantū vt crucis xpi
p̄secutionē nō patiant. **N**ec enī qui cir
cumcidunt. legē custodiūt. sed volūt vos
circūcidi: vt in carne vestra gloriēnt. **S**i
hi autē absit gloriari nisi in cruce dñi n̄i
iesu christi. per quē mihi mūdus crucifi
xus est: et ego mundo. **I**n christo enī ie
su neq̄ circūcisio aliq̄d valet neq̄ p̄pu
tium: sed noua creatura. **E**t quicūq̄ hāc
regulā secuti fuerint: par sup̄ illos ⁊ mi
sericordia ⁊ super israel dei. **D**e cetero ne
mo mihi molestus sit. **E**go enī signa

ta domini iesu in corpore meo posito Gra
tia dñi nostri iesu christi cuz spiritu v̄ro
fratres. Amen.

Explicit epla Pauli ad Galathas. **I**nci
pigit argumentū i eplaz ad Ephesios
P̄stij sunt asiam. **I**di acces
pro verbo veritatis: p̄titerūt
e in fide. **D**os collaudat ap̄ls
scribens eis a roma de carcer
re per tythicum diaconem.

Explicit argumentuz. **I**ncipit epistola
Pauli ad Ephesios. **C**aplm I

Paulus apo

stolus christi iesu p̄ vo
luntatem dei: omnibz
sanctis qui sunt ephes
si et fidelibz in christo
iesu. **G**ratia vobis et

par a teo patre nostro ⁊ dño iesu christo
Benedictus deus ⁊ pater domini nostri
iesu christi qui benedixit nos in omni be
nedictione spiritali in celis in chris
to. sicut elegit nos in ip̄o ante mūdi cō
stitutionē: vt essemus sancti ⁊ immacu
lati in cōspectu eius in charitate. **Q**ui p̄
destinauit nos in adoptōz filioz p̄ iesum
christum in ip̄m p̄m p̄positum volūtātē
sue in laudē glorie gratie sue: in qua gra
tificauit nos in dilecto filio suo: in q̄ ha
bemus redemptionē p̄ sanguinē eius re
missionē pctōz p̄m diuitias gratie ei⁹ q̄
sup̄abundauit in nobis in oī sapiētia et
prudētia: vt notum faceret nobis sacra
mentū voluntatis sue p̄m beneplacituz
eius quod p̄posuit in eo in dispensatione
plenitudinis temporum instaurare om
nia in christo que in celis et que in ter
ra sunt in ip̄o. **I**n quo etiam nos sorte
vocatī sum⁹ p̄destinati p̄m p̄positū eius
qui opaf oia p̄m p̄siliū volūtatis sue: vt
simus in laudē glorie eius nos qui ante
sperauimus in christo. **I**n quo et vos cū
audissetis verbū veritatis euangeliū sa
lutis vestre: in q̄ credentes signati estis

Q iij

Ezech. 45
Apoc. 22. a

Ro. 13. d.
1 Pe. 2. b.

Mat. 18. c.
Luce. 15. a

p̄cor. 22. i. **C**of.
1. d. **H**iere. 12.
2. **C**or. 9. b
2. **A**lissal. 3. c

Col. i. b.

spū pmissiōis sancto. q̄ est pign^r heredi-
tatis n̄re in redēptōz acq̄isitōis in lau-
dē glie ip̄i. Propterea et ego audies si
de v̄taz q̄ ē in ch̄r̄ito iesu. ⁊ dilectōez in
omnes sanctos: nō cessō gr̄as agēs p̄ vo-
bis memoriā v̄ri faciēs in orōibz meis:
vt deus dñi nostri iesu ch̄risti pater glie
det vobis spūm sapie et reuelatōis in
agnitōez ei^r illuīatos oculos cordis v̄ri
vt sciatis q̄ sit spes vocatōis ei^r: ⁊ q̄ diui-
tie glorie hereditatis ei^r in sc̄is. q̄ lit su-
pereminēs magnitudo virtutis eius in
nos q̄ credim^r fm opatōez potētie ⁊ vir-
tutis ei^r quā opat^r est in x̄po suscitās illū a
mortuis et cōstituens ad dexterā suam
in celestibz supra omnē principatū ⁊ po-
tēstatē ⁊ virtutē ⁊ dominationē: ⁊ oē no-
mē qd̄ noīat nō solū in hoc seculo. s̄ etiā
in futuro. ⁊ oīa subiecit sub pedibz ei^r. Et
ip̄m dedit caput sup̄ oēm ecclesiā que est
corpus ip̄i et plenitudo eius qui oīa in

omnibus adimplet. II

A e **T**ros cōiunxit euz essetis
mortui delictis et pctis v̄ris. in
quibz aliqñ ambulastis fm seculū mun-
di huius fm p̄ncipē pt̄atis aeris huius.
spūs qui nūc opat̄ in filios diffidētie: in
quibz ⁊ nos oēs aliqñ p̄uerlati sum^r i de-
siderijs carnis nostre faciētes voluntatē
carnis et cogitationū. et eram^r natura fi-
lij ire sicut et ceteri. **D**e^r autē q̄ diues ē in
misericordia p̄pter nimā charitatē suaz
qua dilexit nos: ⁊ cū essem^r mortui pec-
catis cōiunxit nos i x̄po cui^r gr̄a eius
saluati ⁊ cōresuscitauit ⁊ cōsedere fecit in
celestibz in ch̄risto iesu vt oñderet i secu-
lis supueniētibz abundātes diuitias gr̄e
sue in bonitate sup̄ nos in x̄po iesu. **G**ra-
tia enī estis saluati p̄ fidē ⁊ hoc nō ex vob
Deī enī donū est: nō ex opibz vt ne quis
glorietur. **S**pūs enī sumus factura: cre-
ati in ch̄risto iesu in opibus bonis. q̄ p̄pa-
rauit deus vt in illis ambulem^r. **P**ropt̄
qd̄ memores estote q̄ aliqñ vos q̄ gētes
eratis in carne q̄ dicebam^r preputiū ab
ea q̄ dicit̄ circūcisio in carne manufacta:
q̄ eratis illo in tpe sine ch̄risto alienati a
cōuersatōne isrl̄ et hospites testamētōz

p̄missionis sp̄ez nō h̄ntes. et sine deo in
b̄ mūdo. **N**ūc autē in x̄po iesu vos q̄ aliqñ
eratis lōge: facti estis. p̄pe in sanguie x̄pi
Sp̄e enī est pax n̄ra q̄ fecit v̄tracqz vnū ⁊
mediū parietē macerie solues inimicitias
in carne sua: legē mandatorū decretis e-
uacuās vt duas condat in semetipso in
vno nouo hoīe faciēs pacē recōciliat am-
bos in vno corpore deo p̄ crucē interficiēs
inimicitias in semetipso: et veniens euā-
gelicauit pacē vobis q̄ lōge fuistis. et pa-
cem his q̄ p̄pe: qm̄ p̄ ip̄m habem^r accessū
ambo in vno spū ad patrē. **E**rgo iam nō
estis hospites ⁊ aduene: s̄ estis ciues san-
ctorū ⁊ domestici dei: sup̄edificati sup̄ fun-
damentū ap̄loz et p̄phetaz ip̄o sūmo an-
gulari lapide ch̄risto iesu: in q̄ oīs edifica-
tio p̄structa crescit in templū sanctū in
dño. **I**n quo et vos edificamini in taber-
naculum dei in spiritu sancto. III

Cius rei gr̄a ego paulus vincit^r

B ch̄risti iesu p̄ vobis gentibus: si-
tñ audistis dispensationē gratie
dei q̄ data est mihi in vobis: qm̄ fm reue-
lationē notū factū est sacramentū. sicut
supra scripsi in breui. put̄ potestis legen-
tes intelligere prudentiā meā i misterio
ch̄risti: qd̄ alijs generatōibz nō ē agnitū
filijs hoīm. sicuti nūc reuelatū est sanctis
ap̄lis ei^r ⁊ p̄phetis in spū. esse gētes cohe-
redes in cōcorpales ⁊ cōp̄ncipes p̄missio-
nis in x̄po iesu p̄ euangeliū: cui^r fact^r sū
ego minister fm donū gr̄e dei q̄ data est
mihi fm opatōz d̄ntis ei^r. **M**ihi enī oīm
sanctorū mimo data ē gr̄a hec: in gentibz
euāgelicare inuestigabiles diuitias x̄pi
et illuīare oēs q̄ sit disp̄satio sacramē-
ti absconditi a seculis i deo q̄ oīa creauit:
vt inotescat p̄ncipatibz ⁊ pt̄atibz in cele-
stibz p̄ ecclesiā multiformis sapia dei fm
p̄finitionez seculoz quā fecit in x̄po iesu
dño n̄ro. in quo habemus fiduciā et ac-
cessum cōfidentia p̄ fidem eius. **P**ropter
qd̄ peto ne deficiatis in tribulationibus
meis p̄ vob q̄ est glia v̄ra. hui^r rei gratia
flecto genua mea ad p̄cem dñi nostri iesu
x̄pi. ex q̄ oīs p̄nitās i cel̄ et i fra noīat
vt det vobis fm diuitias glie sue virtutē

Luc. 2. b.

Heb. 4. d.

1. Cor. 4. a.

Ad Philippenses Ephesios

corroborari p. spm eius in interiori hoie
 xpm hicare p. fide in cordib. vris i chari
 tate radicari & fundati vt possit. prehē
 dere cū oib. scis q. sit latitudo et lōgiti
 do & sublimitas & pfundū. Scire etiam
 supeminentē scie charitatē chasti vt im
 pleami in oēm plenitudinē dei. Et autē q.
 potēs ē oia facere supabūdantē q. petim?
 aut intelligim? fm virtutē q. opaf i nob
 ipi gloria in ecclia & in xpo iesu in oēs ge
 neratōes seculi seculoz. Amen. III

B **B** **A**
 i. Col. 7. c
 o dño vt digne ambuletis vocatō
 ne q. vocati estis. cū oī humilita
 te & māfuetudine. cū patiētia supportan
 tes inuicē i charitate. Solliciti seruare
 vnitatē spūs in vinculo pacis. Unū cor
 pus & vnus spūs: sicut vocati estis i vna
 spe vocatōis vre. vnus dñs. vna fides
 vnū baptisma. Un? deus & p. oīm q. su
 per oēs et p. oia: et i oib. nobis. Cnicui
 q. aut nēm data est grā fm mensurā do
 natōis xpi. Propter qd dicit. Ascendēs
 in altū captiuā duxit captiuatātē: dedit
 dona hoib. Q. aut ascēdit quidē nisi q. r?
 descendit primū in inferiores ptes tere
 Qui descendit ipse est: qui ascendit sup
 omnes celos vt adimpleret oia. Et ipse
 dedit quosdā quidē aplos. quosdā autē p
 phetas: alios vero euāgelistas. alios autē
 pastores & doctores ad psummatōz san
 ctōz in opus ministerij in edificationez
 corpis chasti: donec occurramus oēs in
 vnitatē fidei & agnitōis filij dei: in virū
 pfectū. in mensurā etatis plenitudinis
 xpi: vt iā nō sum? puuli fluctuātēs: & cir
 cumferamur oī vctu doctrine in neq. tria
 hoim. in astutia ad circūuentōz erroris.
 Clertatē autē faciētēs in charitate cresca
 mus in illo p. oia qui est caput chasti? ex
 quo totū corp? cōpactū & cōnexū p. oēm
 iuncturā summi stratōis fm opatōez in
 mensurā vnus cuiusq. mēbz augmen
 tum corpis facit: in edificatōz sui in cha
 ritate. Hoc igit dīco et testificor in dño
 vt iam nō ambuletis sicut gētes ambu
 lant in vanitate sensus sui. tenebris ob
 scuratū hntes intellectū. alienati a vita

dei p. ignorantia q. est in illis. ppter cecita
 tem cordis ipoz: q. desperātes semetipos
 tradiderūt impudicitie in opationē im
 mūditie oīs. in auariciā. Vos autē nō ita
 didicistis xpm: si tñ illū audistis & in ipō
 edocti estis sicut & veritas in iesu. Depo
 nite vos fm p. istinā cōuersationē veterē
 hominē qui corrumpit fm desideria er
 rozis. Renouamini autē spū mētis vre
 et induite nouū hoim qui fm deū crea
 tus est in iusticia et sanctitate veritatis.
 Propter qd deponētes mendacium lo
 quimini veritatem vnusq. scz cuz primo
 suo: qm sumus inuicē membra. Frasci
 mini et nolite peccare. Sol non occidat
 sup iracundiā vestrā: Nolite locuz dare
 diabolo. Qui furabat iam nō furet: ma
 gis aut laborez opando manib. suis qd
 lonū ē: vt habeat vnde tribuat necessita
 tē patiēti. Dis sermo mal? ex ore vestro
 nō pcedat sed si quis bonus ad edificati
 onem fidei: vt det gratiā audientib. Et
 nolite tristare spū sanctū dei in quo
 signati estis in die redēptōis. Dis ama
 ritudō et ira et indignatio et clamor et
 blasphemia tollat a vobis: cū omni ma
 licia. Estote autē inuicē benigni: miseri
 cordes. donātes inuicē: sicut et deus in
 chriso donauit vobis. V
 Stote ergo imitatores dei si
 e cut filij carissimi. & ambulate in
 dilectione sicut et chistus dile
 xit nos & tradidit semetipm pro nobis
 oblationē et hostiā deo in odore suauita
 tis. Fornicatio autē & oīs imundicia aut
 auaritia nec noief in vobis: sic decet san
 ctos: aut turpitudō aut stultiloquz aut
 scurrilitas q. ad rem nō p. inet: s. magis
 grā actio. Hoc enī scitote intelligētes
 q. oīs fornicator aut imund? aut: auaz?
 qd ē idolorū seruit? nō hēt hereditatem
 in regno chasti & dei. Memoros seducat
 inanib. verbis. ppter hec enī venit ira dei
 in filios diffidētie. Nolite ergo effici pti
 cipes eoz. Gratis. n. aliquando tenebre
 nunc aut lux in dño. Ut filij lucē ambu
 late. Fruct? enī lucis ē in omī bonitate
 et iusticia et veritate. Probantes quid

B
 Apoc. 21. c.
 Job. 11.

A
 i. Col. 7. c

A
 Apoc. 21. c.
 2. Cor. 10. c.
 ps. 67.

B
 Job. 3. c

A
 Eclie. 45.

B
 Gen. 21.

A
 Ro. 1. c.

B
 i. Pe. 2. b. Col.
 b. Ro. 6. a. De
 12. a. Col. 3. b.
 ps. 4. **B**

A
 Ja. 4. b.
 i. Pe. 4. a

B
 Col. 3. b

A
 i. Cor. 4. d
 Phil. 3. c.
 i. Jo. 4. d
 Job. 13. g
 Ja. 1. c

B
 Job. 12. e

fit, bñplacitū deo. Et nolite cōicare opi-
 bus infructuosis tenebrar: magis autē re-
 darguite. Que. n. in occulto sūt ab ipis
 turpe est 7 dicere. Dīa autē q̄ arguunt. a
 lumine maifestantur. De enī qđ mani-
 festat lumē est. Propter qđ dicit. Sur-
 ge q̄ dormis 7 erurge a mortuis 7 illūia-
 bit te christi. Elidete itaq; frēs quō cau-
 te ambuletis: nō quasi insipiētes sed vt
 sapiētes redimētes tps. quoniam dies
 mali sūt. Propterea nolite fieri impri-
 dentes. Sedi intelligētes q̄ sit volūtas dei
 Et nolite ienebriari vino in q̄est luxuria
 sed implemini spūs sancto. loquētes vob
 metipis in psalmis. hymnis et canticis
 spiritualib; cātātes 7 psallētes in cordib;
 vestris dño: grās agētes semp. p oib; in
 noie dñi nēi iesu christi deo 7 patri. Sub-
 iecti inuicē in timore christi. Mulieres
 viris suis subdite sint sicut dño: qm̄ vir
 caput est mulieris sicut christus caput ē
 ecclesie: ipse saluator corporis eius. Sed si-
 cut ecclesia subiecta est christo: ita 7 mu-
 lieres viris suis i oib; Viri diligite vx-
 ores vras sicut 7 christi dilexit eccliam: et
 seipm tradidit. p ea vt illuz sanctificaret
 mudans eā lauacro aque in verbo vite
 vt exhiberet ipse sibi gloriofaz eccliaz nō
 hñtez maculā aut rugā aut aliqd hmōi.
 sed vt sit sancta 7 maculata. Itaq; viri
 debēt diligere vxores suas: vt corpa sua
 Qui suā vxorē diligit. seipm diligit. Ne-
 mo enī vnq; carnē suā odio habuit: sed
 nutrit 7 fouet eā sicut et christus eccliaz
 qz mēbra sumus corporis ei? de carne eius
 et de ossib; ei? Propter h̄relinquet hō
 patrē 7 matrē suā: et adhaerebit vxori sue
 et erūt duo in carne vna. Sacramētuz
 hoc magnuz est. Ego autē dico in christo
 et in ecclia. Clerntñ et vos singulivn?
 quisq; vxorē suā sicut seipm diligit vxor
 aut timeat virū suum. VI

¶ Illi obedite parentib; vris i do-
 mino: Hoc enī iustū est. Hono-
 ra patrē tuū 7 mfem tuā: qđ est
 mandatū primū in pmissione: vt bñ sit
 tibi. 7 sis longeu? sup terrā. Et vos p̄fēs
 nolite ad iracundiē puocare filios vros

sed educate illos in disciplina 7 correptō
 ne dñi. Serui obedite dñis carnalibus
 cū timore 7 tremore. in simplicitate cor-
 dis v̄fi sicut christo. nō ad oculū seruien-
 tes q̄si hoib; placentes: sed vt serui chri-
 sti faciētes voluntatē dei ex aio cū bono
 lūrate seruiētes sicut dño 7 nō hoib;: sci-
 entes: qm̄ vnusq; qđcūq; fecerit. bonū
 hoc recipiet a dño siue su? siue liber. Et
 vos dñi eadē facite illis remittētes mi-
 nas: sciētes qz et illoz 7 vt dñs ē i cel? et
 psonaz acceptio nō est apud deū. De ce-
 tero frēs confortamī in dño: 7 in potētia di-
 tutis ei? Induite vos armaturā dei vt
 possitis stare aduersus insidias diabolī:
 qm̄ nō est nob colluctatio aduersus car-
 nē et sanguinē. Sz aduersus pncipes 7 po-
 testates aduersus mūdi rectores tene-
 brarū harū ptra spiritualia neq̄tia i celesti-
 bus. Propterea accipite armaturā dei vt
 possitis resistere i die malo: et in oib; p̄fē-
 cti stare. State ergo succincti lūtos ve-
 stros i veritate 7 induiti lorica iusticie: et
 calciati pedes in p̄paratōz euāgelij pacis
 In oib; sumētes scutū fidei in quo pos-
 sitis oīa tela nequissimi ignea extingue-
 re et galeā salutis assumite. et gladiū spi-
 rit? qđ est verbū dei. p oēm ordē 7 obse-
 crationē orātes oī tpe in spū et in ipō vi-
 gilātes in oī instātia 7 obsecratōe p oib;
 sanctis 7 p me vt def mibi fmo in aptō-
 ne oris mei cū fiducia notū facere miste-
 riū euāgelij: p q̄ legatōne fungor in
 cate-
 na ista: ita vt i ipō audeā put oportz me
 loqui. Ut autē 7 vos sciatis q̄ circa me sūt
 quid agā oīa vobis nota faciet tycheus
 charissimus frater 7 fidelis uisiter in do-
 mino quē misi ad vos in hoc ipm vt
 cognoscatis que circa nos sunt: et p̄oletuf
 corda v̄ra. Pax fratrib; et charitas cū fi-
 de a deo p̄fē nostro et domino iesu chri-
 sto. Gratia cū omnibus qui diligunt do-
 minum nostrū iesum christum in incor-
 ruptione. Amen.

Explicet epistola Pauli ad Ephesios
 Incipit argumentū in epistolam ad
 Philipenses.

Col. 3. d
 i. De. 2. c.

B
 Levit. 19. P. 0. 2.
 b. Col. 3. d.
 Act. 10. c. Ja. 2.
 b. i. De. 1. c.
 Col. 3. b

E
 Isaie. 59.
 i. Tessal. 5. b

ol. 4. b

o. 12. a.
 heffal. 4. a

ol. 3. c
 De. 3. a

ol. 3. c

en. 2. 2. Esō. 4
 Mat. 19. b
 Mat. 10. a
 Col. 6. d

A
 ol. 3. d.
 ro. 20. Mat. 19
 Luce. 13. d
 Mar. 10. c
 cc. 3.

A

ad Philippenses

Philippenses sunt macedo-
nes. Hi accepto verbo verita-
tis p̄stiterūt in fide: nec rece-
perūt falsos ap̄los. Hos col-
laudat apostolus. scribens eis a Roma
de carcere p̄ epaphroditū.

Explicit argumentū. Incipit epistola
Pauli ad philippenses. Cap̄m I

Aulus et thi-

motheus serui iesu chri-
sti: omnibus sanctis in
christo iesu q̄ sunt phy-
lippis cū ep̄is et dyaconi-
bus. Gr̄a vobis et pax a deo p̄re nostro et
dño iesu xp̄o. Gr̄as ago deo meo in om̄i
mēoria v̄ri semp in cunctis orōnibz me-
is p̄ oibz vobis cū gaudio de p̄cationē fa-
ciens sup cōicatione v̄ra in euāgelio xp̄i
a prima die vsqz nūc: p̄fidens hoc ip̄m: qz
q̄ cepit in vobis opus bonū p̄ficiet vsqz
in diē xp̄i iesu. Sicut est mihi iustū hoc
sentire p̄ oibz vobis: eo qz habeā vos in
corde et in vinculis meis et in defensione
et p̄firmatiōe euāgelij: socios gaudij mei
oēs vos esse. Testis em̄ mihi est d̄s quō
cupiā om̄s vos esse in visceribz iesu xp̄i.
Et hoc oro vt charitas v̄ra magis ac ma-
gis abūdet in om̄i sc̄ia et in om̄i sensu: vt
p̄betis potiora vt sitis sinceres et sine of-
fensa in diē xp̄i: repleti fructu iusticie p̄
iesum xp̄m in gl̄iam et laudē dei. Scire
aut̄ vos volo fratres: quia q̄ circa me sūt
magis ad p̄fectū venerūt euāgelij: ita
vt vincula mea manifesta fierent in xp̄o
oī p̄torio et in ceteris oibz. vt plures e fra-
tribz in dño p̄fidentes in vinculis meis
abūdantius audirēt sine timore verbum
dei loqui. Quidā q̄dē et p̄pter inuidiā et cō-
tentionē. quidā aut̄ et p̄pter bonā volūta-
tē xp̄m p̄dicant. Quidā ex charitate: sciē-
tes qm̄ in defensiōe euāgelij positus suz
Quidā aut̄ ex p̄tentione xp̄m annūciant
nō sincere. existimātes p̄ssurā se suscita-
re in vinculis meis. Quid em̄: Dū omni-
mō siue p̄ occasionē siue p̄ veritatē chri-

stus annūciet: et in h̄ gaudeo. sed et gau-
debo. Scio em̄ qz hoc mihi pueniet ad
salutē. p̄ v̄tam orōnem et subministrati-
onē sp̄s iesu xp̄i: s̄m expectationē et sp̄e
meā qz in nullo cōfundar. s̄ in oī fiducia
sic semp et nūc magnificabit̄ xp̄s i corpo-
re meo: siue per vitam siue per mortem
Mihi em̄ viuere xp̄s est et mori lucrum
Quod si viuere in carne. hoc mihi fructus ope-
ris est: et qd eligā ignoro: coartor autē e
duobz de sideriū h̄ns dissolui: et esse cum
xp̄o multo magis melius p̄manere autē
in carne: necessariū p̄pter vos. Et hoc cō-
fidens scio: qz manebō et p̄manebō oibz
vobis ad p̄fectū v̄m et gaudiū fidei: vt
gratulatio v̄ra abūdet in xp̄o iesu in me
per meū aduertū itez ad vos. Tm̄ digne
euāgelio xp̄o p̄uersami vt siue cū vene-
ro et videro vos. siue absens audiā de vo-
bis: qz statis in vno sp̄u vnanimēs col-
laborātes fidei euāgelij: et in nullo terrea
mini ab aduersarijs q̄ est illis causa p̄di-
tionis: vob aut̄ salutis. et hoc a d̄o. Quia
vobis donatū est. p̄ xp̄o nō solū vt in eu-
credatis: sed vt etiā p̄ illo patiamini idē
certamen h̄ntes q̄le et vidistis in me: et
nunc audistis de me.

2. Re. 14.
Daniel. 13.
L

In qua ḡ solatio in xp̄o si quō so-
latiū charitatis si q̄ societas sp̄s
si qua viscera miserationis: im-
plete gaudiū meū. vt idē sapiatis eandē
charitatē h̄ntes: vnanimēs idip̄m scien-
tes: Nihil per p̄tentionē neqz p̄ inanem
gloriā: sed in humilitate superiores sibi
in vicem arbitantes: nō que sua sūt sin-
guli p̄siderantes sed ea que aliorū. Hoc
em̄ sentite in vobis: quod et in xp̄o iesu.
Qui cū in forma dei esset: nō rapinā ar-
bitratus est esse se equalē deo: sed semet
ip̄m exinaniuit formā serui accipiens in
similitudinē hoīm factus et habitu inuen-
tus vt hō humiliavit semetip̄m factus
obediēs vsqz ad mortē mortē aut̄ crucis
Propter quō et de⁹ exaltavit illū et dona-
uit illi nomen quōd est supra om̄e nomen
vt in noīe iesu oē genua flectat̄ celestius
terrestriū et infernoy. et oīs lingua p̄fite-
atur qz dñs iesus xp̄s in gl̄ia est dei p̄ris

Heb. 2. c
Ro. 14. b.

Itaq̄ charissimi mei sicut sp̄ obedistis
 nō in p̄ncipia mei t̄m̄: sed multomaḡ nūc
 in absentia mea cū metu 7 tremore v̄/
 strā salute opami. Deus est em̄ q̄ opaf̄
 in vob̄ 7 velle 7 p̄ficere p̄ bona voluntate
 Dia aut̄ facite sine murmuratiōib̄ 7 he/
 sitatiōib̄: vt sitis sine q̄rela 7 si mplices
 filij dei sine rephensione in medio nati/
 onis p̄raue 7 puerse: inter quos lucetis
 sicut luminaria in mūdo verbū vite p̄ti/
 nentes ad gl̄iam meā in die xp̄i: q̄ nō in
 vacuū cucurri neq̄ in vacuum laboraui
 Sed 7 si emuloz sup̄ sacrificium 7 obse/
 quiū fidei v̄re: gaudeo 7 p̄gratuloz oib̄
 vobis. Idipm̄ aut̄ 7 vos gaudete 7 p̄gra/
 tulamini mihi. Spero aut̄ in dño iesu.
 timotheum me cito mittere ad vos: vt 7
 ego bono aīo sim cognit̄: q̄ circa vos sunt
 Memine em̄ habeo tā vnanimē q̄ sincerā
 affectione p̄ vob̄ sollicitus sit. Om̄nes
 ei q̄ sua sūt q̄rūt nō q̄ iesu xp̄i. Experimē/
 tū aut̄ eius cognoscite. qm̄ sicut p̄ri fili/
 mecū fuit in euāgelio. Nunc igit̄ spe/
 ro me mittere ad vos: mor vt videro q̄
 circa me sunt. Cōfido aut̄ in dño: qm̄ 7
 ipse veniā ad vos cito. Necessariū existi/
 maui epaphroditū fr̄m̄ 7 compatorē 7
 cōmilitonē meū v̄m̄ aut̄ apostolum. 7
 ministrum necessitatis mee mittere ad
 vos: qm̄ quidē om̄es vos desiderabat: 7
 mestus erat p̄pterea q̄ audierat̄ illū in/
 firmatū. Nā 7 infirmatus ē vsq̄ ad mor/
 tē: s̄ de? misertus ē ei? Non solū aut̄ ei?
 veruetā 7 mei: ne tristitiā sup̄ tristitiam
 h̄rem. Festinātius ḡ misi illū: vt viso il/
 lo itez gaudeatis: 7 ego sine tristitia sim
 Excipite itaq̄ illū cū oī gaudio in dño 7
 eiusmodi cū honore habetote: qm̄ p̄pter
 opus xp̄i vsq̄ ad mortē accessit tradens
 aīam suam: vt impleteret id qd̄ ex vob̄ de/
 erat erga meū obsequiū.

III

Ecetero fratres mei gaudete in
 dño: eadē vobis scribere mihi q̄/
 dē nō pigrū: vob̄ aut̄ necessariū

Videte canes: videte malos oparios vi/
 dete passionē. Nos em̄ sumus circūcisio
 q̄ spū sumus deo: 7 gl̄iam in xp̄o iesu 7
 nō in carne fiducia h̄ntes: q̄q̄ 7 ego ha

beam p̄fidentia in carne. Si q̄s alius vi/
 det p̄fidere in carne. ego magis circūci/
 sus octava die ex genere isrl̄ de tribu bē/
 iamin/ hebreus ex hebreis: sm̄ legē pha/
 riseus sm̄ emulationē p̄sequēs eccliam
 dei. sm̄ iustitiā q̄ in lege est p̄uersatus si/
 ne q̄rela. q̄ mihi fuerūt lucra. hec arbitra/
 tus sum p̄pter xp̄m̄ detrimēta. Verūtū
 existimo oīa detrimētū esse p̄pter emu/
 lentē sciam iesu xp̄i dñi mei. p̄pter quez
 oīa detrimētū feci 7 arbitror vt fieri co/
 ra vt xp̄m̄ lucrificā vt 7 inueniar in illo
 nō h̄ns meā iustitiā q̄ ex lege est. sed illā
 q̄ ex fide est xp̄i iesu q̄ ex deo est iusticie in
 fide ad cognoscendū illū. 7 virtutē resur/
 rectionis ei? 7 societate passionis illi? p̄si/
 guratus morti eius. si q̄ mō occurrā ad
 resurrectionē q̄ est ex mortuis nō q̄ iam
 acceperim aut iā p̄fectus sim. Sed q̄ aut̄
 si q̄ mō p̄phendā in q̄ 7 p̄phensus sum a
 xp̄o iesu. fr̄es ego me nō arbitror cōpre/
 hendisse. Cnū aut̄ q̄ quidē retro sūt ob/
 liuiscens ad ea vero q̄ sunt p̄iora exten/
 dens meipm̄ ad destinatū p̄seq̄r ad bra/
 uū sup̄ne vocatōis dei in xp̄o iesu. Qui
 cūq̄ ḡ p̄fecti sumus b̄ sentiamus 7 si qd̄
 aliter sapitis 7 b̄ vob̄ deus reuelabit. Ve/
 rūtū ad qd̄ puenimus: vt idē sapiamus
 7 in eadē p̄maneamus reglā. Imitato/
 res mei estote fr̄es 7 obseruate eos q̄ ita
 ambulant sic h̄ētis formā n̄am. Multi
 em̄ ambulant q̄e sepe dicā vob̄. Nūc aut̄
 7 flens dico inimicos crucis xp̄i: q̄z simi/
 linteritus q̄z deus venter est: 7 gl̄ia in cō/
 fusiōe ipsoz q̄ terrena sapiūt. Nostra au/
 tē p̄uersatio in celis est Cnū etiā saluato/
 rē expectamus dñm̄ n̄m̄ iesum xp̄m̄ q̄
 reformauit corpus hūilitatis n̄e p̄figu/
 ratū corpi claritatis sue: sm̄ opationem
 virtut̄ sue qua etiā possit subijcere sibi
 omnia

III

Itaq̄ fr̄es mei charissimi 7 desi/
 deratissimi: gaudiū meū 7 coroz/
 na mea: sic state in dño charissi/
 mi. Euxodiā rogo 7 synticē deprecor id
 ipm̄ sapere in dño. Etiā rogo te 7 germa/
 ne cōpar: adiuua illas q̄ mecū laboraue/
 runt in euangelio cū clemente 7 ceteris

Act. 23. a.

B

C

i. Cor. 4. d
 Eph. 5. a.
 i. Thessal. 4. b
 Joh. 13. 8.
 D

Gen. 41. 7. 49.
 Esa. 19.
 4. Re. 13.

A

ad Colossenses

Eccl. 24.
Baruch. 4.
B
Nat. 5. g.

adiutoribus meis/ quoz noia sunt in li-
bro vite. Gaudete in dño semp. itez di-
co gaudete. Modestia vestra nota sit ois
bus hominib. Dñs em ppe e. Nihil sol-
liciti sitis sed in omni oratione ⁊ obsecra-
tione cū gfaruactione petitiones vestre
innotescat apud deū. Et pax dei q̄ exupe-
rat oem sensum custodiat corda vestra ⁊
intelligentias vestras in xpo iesu. De ce-
tero fratres quecūq̄ sunt vera. quecūq̄
pudica. quecūq̄ iusta. quecūq̄ sancta. q̄
cūq̄ amabilia. quecūq̄ bone fame. si q̄
virtus. si qua laus discipline. hec cogita-
te: que ⁊ didicistis ⁊ accepistis ⁊ audistis
⁊ vidistis in me. Hec agite ⁊ deus pax
erit vobiscū. Gaudisus sum autē in dño
vehementer: qm̄ tandem aliqñ reflo-
uistis p me nescire sicut ⁊ sentiebatis. Oc-
cupati autē eratis. Non quasi ppter pe-
nuriā dico. Ego em̄ didici in quibz sum
sufficiēs esse. Scio ⁊ hūiliari: scio ⁊ abū-
dare: Ubiz ⁊ in oibus institutus suz. ⁊
satiari ⁊ esurire. ⁊ abūdare ⁊ penuriā pa-
ti. Omnia possum: in eo q̄ me confortat
Verū tamen bene fecistis cōmunicātes
tribulationi mee. Scitis autē ⁊ vos phy-
lippenses q̄ in principio euāgelij qñ pfe-
ctus sum a macedonia nulla mihi eccle-
sia cōmunicauit in rōne dati et accepti:
nisi vos soli: qz ⁊ thessalonicā semel ⁊ bis
in vsum mihi misistis. Nō qz quero da-
tū: sed requiro fructū abundantē in rōne
vestra. Habeo autē omnia ⁊ abundo. Re-
pletus sum acceptis ab epaphrodito que
misistis in odorem suauitatis. Hostiaz
acceptam placentē deo. Deus autē me
impleat omne de fideriū vestrū fm̄ diui-
tias suas in gloria in xpo iesu. Deo autē
⁊ patre nostro gloria in secula seclozum
amen. Salutate omnē sanctum in xpo
iesu. Salutant vos qui mecū sunt frēs
Salutant vos om̄s sancti: maxie autē q̄
de cesaris domo sunt. Sta dñi nři iesu
xpi cū spū vestro. Amen.

Explicet epla Pauli ad Phylippenses.
Incipit argumentum in epistolam ad
Colossenses.

Colossenses. ⁊ hi sicut laodi-
censes sunt asiani. ⁊ ipsi puē-
ti erant a pseudo aplis. Nec
ad hos accessit ipse apus sed
⁊ hos p eplam corrigi. Audierat em̄ ver-
bū ab archippo: qui et ministeriū in eos
accepit. Ergo apus iam ligatus scribit
eis ab epheso per tychicum dyaconem ⁊
onesimū acolytum.

Explicet argumētū. Incipit epla Pau-
li ad Colossenses. Caplm

Aulus apo-

stolus iesu christi p vo-
luntatē dei et timothe-
frater his q̄ sunt colos-
sis sanctis ⁊ fidelibz fra-
tribus in christo iesu. Gratia vobis ⁊ pax
a deo patre nostro. Gratias agimus deo
⁊ patri dñi nostri iesu christi semper pro
vobis orantes: audiētes fidem vram in
xpo iesu ⁊ dilectionē quā habetis in san-
ctos oēs ppter spem que reposita est vo-
bis in celis quā audistis in verbo veritas
tis euāgelij qd̄ puenit ad vos sicut ⁊ in
vniuerso mūdo est. ⁊ fructificat ⁊ crescit
sicut in vobis ex ea die qua audistis ⁊ co-
gnouistis grām dei in veritate: sicut di-
dicistis ab epaphra charissimo conseruo
nostro: qui est fidelis p vobis minister
christi iesu. Qui etiam manifestauit no-
bis dilectionē vram in spū. Ideo nos
ex qua audiuius. nō cessamus p vobis
orātes ⁊ postulātes vt impleamini agni-
tione voluntatis eius in om̄i sapia ⁊ in-
tellectu spiritali. vt ambuletz digne deo
p oia placentes in oī ope bono fructificā-
tes ⁊ crescentes in scia dei: in oī virtute
pfortati fm̄ potentia claritatis ei. in oī
patia ⁊ lōganimitate cū gaudio grās a-
gentes deo ⁊ patri: qui dignos nos fecit
in partē sortis sanctorz in lumine. Qui
eripuit nos de potestate tenebrar. ⁊ trās-
tulit in regnū filij dilectiōis sue: in quo
hēmus redēptionē ⁊ remissionē pctōz.
Qui est imago dei inuisibilis primoge-
nitus om̄is creature: qm̄ in ipso cōdita

Epl. i. b.

Ro. 12. 21

L sunt vniuersa in celis et in terra visibilia et inuisibilia. Siue throni siue dñatio- nes siue principatus siue potestates: oia per ipm et in ipso creata sunt. Et ipse est añ oēs et oia in ipso stant. Et ipse est ca- put corpis ecclie: q̄ est principiu primo- genit⁹ ex mortuis. vt sit in oib⁹ ipse pri- matū tenens. Quia in ipso complacuit oēm plenitudinē inhabitare et p̄ eū recō- ciliari oia in ipm pacificās p̄ sanguinem crucis eius: siue q̄ in terris siue q̄ in celis sūt. Et vos cū essetis aliqui alienati et inimi- ci sensu in opib⁹ mal: nūc at̄ recōciliati in corpe carnis ei⁹ p̄ mortē: exhibere vos sanctos et imaclos et irrephensibiles co- ram ipso: si tñ pmanetis in fide fundati et stabiles et immobiles a spe euangelij qd̄ audistis: qd̄ pdicatū est in vniuersa crea- tura q̄ sub celo est: cuius factus suz ego paulus mīster: q̄ nūc gaudeo in passio- nib⁹ p̄ vob. et adimpleo ea q̄ desūt passio- nū xp̄i in carne mea p̄ corpe eius qd̄ ē ec- clesia. Cuius factus sū ego minister p̄m dispensationē dei q̄ data est mihi in vob vt impleā verbū dei: mysteriū qd̄ absco- ditū fuit a seculis et regeneratiōib⁹: nūc aut̄ manifestatū est sanctis ei⁹ q̄b⁹ volu- it deus notas facere diuitias glie sacra- mēti huius in gētib⁹ qd̄ est xp̄us in vob spes glie que nos annūciauim⁹ corripie- tes oēm hōiem et docentes in oi sapia vt exhibeamus oēm hōiem pfectū in xp̄o ie- su in q̄ et laboro certando p̄m opationem eius quā opat̄ in me in v̄tute. **II**

A **V**olo em̄ vos scire q̄lem sollici- tudinē habeā p̄ vobis et p̄ his q̄ sunt laodicie et quicūq̄ nō vide- rūt faciē meā in carne: vt p̄solentē corda ipsoꝝ instructi in charitate. et in oīs di- uitiis plenitudis intellectus in agnitio- ne mysterij dei et p̄ris et xp̄i iesu in q̄ sunt oīs thesauri sapie et scientie absconditi. Hoc aut̄ dico: vt nemo vos decipiat in sublimitate sermonū. Nam et si corpore absens sum: sed spiritu vobiscum sum: gaudens et videns ordinē v̄m. et firma- mentū eius qui in xp̄o est fidei vestre si- cut ergo accepistis iesum xp̄m dñm no-

strū. in ipso ambulate. radicati et supedi- ficati in ipso et confirmati in fide sicut et didicistis: abundantes in illo in gr̄tia et cione. Videte ne q̄s vos decipiat p̄ phi- losophiā et inanē fallaciā p̄m traditionē hōim: p̄m elementa mūdi et nō p̄m xp̄m. Quia in ipso inhabitat omnis plenitu- do diuinitat⁹ corporaliter: et estis in illo re- pleti q̄ est caput oīs principatus et p̄tatis. In quo et circūcisi estis circūcisione nō manufacta in expoliatiōe corpis carnis: sed in circūcisione xp̄i cōsepulsi ei in ba- ptismo: in q̄ et resurrexistis p̄ fidem opa- tionis dei q̄ suscitauit illū a mortuis. Et vos cū mortui essetis in delictis et p̄pu- tio carnis v̄re puificauit cū illo donās vobis omnia delicta: delens qd̄ aduersus nos erat cirographū decreti qd̄ erat con- trariū nobis. Et ipm tulit de medio affi- gens illud cruce et expolians principatus et p̄tates. traduxit p̄fidenter palam triū- phans illos in seipso. Nemo ḡ vos iudi- cet in cibo aut in potu aut in p̄re diei festi aut neomenie: aut sabbatoꝝ q̄ sunt v̄m bra futuroꝝ corp⁹ aut xp̄i. Nemo vos se- ducat volens in hūilitate et religione an- geloz q̄ nō vidit. ambulās frustra infla- tus sensus carnis sue: et nō tenēs caput ex q̄ totū corp⁹ p̄ nerus et p̄iunctiōes sub- ministratū et p̄structū crescit in augmentū dei. Si ḡ mortui estis cū xp̄o ab elemē- tis huius mūdi qd̄ adhuc tāq̄ viuētes mōdo decernitis: Ne tetigerit: neq̄ gu- staueritis: neq̄ tactaueritis: q̄ sūt oia in interitu ipso vsu p̄m p̄cepta et doctrinas hōim: q̄ sūt rōem qd̄ hūilia sapie in sup̄- stitōne et hūilitate et nō ad p̄cendū corpi nō in honore aliq̄ ad saturitatē carnis.

III **I**gitur si p̄surrexistis cū xp̄o q̄ sursum sunt q̄rite vbi xp̄s est in dextra dei sedens q̄ sursum sunt sapite: nō q̄ sup̄ terrā. Mortui em̄ estis: et vita v̄ra abscondita est cū xp̄o in deo: cū aut̄ xp̄s apparuerit vita v̄ra tunc et vos apparebitis cum ipso in gloria. Mortificate ergo mēbra v̄ra que sunt super terrā: fornicatiōz. imūdiaciā. libidi- nem. concupiscentiā malam: et auaritiā:

E
D
E
E
Mat. i. 4. a
Mar. i. 3. b
Luce. 21. b.
i. Cor. 3. b.
Eph. 1. b.

que est simulacrorum seruitus: propter quod venit ira dei super filios incredulitatis in quibus ambulatis aliquando cum videretis in illis. Nunc autem deponite et vos omnia: iram indignationem, malitiam blasphemiam, turpem sermonem de ore vestro. Nolite mentiri inuicem: expoliantes vos veterem hominem cum actibus suis: et induentes nouum eum qui renouatur in agnitionem dei secundum imaginem eius que creauit eum: vbi non est gentilis et iudeus, circuncisio et preputium, barba et scyta, fenus et liber: sed omnia et in omnibus christus. Induite ergo vos sicut electi dei sancti et dilecti viscera misericordie benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam, suuportantes inuicem et donantes vobismetipsis sicut quos aduersus aliquem habet querelam: sicut et dominus donauit vobis: ita et vos. Super omnia autem hec charitatem habete quod est vinculum perfectionis, et per christum exaltet in cordibus vestris: in qua et vocati estis in vno corpore: et grati estote. Verbum christi habitet in vobis abundanter: in omni sapientia docentes et commones vosmet ipsos in psalmis et hymnis et canticis spiritu aliter in gratia cantantes in cordibus vestris deo. Omne quodcumque facitis in verbo aut in opere: omnia in nomine domini nostri iesu christi: gratias agentes deo et patri per ipsum. Mulieres subdite estote viris: sicut oportet in domino. Viri diligite uxores vestras et nolite amari esse ad illas. Filii obedite parentibus pro omnia: hoc enim placitum est in domino. Patres nolite ad indignationem puocare filios vestros ut non possint filio a se fieri. Serui obedite pro omnia dominis carnalibus: non ad oculum seruientes quasi hominibus placetes: sed in simplicitate cordis timentes dominum. Quodcumque facitis: ex animo operamini: sicut domino et non hominibus scientes quod a domino accipietis retributionem hereditatis domino christo seruite. Qui enim iniuriam facit: recipiet id quod iniurie gessit. Et non est prosona acceptio apud deum.

III

Domini. quod iustum est et equum seruus prestate: scientes quoniam et vos dominum habetis in celo. Domini in state vigilantes in ea in gratia actione: orantes filii et pro nobis ut deus accipiat nobis osium

sermonis ad loquendum mysterium christi: propter quod etiam vinctus sum: ut manifeste illud ita ut oportet me loqui. In sapientia ambulate ad eos que foris sunt: tempus redimetes. Sermo vester in gratia sale sit conditus: ut sciatis quod oporteat vos vnicuique responde- re. Que circa me sunt: omnia vobis nota faciet tychicus charissimus frater et fidelis minister et seruus in domino: quem misi ad vos ad hispaniam ut cognoscat que circa vos sunt: et solat corda vestra cum onesimo charissimo et fideli fratre que ex vobis est qui omnia que hic aguntur nota facient vobis. Salutat vos aristarchus captiuus meus et marcus sobrinus barnabe: de quo accepistis mandata. Si venerit ad vos suscipite illum. Et iesus que dicitur iustus que sunt ex circuncisione. Hi soli sunt adiutores mei in regno dei que mihi fuerunt solatio. Salutat vos epaphras que ex vobis est seruus christi iesu. Primo sollicitus pro vobis in omnibus: ut stetis perfecti et pleni in omni voluntate dei. Testimonium enim illi phibreo quod habet multum laborem pro vobis et pro his que sunt laodicie et que hierapoli. Salutat vos lucas medicus charissimus: et demas. Salutat et fratres que sunt laodicie: et nympham et que in domo eius est ecclesia. Et cum lecta fuerit apud vos epistola hec: facite ut et in laodicensium ecclesia legatur. et ea que laodicensium est vobis legatur. Et dicite archippo. Gloriam ministerium quod accepisti in domino: ut illud impleas. Salutatio mea manu pauli. Memores estote vinculo- rum meorum. Gratia domini nostri iesu christi vobiscum. Amen.

Explicit epla Pauli ad Colossenses. Incipit argumentum in eplam ad Thessalonicenses prima.

Thessalonicenses sunt macedones: que accepto verbo veritatis presterunt in fide: etiam in persecutioe ciuium suorum. Preterea nec receperunt falsos apostolos: nec ea que a falsis apostolis dicebantur. Nos collaudat apostolus scribens eis ab Athenis: per tychicum dyaconem: et onesimum acolytum. Explicit argumentum.

B
Heb. 12.1. Pe. 2.
Epl. 4. c.
Ro. 6. a.
Epl. 4. c.

Epl. 6. b.

Epl. 4. d.

C

Epl. 5. c.
Heb. 3. a.

Epl. 5. a.

Epl. 6. a.
Heb. 2. c.

Gen. 12. Ro. 2. b
Epl. 5. b.
Act. 10. c. Ja. 2. b
Heb. 1. c.

A

B
Epl. 5. c.

L
2. Timo. 4. c.

D

A

Aulus et fil

uanus et timotheus: ec-
clesie thessalonicensium
in deo patre nostro et do-
mino iesu xpo. grā vob

et pax. Grās agimus deo semp p oibz vo-
bis memoriā vestram facientes in oīo-
nibus nris sine intermissione: mēores
opis fidei vestre et laboris et charitatis et
sustinētie spei dñi nri iesu xpi: ante deū
et patrē nostrū. Scientes frēs dilecti a
deo electionē vram: qz euangeliū nostrū
nō fuit ad vos in sermone tantum sed et
in virtute et in spūsancto et in plenitudi-
ne multa: sicut scitis qles fuerimus in
vobis ppter vos. Et vos imitatores nri
facti estis et dñi: excipientes verbū in tri-
bulatione multa cū gaudio spūsancti:
ita vt facti sitis forma oibz credētibz in
macedonia et in achaia. A vobis em̄ dis-
fatus est sermo dñi: non solū in mace-
donia et in achaia: sed in omni loco fides
vra q̄ est ad deū pfecta est: ita vt non sit
nob̄ necesse q̄cūq; loqui. Ipsi em̄ de nob̄
annūciant qualē introitū habuerimus
ad vos. et quō pueri estis ad deū a simu-
lacrīs fuisse deo viuō et vero: expectare fi-
liū eius de celis quē suscitauit ex mortu-
is iesū q̄ eripuit nos ab ira ventura. II

Am et ipsi scitis frēs introitum
nrm̄ ad vos qz nō inanis fuit s;̄
ante passi multa et contumelijs
affecti sicut scitis in philippis: fiduciam
habuim⁹ in deo nro loq̄ ad vos euāgelium
dei in multa sollicitudine. Exhortatio ei
nra nō de errore neq; de imundicia ne-
q; in dolo: s;̄ sicut p̄bati sumus a deo vt
credere nobis euangeliū ita loquimur
nō q̄ si vobis placētes: sed deo q̄ p̄bat cor-
da nostra. Neq; ei aliqui fuimus in sermo-
ne adulationis sic scitis: neq; in occasio-
ne auaritie deus testis ē: nec q̄rentes ab
vobis gliaz neq; a vobis neq; ab alijs cū
possemus vobis oneri esse vt christi apli

S;̄ facti sumus puuli in medio vrm̄ tā-
q̄ si nutrix foueat filios suos: ita de fide-
rantes vos cupide. volebamus tradere
vobis: nō solū euangeliū dei: s;̄ etiā aīas
nras: qm̄ charissimi nob̄ facti estis. De
mores facti estis frēs laboris nri et fati-
gatiōis: nocte et die opantes: ne quē ve-
strū guaremus: p̄dicauimus in vob euā-
geliū dei. Vos testes estis: et deus q̄san-
cte et iuste et sine querela vobis q̄ credidi-
stis affuimus sicut scitis qualiter vnū
quēq; vrm̄ sicut pater filios suos depre-
cantes vos et consolantes: testificati sum⁹
vt ambularetis digne deo q̄ vocauit vos
in suū regnū et gliam. Ideo et nos grās
agimus deo sine intermissione: qm̄ cuz
accepissetis a vobis vrbū auditus dei: ac-
cepistis illud nō vt verbū hoīm: s;̄ sicut
est vere verbū dei q̄ opatur in vobis qui
credidistis. Vos em̄ imitatores facti es-
tis frēs ecclesiarū dei que sunt in iudea
in xpo iesu: qz eadē passi estis et vos a cō-
tribulibz vestris sicut et ipsi a iudeis qui
et dñm occiderūt iesum et p̄phetas. et non
psecuti sunt: et deo nō placent. et omnibz
hoibz aduersant. phibentes nos gentibz
loqui vt salui fiant. vt impleant peccata
sua semp. Peruenit em̄ ira dei sup̄ illos
vsq; in finē. Nos autē fratres desolati a
vobis ad tps̄ hore. aspectu nō corde abū-
dantius festinauimus faciē vram videri
cū multo de fiderio: qm̄ volumus ve-
nire ad vos. ego quidē paulus et semel et
itep: s;̄ impediuit nos sathanas. Que ē
em̄ nra spes aut gaudiū aut corona glie
Adone vos ante dñm nostrū iesum xpm̄
in aduentu eius: Vos em̄ estis glia nos-
stra et gaudium. III

P̄pter qd̄ nō sustinentes am-
plius. placuit nobis remanere
athenis solis. et misimus timo-
theū frēm nostrū et ministrū dei in euan-
gelio xpi ad cōfirmandos vos et exhortā-
dos p̄ fide vram: vt nemo moueat in tri-
bulatiōibz istis. Ipsi em̄ scitis q̄ in h̄ po-
siti sumus. Nam et cū apud vos essem⁹
predicebamus vobis passuros nos tri-
bulationes: sicut et factum est scitis.

ad Thessalonicenses

Propterea et ego amplius non sustinens nisi ad cognoscendum fidem vestram: ne forte tentauerit vos is qui tentat: et inanis fiat labor noster. Nunc autem veniote timotheo ad nos a vobis et annunciantem nobis fidem et charitatem vestram: et quia memoriae nostrae habetis bonam. Spiritus desiderantes nos videre sicut et nos quibus vos. ideo consolati sumus fratres in vobis. in omni necessitate et tribulatione nostra pro fide vestra: quoniam nunc vivimus. si vos statis in domino. Quam enim gratulationem possumus deo retribuere pro vobis in omni gaudio quod gaudemus propter vos ante deum nostrum: nocte ac die abundantius orantes ut videamus faciem vestram et compleamur ea quae desunt fidei vestrae. Ipse autem deus et pater noster et dominus iesus christus dirigat viam nostram ad vos. Vos autem dominus multiplicet et abundare faciat charitatem vestram in invicem et in omnibus: quemadmodum et nos in vobis ad confirmanda corda vestra sine querela in sanctitate ante deum et patrem nostrum in adventu domini nostri iesu christi cum omnibus sanctis eius. Amen.

III

Ecce ergo fratres rogamus et obsecramus in domino iesu ut quemadmodum accepistis a nobis quod oporteat vos ambulare et placere deo: sic et ambuletis ut abundetis magis. Scitis enim quae precepta dederim vobis per dominum iesum. Haec est enim voluntas dei sanctificationis vestrae. ut abstineatis vos a fornicatione. ut sciat unusquisque vestrum vas suum possidere in sanctificatione et honore non in passione desiderii sicut et gentes quae ignorant deum. Et ne quis suppediet neque circumveniat in negotio fratrem suum quem videret dominus de his omnibus sicut praediximus vobis et testificati sumus. Non enim vocavit nos deus in immundiciam: sed in sanctificationem. Itaque quae haec spernit: non hominem spernit: sed deum: qui etiam dedit spiritum suum sanctum in nobis. De charitate autem fraternitatis non necesse habuimus scribere vobis. Ipsi enim vos a deo didicistis: ut diligatis invicem. Et eadem illud facitis in omnibus fratres in universa macedonia. Rogamus autem vos fratres ut abundetis magis: et

operam detis ut quieti sitis: et ut vestrum negotium agatis. et operamini manibus vestris sicut praecipimus vobis: et ut honeste ambulatis ad eos qui foris sunt. et nullus aliquid desideretis. Nolumus autem vos ignorare fratres de dormientibus ut non contristemini sicut et ceteri qui spem non habent. Si enim credimus quod iesus mortuus est et resurrexit ita et deus eos qui dormierunt pro iesu adducet cum eo. Hoc enim vobis dicimus in verbo domini quod nos qui vivimus. qui residui sumus in adventu domini non preveniemus eos qui dormierunt. Quoniam ipse dominus in iussu et in voce archangeli et in tuba dei descendet de celo. et mortui qui in christo sunt resurgent primi. Deinde nos qui vivimus qui relinquimur simul rapiemur cum illis in nubibus obviam christo in aera. et sic semper cum domino erimus. Itaque consolamini invicem in verbis istis.

Et propter hoc et momentis fratres non indigetis ut scribamus vobis. Ipsi enim diligenter scitis quod dies domini sicut fur in nocte ita veniet. Cum enim dixerint pax et securitas. tunc repentinus eis superveniet interitus sicut dolor in vtero habitis. et non effugient. Vos autem fratres non estis in tenebris ut vos dies ille tanquam fur comprehendat. Omnis enim vos filij lucis estis et filij diei. Non sumus noctis neque tenebrarum. Igitur non dormiamus sicut et ceteri: sed vigilemus et sobrii simus. Qui enim dormiunt nocte dormiunt et qui ebrii sunt nocte ebrii sunt. Nos autem qui diei sumus sobrii simus. induti loricae dei et charitatis et galeae spem salutis: quoniam non posuit nos deus in ira: sed in acquiescentibus salutis per dominum nostrum iesum christum qui mortuus est pro nobis: ut siue vigilemus siue dormiamus: simul cum illo vivamus. Propter quod consolamini invicem: et edificate alterutrum sicut et facitis. Rogamus autem vos fratres ut noveritis eos qui laborant inter vos et praesunt vobis in domino: et monent vos ut habeatis illos abundantius in charitate propter opus illorum. et pacem habete cum eis. Rogamus autem vos fratres: corripite inquietos consolamini pusillanimes. susci-

R

C

D

A

Ro. i. a. Ephe. 5. c.

B

Jo. i. c. i. Cor. 4. d. Ephe. 5. a Phil. 3. c. 1. Job. 4. c.

C

D

A

A

Ro. 13. d. Apoc. 3. a. 2. Pe. 3. c.

B

Esa. 59. Ephe. 6. c.

C

D
Eccl. 18.
Luc. 18. c.

pite infirmos. patientes esote ad omnia
Credete ne quis malum pro malo alicui reddat: sed semper quod bonum est sectamini in invicem et in omnes. Semper gaudete: sine intermissione orate: in omnibus gratias agite. Hec est enim voluntas dei in christo iesu: in omnibus vobis. Spiritum nolite extinguere, prophetias nolite spernere. Quia autem probate quod bonum est tenere: ab omni specie mala abstinete vos. Ipse autem deus pacis sanctificet vos pro omnia ut integer spiritus vester et anima et corpus sine querela in adventu domini nostri iesu christi servetur. Fidelis est qui vocavit vos: qui etiam faciet. Fratres: orate pro nobis. salutate fratres omnes in osculo sancto. Ad iuro vos pro domino ut legatur epistola hec omnibus sanctis fratribus. Gratia domini nostri iesu christi vobiscum. Amen.

Explicit epistola Pauli ad Thessalonicenses prima. Incipit argumentum in epistola secunda.

D thessalonicenses secundam scribit epistolam apostolus: et notum facit eis de temporibus notissimis et de adversarij adiectione. Scribit hanc epistolam ab Athenis per tychicum diaconem et Onesimum acolytum.

Explicit argumentum Incipit epistola Pauli ad Thessalonicenses secunda. Cap. I

Aulus et fil-

B uanus et timotheus: ecclesie thessalonicensium in deo patre nostro et domino iesu christo: gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino iesu christo. Gratias agere debemus semper deo pro vobis fratres. ita ut dignum est quoniam supercrescit fides vestra et abundat charitas uniuscuiusque vestrum in invicem ita ut et nos ipsi in vobis gloriemur in ecclesijs dei pro patientia vestra et fide et in omnibus persecutionibus vestris et tribulationibus quas sustinetis in exemplum iusti iudicij dei: ut digne habeamini in regno dei pro quo et patimini si tamen iustum est apud

deus retribuere retributionem his qui vos tribulant: et vobis qui tribulamini requiem nobiscum in revelatione domini iesu de celo cum angelis virtutis eius in flamma ignis dantis vindictam his qui novaverunt deum. et qui non obediunt evangelio domini nostri iesu christi. Qui penas dabunt in interitu eternas a facie domini a gloria virtutis eius. cum venerit glorificari in sanctis suis. et admirabilis fieri in omnibus qui crediderunt: quia creditum est testimonium nostrum super vos in die illo. In quo etiam oramus spiritum pro vobis. ut dignetur vos vocare nomine suo et impleat omnem voluntatem bonitatis sue et opus fidei in virtute: ut clarificet nomen domini nostri iesu christi in vobis et vos in illo: secundum gratiam dei nostri et domini iesu christi.

H Regamus autem vos fratres pro adventu domini nostri iesu christi et nostre congregationis in ipsum ut non cito moveamini a

mini a vobis sensu neque terreamini neque pro spiritu neque pro sermone neque pro epistola tantum quod per nos missam: quasi instet dies domini.

Nam quis vos seducat illo modo. Quis nisi si venerit dissentio primum: et revelatus fuerit homo peccati filius perditionis. qui adversatur et extollit super omnem quod dicitur deus aut quod colitur. ita ut in templo dei sedeat: ostendens se tanquam sit deus. Non retinetis quod cum adhuc essem apud vos: hec dicebam vobis

Et nunc quod detineat scitis: ut reveletur in suo tempore. Nam mysterium iam operatur iniquitatis tantum ut qui tenet. nunc tenet: donec de medio fiat. Et nunc revelabitur ille iniquus

quem dominus iesus interficiet spiritu oris sui: et destruet illustratione adventus sui: eum cuius est adventus secundum operationem sathane in omni virtute et signis et prodigijs mendacibus et in omni seductione iniquitatis his qui per-

reunt: eo quod charitatem veritatis non receperunt ut salvi fierent. Ideo mittet illis deus operationem erroris ut credant mendaciam ut indicent omnes qui non crediderunt veritati sed consenserunt iniquitati. Nos autem debemus gratias agere deo semper pro vobis fratres dilecti a deo quod elegerit nos deus primitias in salutem in sanctificatione spiritus et in fide veritatis in qua et voca-

Mat. 24. a
Mar. 13. b.
Luce. 21. b.
Ephe. 4. b.
i. Cor. 3. d.
Col. 2. d.

Esa. ii.

C

uit vos p euangeliū nrm in acquisitōe glie dñi nri iesu chxisti. Itaqz fratres sta te ⁊ tenete traditiones quas vidicistis. siue p sermonē siue p eplam nostram. Ipse aut dñs noster iesus xpus ⁊ deus ⁊ pater noster q̄ dilexit nos ⁊ dedit solatiōnē eternam ⁊ spem bonā in gra extor tef corda vstra ⁊ p̄firmet in omni opere ⁊ p̄mone vno.

III

Ecetero fr̄es orate p nobis vt p̄mo dei currat ⁊ clarificet sicut ⁊ apud vos: ⁊ vt liberem̄ ab im portunis ⁊ malis hoibz. Non em̄ oim est fides. Fidelis aut̄ deus est qui p̄firmabit vos: ⁊ custodiet a malo. Cōfidimus aut̄ de vobis fr̄es in dño: qm̄ quecūqz p̄cipi mus. ⁊ facitis. ⁊ facietis. Dñs autē diri gat corda vstra in charitate dei ⁊ patien tia xpi. Denūciamus aut̄ vobis fratres in noīe dñi nri iesu xpi vt subtrahatis vos ab omni fratre ambulante inordinā te ⁊ nō p̄m traditionē quam acceperūt a nobis. Ip̄si em̄ scitis quēadmodū opor teat imitari nos: qm̄ nō inquieti fuim⁹ inter vos neqz gratis panē manducaui mus ab aliquo: sed in labore ⁊ fatigatio ne nocte ac die opantes: ne quē vstruz grauaremus. Non quasi nō habuerim⁹ p̄tatem sed vt nosmetip̄sos formā dare mus vobis ad imitandū nos. Nam ⁊ cū essemus apud vos hoc denūciabamus vobis: qm̄ si quis nō vult opari: nec mā ducet. Audiui mus em̄ inter vos q̄sdam ambulātes inquiete. nihil opantes: sed curiose agentes. His aut̄ qui eiusmodi sunt denūciamus ⁊ obsecramus in dño iesu xpo: vt cū silentio opantes suuz pa nem manducant. Vos autē fr̄es nolite deficere bñfacientes. Qū si quis nō obe dierit verbo nostro: p eplam hūc notate: ⁊ nō cōmisceamini cū illo vt p̄fundatur. Et nolite q̄si inimicū existimari: sed cor ripite vt fr̄em. Ip̄se autē deus pacis det vobis pacem sempiternam in omni loco. Dñs sit cū omnibus vobis. Saluatio mea manu pauli. qd̄ est signū in oī epla Ita scribo. Gr̄a dñi nri iesu chxisti cum omnibz vobis. Amen.

Explicit epla Pauli ad Thessalonicen ses secunda. Incipit argumentū in epi stolam ad Timotheū primā.

Timothēū instruit ⁊ docet de or dinatione episcopatus ⁊ dyaco ni ⁊ oīs ecciastice discipline scri bens eis a laodicia p tychicū dyaconē.

Explicit argumentū. Incipit epistola Pauli ad Timothēū primā. Caplm. I

Aulus apo/

pstolus iesu xpi p̄m impe rium dei saluatoris no stri ⁊ chasti iesu spei no stre: Timotheo d. lecto filio in fide gr̄a et mīa ⁊ par a deo patre ⁊ chxisto iesu dño nostro. Sicut rogavi te vt remaneres ephesi cum irem in macedoniā vt denūciātes quibusdam ne aliter docerent neqz intē derent fabulis ⁊ genealogijs intermina tis: que quēstiones p̄stant magis q̄ edi ficationē dei que est in fide. Finis autēz p̄cepti est charitas: de corde puro ⁊ cons cientia bona. ⁊ fide nō ficta. A quibz qui dam aberrantes cōuer si sunt in vanilo quiū: volentes esse legis doctores: nō in telligentes neqz que loquunt̄. neqz de q̄ bus affirmant. Scimus autē qz bona est lex si q̄s ea legitime vtaf: scientes hoc: qz lex iusto nō est posita: sed iniustis ⁊ non subditis: impijs ⁊ peccatoribz: sceleratis ⁊ cōtaminatis. patricidis et matricidis homicidis fornicarijs masculoz cōcubi toribus plagarijs mendacibz ⁊ piuris: ⁊ si qd̄ aliud sane doctrine aduersaf: que ē p̄m euangeliū glie beati dei qd̄ crediti um est mihi. Gr̄ias ago ei q̄ me p̄fortauit in chxisto iesu dño nro quia fidelem me existimauit ponens in ministerio. Qui prius blasphemus fui ⁊ persecutor ⁊ con tumeliosus: sed misericordiam dei cōses cucus sum: quia ignorās feci in incredu litate. Superabūdauit autē gratia dñi nri cū fide ⁊ dilectione q̄ est in xpo iesu

R ij

2. Cor. ii. d.

Gal. 6. b.

Ro. 7. c.
Gal. 4. a
1. Cor. 20. 7. 2
Leuit. 18.
1. Cor. 6. c.

Fidelis sermo et omni acceptione dignus
quod Christus Iesus venit in hunc mundum pecca-
tores saluos facere: quorum primus ego sum.
Sed ideo mihi placuit suscipere, ut in me
primo ostenderet Christus Iesus omnem patien-
tiam ad informationem eorum qui credituri
sunt illi in vitam eternam. Regi autem secu-
lorum immortalis inuisibili soli deo honor et
gloria: in secula seculorum amen. Hoc prece-
ptum commendo tibi fili timothee secundum prece-
dentes in te preplexas ut milites in illis
bonam militiam habens fidem et bonam conscientiam.
Quam quidem repellentes circa fidem nau-
fragauerunt: ex quibus est hymeneus et alex-
ander quos tradidi satanae ut discant non
blasphemare.

II

Becro igitur primum omnium fieri ob-
secrationes orationes postulationes
gratias actiones pro omnibus hominibus pro re-
gibus et omnibus qui in sublimitate constituti sunt
ut quietam et tranquillam vitam agamus in omni
pietate et castitate. Hoc enim bonum est et ac-
ceptum coram saluatore nostro deo: quod omnes homines
vult saluos fieri: et ad agnitionem veritatis
venire. Unus enim deus vnus et media-
tor dei et hominum homo Christus Iesus: qui dedit redem-
ptionem semetipsum pro omnibus. Cuius testi-
monium temporibus suis confirmatum est: in quo posi-
tus sum ego predicator et apostolus. Veritatem
dico non metum orationis: doctor gentium in fide
et veritate.nolo ergo viros orare in omni lo-
co: leuantes puras manus sine ira et dis-
ceptatione. Similiter et mulieres in habi-
tu ornato cum verecundia et sobrietate or-
nantes se: non in tortis crinibus aut auro
aut margaritis vel veste pretiosa. sed quod de-
cet mulieres promittentes pietatem pro opa
bona. Valer in silentio discat: cum omni sub-
iectione. Docere autem mulieri non permitto
neque dominari in vix sed esse in silentio. Adam
enim primus formatus est deinde eua. et ad
non est seductus: mulier autem seducta in pre-
uaricatione fuit. Saluabitur autem per filiorum
generationem si permanserit in fide et dilectione
et sanctificatione cum sobrietate.

III

Fidelis sermo. Si quis episcopatum desi-
derat bonum operum desiderat. Oppor-
tet enim episcopum irreprehensibilem esse.

vnus vxoris vix. sobrius. ornatus. prudens
te. pudicus. hospitalis. doctorem non violentum
tum. non percussorem sed modestum. non litigiosum
sum. non cupidum sed sue domui bene propo-
situm. filios habentem subditos cum omni casti-
tate. Si quis autem domui sue posse nescit
quod ecclesie dei diligentiam habebit. Non
neophytum. ne in superbiam elatus in iudi-
cium incidat diaboli. Oportet autem et illum
testimonium habere bonum ab his qui foris
sunt: ut non in opprobrium incidat et in la-
queum diaboli. Diacones sint pudicos non
bilingues. non multo vino deditos. non
turpe lucrum sectantes: habentes mysterium fi-
dei in conscientia pura. Et hi autem presentur
primus: et sic militent nullum crimen habentes
Mulieres sint pudice: non detrahentes.
sobrias. fideles in omnibus. Diacones sint
vnus vxoris viri: qui filijs suis bene prestant
et suis domibus. Qui enim bene ministraue-
rint. gradum bonum sibi acquirunt. et multam
fiduciam in deo que est in Christo Iesu. Hec ti-
bi scribo fili timothee sperans me venire
ad te cito. Si autem tardauero ut scias quod
oporteat te in domo dei conuersari que est ec-
clesia dei viui: columna et firmamentum ve-
ritatis. Et manifeste magnum est pietatis
factum quod manifestatum est in carne: iustifi-
catum est in spiritu: apparuit angelis. predicatum
est gentibus: creditum est in mundo. assum-
ptum est in gloria.

1. Cor. 4. a
2. Cor. 6. a. 7. ii. c.

III

Spiritus autem manifeste dicitur quod
in nouissimis temporibus discedent qui
distant a fide. attendentes spiritibus errorum et do-
ctrinis demoniorum in hypocrisis. loquentium
mendacium et cauteriatam habentium suam conscientiam
prohibentium nubere: abstinere a cibis que
deus creauit ad percipiendum cum gratiarum acti-
one fidelibus: et his qui cognouerunt veritatem.
Quia omnis creatura dei bona est: et nihil
reiciendum quod cum gratiarum actione percipi-
tur sanctificat enim per verbum dei et orationem
Hec propones fratribus bonus eris mister-
trine quam affectus es. Ineptas autem et
aniles fabulas deuita. Exerce autem te ipsum
ad pietatem. nam corporalis exercitatio ad mo-
dicum utilis est. Pietas autem ad omnia utilis est

2. Tim. 3. a
2. Pet. 2. a.

2. Tim. 2. b.

D

A

B

C

D

A
Lytū. i. b.

B

C

D

A

B

C

pmiffionē hñs vite q̄ nunc est ⁊ future. Fd̄elis fmo ⁊ oī acceptiōe dignus. In hoc em̄ labramur ⁊ maledicimur qz speram⁹ in deū viuū q̄ est saluator oīm hoīz maxime fidelīū. **P**recipe hec ⁊ doce. **M**o adolescentiā tuā p̄tēnat. sed exēpluz esto fidelīū. in verbo. in cōuersatione. in charitate. in fide. in castitate. **D**ū venio attende lectioni exhortationi ⁊ doctrine. **N**oli negligere grām q̄ in te est q̄ data ē tibi p̄ p̄phetiā cū ipositione manūū p̄byteriq̄. **H**ec meditare in his esto vt profectus tuus māifestus sit oībz: attēde em̄ tibi ⁊ doctrine in sta in ill. **H**oc em̄ faciēs ⁊ teipm saluū faciēs: ⁊ eos q̄ te audiūt.

Eniozē ne increpauer. s; v obsecra vt p̄ez. **I**uuenes vt frēs anus vt m̄tes: nuuēculas vt sorozes in oī castitate. **V**iduas honora. q̄ vere vidue sunt. **S**i q̄ autē vidua filios aut nepotes hz vscat primū domū suaz regere ⁊ mutuā vicē reddere parentibz. **H**oc em̄ acceptū est corā deo. **Q**ue autē vere vidua ē ⁊ desolata speret in deū: ⁊ in stet obsecrationibz oī omībz nocte ac die. **N**ā q̄ in delitijs ē: viues mortua ē. **E**t h̄ p̄cipe vt irrephensibiles sint. **S**i q̄s autē suoz ⁊ maxime domesticoz curā nō hz fidē negauit ⁊ est infideli deterior. **V**idua eligat nō minus seraginta annoz q̄ fuerit vnus viri vroz: in opibz bonis testi moniū hñe: si filios educauit. si hospicio recepit. si scroz pedes lauit. si tribulatio nē patiētibz sūministrat. si oē opus bonū subsecuta ē. **A**dulescentiores autē viduas deuita. **C**ū em̄ luxuriate fuerint in xpo nubere volūt hñtes damnationē: qz primā fidē irritā fecerūt. **S**i autē ⁊ ociose discūt circūire domos: nō solū ociose s; ⁊ vlyse ⁊ curiose: loquētes q̄ nō oportet. **V**olo autē iuniores nubere. filios p̄ creare m̄effamilias esse nullā occasiō nē dare aduersario maledicti grā. **I**am em̄ q̄daz huerse sunt retro post sathanā. **S**i q̄s fidelis hz viduas sūministrat ill vt nō grauet ecclia. vt his q̄ vere vidue sūt sufficiat. **Q**ui hñ p̄sunt p̄byteri duplici honore digni hēant maxie q̄ laboāt

in verbo ⁊ doctria. **D**ic em̄ scriptura. **N**ō alligabis os boui triturati ⁊ dignus est opar⁹ mercede sua. **A**dversus p̄byterez accusatiōne noli tercipe nisi sub duobz aut tribz testibz. **P**eccātes corā oībz argue: vt ceteri timorē hēant. **T**estoz corā deo ⁊ xpo iesu ⁊ electis angelis ei⁹ vt hec custodias sine p̄iudicio: nihil faciēs in alterā p̄tē declinādo. **N**anus cito nemini imposueris neqz cōicauer: p̄ctis alienis **T**eipm castū custodi. **N**oli adhuc aquā bibere: s; modico vin o vttere p̄ stomachū tuū ⁊ frequētes tuas in firmitates. **Q**uozūdā hoīm p̄ctā manifesta sunt p̄cedentia ad iudiciū: q̄zūdā autē ⁊ sublequūt. **S**ilē ⁊ facta bona manifesta sunt ⁊ q̄ aliter se hñt abscondi nō p̄nt.

Vi **C**icūqz sunt sub iugo sui dños suos oī honore dignos arbitrentur ne nomē dñi ⁊ doctrina blasphemet. **Q**ui autē fideles hñt dños nō p̄tēnant qz frēs sunt s; magis fuiant qz fideles sunt ⁊ dilecti. qz bñficij p̄cipes sunt hec doce ⁊ exhortare. **S**i quis aliter docet ⁊ nō acquiescit sanis f̄mōibz dñi n̄t iesu xpi: ⁊ ei q̄ f̄m pietatē ē doctrine: supbus nihil sciēs: s; languēs circa q̄stioēs ⁊ pugnas verbōzū: ex q̄bz oriunt inuidie p̄tentiones blasphemie suspitiones male p̄slicitatiōes hoīm mēte corruptoz ⁊ q̄ a veritate priuati sunt: existimantiū q̄stū esse pietatē. **E**st autē q̄stus magnus: pietas cū sufficiētia. nihil em̄ intulimus in hūc mūdū. **H**aud dubiū qz nec auferre qd possumus. **H**ñtes autē alimēta ⁊ q̄bz tegam: his p̄tenti simus. **N**ā q̄ volūt diuites fieri incidūt in tētationem ⁊ in laquū dyaboli. ⁊ desideria multa ⁊ inutilia ⁊ nocius q̄ mergūt hoīes in interitū ⁊ p̄ditionē. **R**adix em̄ oīm maloz est cupiditas quā quidā appetētes errauerūt a fide ⁊ inseruerūt se doloribz multis. **T**u autē o hō dei hec fuge: **S**ectare do iusticiā. pietatē. fidē. charitatē. patiām. mansuetudinē. **C**erta bonū certamē fidei. apprehende vitā eternā in q̄ vocatus es ⁊ cōfessus bonā p̄fessionē corā multis testibz. **P**recipio tibi corā deo q̄ iustificat oīa et

Deut. 25.

D

Prover. 24.
Job. 13. c

D

A

B

C

A

B

Ecc. 5.
Job. i.

C

Ecc. 10.

2. Tim. 2. d

D

Apo. 19. c.

xpo iesu q̄ testimoniū reddidit sub pontio pylato bonā p̄fessionē vt fues mandatū sine macula irrephēn sible vsq; in aduē- tū dñi n̄i iesu xpi: quē suis t̄pib; oñdet br̄is ⁊ solus potēs rex regū ⁊ dñs dñian tiū: q̄ solus h̄z imortalitatē ⁊ lucē habi- tat inaccessibilē: quē nullus hōim vidit s; nec videre p̄t: cui honor ⁊ imperium sempiternū amē. Diuitib; hui⁹ secl; p̄ci- pe nō sublimē asp̄e. neq; sp̄are in incerto diuitiaz: s; in deo viuo qui p̄stat nobis oīa abūde ad fruendū: bñ agere. diuites fieri in bonis opib; facile tribuere. cōca- re. thesaurigare sibi fundamentū bonuz in futurū vt apprehēdāt bonā vitā. **S** t̄i mot̄e depositū custodi deuitans p̄pha- nus vocū nouitates ⁊ oppositiōes falsi noīs scie quā q̄dā. pmittētes circa fidē exciderūt. **H**ēa tecū Amen.

Explicit epla Pauli ad Timotheū p̄ma
Incipit argumentū in eplam secundā.

Tem timotheo scribit de exhor- tatione martyri ⁊ oī regula veri- tatis: ⁊ qd futurū sit t̄pib; nouis- simis. ⁊ de sua passiōe: scribēs ei ab vrbe rhoma.

Explicit argumentū. Incipit epla Pauli ad Timotheū secūda. Cap. I

Aulus aposto-

Plus iesu xpi p̄ volūtate dei s̄m p̄missione vite q̄ est in xpo iesu: timotheo charissimo filio: gr̄a et mia ⁊ bar a deo p̄te n̄oz xpo iesu dño nostro **G**ras ago deo meo: cui fuis a p̄genitori- bus meis in p̄scia pura: q̄ sine intermis- sione habēā tui memoriā in oīonib; me- is nocte ac die de siderās te videre. **N**e- mor lachrymar tuaz: vt gaudio ipear. **R**ecordationē accipiēs ei⁹ fidei q̄ ē in te non ficta: q̄ inhabitauit primū in auia tua loide ⁊ m̄se tua eunice: certus sum autē q̄ ⁊ in te. **P**ropter quā cām amoneo te vt resuscites grām dei q̄ est in te p̄ impo- sitionē manū meaz. **N**ō em̄ dedit nob̄ deus sp̄m timoris sed d̄rutis ⁊ dilectio- nis ⁊ sobrietatis. **N**oli itaq; erubescere testimoniū dñi n̄i neq; me vincitū eius

Roma. i.

sed collatora eūgelio s̄m virtutē dei q̄ nos liberauit ⁊ vocauit vocatiōe sua san- cta: nō s̄m opa n̄a. sed s̄m p̄positū suuz ⁊ gratiā q̄ data est nobis in xpo iesu ante rpa secularia. **M**āifestata est autē nūc per illūinationē saluatoris n̄i iesu xpi q̄ de- struxit qdē mortem illūinauit autē vitā ⁊ incorruptionē p̄ euāgelū: in q̄ positus sum ego p̄dicator ⁊ ap̄lus ⁊ mḡt gentiū: ob quā cām etiā hec patior: sed nō p̄fun- dor. **S**cio em̄ cui credidi: ⁊ certus sum: q̄ potēs ē depositū meū seruare in illum diē. **F**ormā habe sanoz verborū que a me audisti in fide ⁊ dilectiōe in xpo iesu. **B**o- nū depositū custodi p̄ sp̄m sc̄m q̄ habitat in nob. **S**cis em̄ h̄ q̄ auersi sunt a me oēs q̄ in asia sūt ex qb; ē philetus ⁊ her- mogenes. **D**et miam dñs one sifori do- mui q̄ sepe me refrigerauit. ⁊ catenam meā nō erubuit. s; cū rhomā venisset sol- licite me q̄siuit ⁊ inuenit. **D**et illi dñs i- uenire miam a deo in illa die. **E**t quāta eplē si m̄strauit tibi: tu meli⁹ nosti

ad Zytū. 3. b.

Et q̄ fili mi confortare in gr̄a q̄ est in xpo iesu: ⁊ q̄ audisti a me per multos testes hec cōmenda fide

lib; hōib; q̄ idonei erunt ⁊ alios docere. **L**abora sicut bon⁹ miles xpi iesu. **N**emo militans deo implicat se negocijs secl; rib; vt ei placeat cui se pbauit. **N**am ⁊ q̄ certat in agone nō coronabit nisi q̄ legi- time certauerit. **L**abozantē agricolā opor- tet primū de fructib; accipere. **I**ntellige q̄ dico dabit em̄ tibi dñs in oīb; intellectū. **N**emor esto dñm iesum xpm resurre- xisse a mortuis ex semine dauid s̄m euā- geliū meū in q̄ labozoz vsq; ad vincula q̄i male opans: sed verbū dei nō est alliga- tū. **I**deo oīa sustineo. p̄pter electos vt ⁊ ipsi salutē p̄sequant̄ q̄ est in xpo iesu cuz glia celesti: **F**idelis s̄mo. **N**am si cōmor- tui sumus ⁊ diuitemus: si sustinebim⁹ ⁊ p̄regnabimus: si negauerimus ⁊ ille ne- gabit nos. si nō credimus: ille fidelis p̄- manet negare seipm nō p̄t. **N**ec p̄mo- ne testificans coram deo. **N**oli p̄tendere verbis: ad nihil em̄ vtile est nisi ad sub- uersionē audientū. **S**ollicite autē cura

i. Cor. 2. b.

B

C

D

A

B

C

te ipm phabile exhibere deo. oparium in
 cōsufibile recte tractantē dōbū veritatis
 P̄rophana autē ⁊ vaniloq̄a deuita. Mul
 tū em̄ p̄ficiūt ad impietate: ⁊ fimo eorū
 vt cācer serpit. Ex q̄b̄ ē hyemene? ⁊ phi
 letus: qz a veritate exciderūt dicētes re/
 surrectionē iā factā ⁊ subuerterūt q̄run
 dā fidē. S; firmū fundamentū dei stat
 h̄ns signaculū h̄. Cognouit d̄ns q̄ sunt
 eius. ⁊ discedit ab iniq̄tate oīs q̄ inuocat
 nomē d̄ni. In magna autē domo nō so/
 lū sant vasa aurea ⁊ argētea: sed ⁊ lignea
 ⁊ fictilia: ⁊ q̄dā q̄dē in honozē: q̄dā autē in
 ptumeliā. Si quis ḡ emūdauerit se ab
 istis: erit vas in honozē sc̄tificatū ⁊ vtile
 d̄no ad oē opus bonū paratū. Iuueni/
 lia autē de fideria fuge: sectare iusticiā. si/
 dē. sp̄em. charitatē ⁊ pacē cū his q̄ inuo
 cant d̄nm de corde puro. Stultas autē ⁊
 sine disciplina q̄stiones deuita sciens qz
 generant lites. Seruū autē d̄ni nō opor
 tet litigare. s; māfuetū esse ad oēs. docē/
 bilem patientē cū modestia corripientē
 eos q̄ resistūt vitati ne qn̄ deus det illis
 p̄niam ad cognoscendā veritatē: ⁊ resipi
 scant a dyaboli laqueis a q̄ captiui tenēt
 ad ipsius voluntatē. III

b **De** autē scito q̄ in nouissimis
 dieb; instabūt t̄pa periculosa ⁊
 erūt hoies seip̄os amātes: cupidi. elati.
 supbi. blasphem̄i. pentib; nō obediētes
 ingrati. scelesti. sine affectione. sine pace
 criminatores. incōtinentes. imites sine
 benignitate. pditores. p̄terui. tumidi. et
 voluptatū amatores mag; q̄ dei: h̄ntes
 sp̄em q̄dē pietatis. virtutē autē eius ab/
 negantes. Et hos deuita. Et his em̄ sūt
 q̄ penetrāt domos ⁊ captiuas ducūt mu
 lierculas oneratas pct̄is q̄ ducūt varijs
 desiderijs. sp̄ discētes ⁊ nūq̄ ad sciam
 vitatis pueniētes. Quēadmodū iānes
 ⁊ mābres resisterūt moyfi. ita et hi resi/
 stūt vitati: hoies corrupti mēte. reprobi
 circa fidē: sed vltra nō p̄ficient. In fipiē
 tia em̄ eoz manifesta erit oib;: sic ⁊ illoz
 fuit. Tu at̄ assecutus es meā doctrinā: i/
 stitutōnē. p̄positū. fidē. lōganimitatē. di
 lectionē. patiā. p̄secutiōes. passiones.

q̄lia mihi facta sunt antiochie. iconij. ly/
 stris. q̄les p̄secutiōes sustinui: et ex oib;
 me eripuit d̄ns. Et oēs q̄ pie volūt viue
 re in x̄po iesu p̄secutionē patient. Mali
 autē hoies ⁊ seductores p̄ficiūt in penis:
 errātes ⁊ in errore mittētes. Tu v̄o per/
 mane in his q̄ didicisti ⁊ credita sūt tibi
 sciēs a q̄ didiceris. Et qz ab infantia sa/
 cras l̄as nosti: q̄ te p̄nt instruere ad salu
 tē p̄ fidē q̄ est in x̄po iesu. Om̄is em̄ scri
 ptura diuinitus inspirata vtilis ē ad do/
 cendū. ad arguendū. ad corripiendū. ad
 erudiēdum in iusticia: vt p̄fectus sit hō
 dei ad oē opus bonū instructus. III

c **Est** h̄icoz coram deo ⁊ iesu x̄po q̄
 iudicaturus est viuos ⁊ mortu/
 tuos. ⁊ p̄ aduentū ipsi? ⁊ regnū
 ei?: p̄dica verbū. insta oportune ip̄ortune
 argue obsecra. increpa in oī patia ⁊ do/
 ctrina. Erit em̄ t̄ps cū sanā doctrinā nō
 sustinebūt: sed ad sua de fideria coacer/
 uebūt sibi mḡros p̄urientes aurib; ⁊ a
 veritate q̄dem auditū auertent ad fabu
 las autē p̄uertent. Tu v̄o vigila. in oib;
 labora. opus fac euāgeliste. miserij tuū
 imple. sobrius esto. Ego em̄ iam delibz
 ⁊ t̄ps resolutionis mee instat. Bonū cer/
 tamen certavi. cursum p̄sum̄aui. fidem
 seruavi. In reliquo reposita est mihi co/
 rona iusticie quā reddet mihi d̄ns in il/
 la die iustus iudex. Non solū autē mihi s;
 ⁊ his q̄ diligūt aduentū eius Festina ad
 me venire cito. Demas em̄ me reliquit
 diligens hoc seculū ⁊ abiit thessalonicaz:
 crescens in galatiā. tytus in dalmatiam
 lucas est mecū solus. Marcū assume et
 adduc tecū: est em̄ mihi vtilis in misse/
 rio. Tychicū autē misi ephesum. P̄enu/
 lam quā reliq̄ troade apud carpū veniēs
 affer tecū ⁊ libros maxime autē ⁊ mēbra
 nas. Alexāder erarius multa mala mihi
 ondit: reddet illi d̄ns s̄m opa eius quez
 ⁊ tu deuita. Valde em̄ resistit d̄bis n̄fis
 In prima mea defensione nemo mihi
 affuit: s; oēs me dereliq̄rūt. nō illis im/
 putef. D̄ns autē mihi assistit ⁊ cōfortauit
 me. vt p̄ me p̄dicatio impleaf. ⁊ audiant
 oēs gentes. ⁊ liberat? sum te ore leonis.

i. Cor. 3. b

i. Timo. 4. b.

ad Titū. 3. a.

i. Timo. 6. c.

i. Timo. 4. a.

2. P. 3. a.

Col. 4. c.

Liberavit me dñs ab omni ope malo ⁊ saluū faciet in regnū suū celeste: cui glia in secula seculoz. Amen. Saluta pascam ⁊ aquilam ⁊ onesifora domū. Erastus reman sit corinthi trophimū aut reliq̄ in firmū myleti. Festina añ hyemē venire Salutat vos eutelus ⁊ pudens ⁊ linus ⁊ claudia ⁊ frēs oēs. Dñs iesus xps cuz spū tuo. Ḡra vobiscū. Amen.

Expicit epla pauli ad timotheū secūda. Incipit argumentū in eplam ad Tytū Itū cōmonescit ⁊ instruit de cōstitutiōe p̄byterij ⁊ de spūali cōuersatione ⁊ hereticis vitādis q̄ traditiōibz iudaicis credūt scribens ei a nicopoli.

Explicat argumentū. Incipit epla pauli ad Tytū. Caplm. I

Aulus ser-

uus dei: apls aut iesu xpi. fm fidem electoz dei: ⁊ agnitiōe veritatis q̄ fm pietatē est in spem vite eterne: quā

pmisit qui nō mentit̄ deus ante tpa secularia manifestauit aut tpijs suis verbum suū in p̄dicatione q̄ credita ē mihi fm p̄ceptū saluatoris nostri dei: tyto filio fm cōmunē fidem: gratia ⁊ pax a deo p̄te ⁊ xpo iesu saluatore n̄o. Huius rei gr̄a reliq̄ te crete vt ea q̄ delunt corrigas ⁊ cōstituas p̄ciuitates p̄byceros sicut et ego disposui tibi. si quis sine crimine est vnus vxoris vir: filios h̄ns fideles nō in accusatiōe luxurie aut nō subditos. **O**portet em̄ ep̄m sine crimie esse sicut dei dispensatore. nō supbū. nō iracundū nō vinolentū. nō p̄cussore. nō turpis lucri cupidū. s; hospitale. benignū. sobriū. iustū. sc̄m. continentē. amplectentē euz q̄ fm doctrinā est fidelē ⁊ monē: vt potens sit exhortari in doctrina sana: ⁊ eos q̄ cōtradiciūt arguere. Sunt em̄ multi etiā inobedientes vaniloq̄ ⁊ seductores maxime q̄ de circūcisiōe sunt q̄s oportet redargui: q̄ vniuersas domos subuertūt. docentes q̄ nō oportet turpis lucri gr̄a.

Dixit qdam ex illis pprius ipsoz p̄pha. Cretenses sp̄ mēdaces male bestie: ventris pigri. Testimoniū hoc ver̄ est. Quā ob cām increpa illos dure vt sane sint in fide: nō intendētes iudaicis fabulis ⁊ mādatiōibz iudaicis se a veritate oīa mūda mūdis: cōmūnatis aut ⁊ in delibz nihil est mundū sed inq̄nati sunt eoz ⁊ mēs ⁊ p̄scia. Cōfiteat̄ se nosse deū factis aut negāt cū sint abināti ⁊ incredibiles ⁊ ad oē opus bonū reprobi. II

C aut loq̄re q̄ decent sanam doctrinā. Senes vt sobrii sint pudici. prudētes. sani in fide. in dilectione. in pacia. Anus s̄lt̄ in hitu sc̄to nō criminatores: nō multo vino fūientes bene docentes vt prudētiam doceāt. Adolescentulas vt viros suos amēt. filios suos diligāt: prudētes. castas. sobrias. domus curā h̄ntes. benignas. subditas viris suis vt nō blasphemēt verbuz dei. Iuuenes s̄lt̄ torbare vt sobrii sint. In oibz reipm p̄be exemplū bonoz opoz in doctrina. in integritate. in grauitate. Verbum sanū ⁊ irreplexibile vt his q̄ ex aduerso est verēat̄ nihil h̄ns malū dicere de nobis. Seruos dñis suis subditos esse in oībz placētes: nō p̄tradiciētes nō fraudātes: sed in in oibz fidē bonam ostēdentes: vt doctrinā saluatoris n̄i dei ornēt in oibz. Apparuit em̄ gr̄a dei ⁊ saluatoris n̄i oibz vobz erudiens nos: vt abnegātes impietatē ⁊ secularia desideria sobrie ⁊ iuste ⁊ pie viuamus in h̄ seculo expectātes beatam spem ⁊ aduentū glie magni dei ⁊ saluatoris n̄i iesu xpi q̄ dedit semetipm p̄ nobis vt nos redimeret ab omni iniquitate. ⁊ mūdaret sibi pplm acceptabilem sectatorē bonoz opoz. **H**ec loquere ⁊ exhortare: ⁊ argue cū oī imperio.

Nemo te p̄temnat. III

Domone illis principibz ⁊ p̄tātibz subditos esse: dicto obedire ad omne opus bonū paratos esse neminē blasphemare. nō litigiosos esse: sed modestos oēm ostēdentes māfuetudinē ad oēs hoīes. **E**ramus em̄ aliqui ⁊ nos in simplices ⁊ increduli. errātes. fūictes de si

D

A

B

C

Epl. 6. a.
Col. 3. d.
1. Pe. 2. c.

D

A

B

A

B

Timo. 3. a.

C

ad Philemonem

i. Timo. i. c.

deris et voluptatibus varijs: in malicia et inuidia agentes: odibiles dicentes inuicem. Tu autem benignitas et humanitas apparuit saluatoris nostri dei: non ex operibus iusticie que fecimus nos sed secundum misericordiam suam saluos nos fecit per lauacrum regenerationis et renouationis spiritus sancti quem effudit in nos abunde per iesum christum saluatorem nostrum ut iustificati gratia ipsius heredes simus secundum spem vite eterne. Fidelis sermo est. Et de his volo te confirmare: ut curet bonis operibus pesse que credunt deo. Hec sunt bona et utilia hominibus. Stultas autem questiones et genealogias et contentiones et pugnas legis deuota. Sunt enim inutiles et vane. Heteroticum homines post unam et secundam correptionem deuota sciens quod subuersus est que eiusmodi est et reliquit cum sit proprio iudicio condemnatus. Eius misero ad te archemam autem chycuz: festina ad me venire nicopolim. Ibi enim statui hyemare. cenam legisisti et a populo sollicitate premitte ut nihil illis desit. Discant autem et vestri bonis operibus pesse ad usus necessarios ut non sint infuriosi. Saluta te que mecum sunt omnes. Saluta eos que nos amant in fide. Gratia dei cum omnibus vobis. Amen.

C

i. Timo. i. a.

D

Explicit epistola Pauli ad Tychicum. Incipit argumentum in epistolam ad Philemonem.

Philemoni familiares litteras facit per Onesimum suum eius: scribens eis vobis Roma de carcere per supra scriptum Onesimum.

Explicit argumentum Incipit epistola Pauli ad Philemonem. Capitulum.

Aulus Vin-

ctus christi iesu et timotheus frater philemoni dilecto adiutori nostro et appie sorori charissime archippo comilitoni nostro et ecclesie que tibi cara est: gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino iesu christo. Gratias ago deo meo semper memoria cui faciens in orationibus meis audiens charitatem quam et fidem quam habes in domino iesu et in o-

sanctos: ut conuictio fidei tue evidens fiat in agnitione omnis operis boni in christo iesu. Gaudium enim magnum habui et consolationem in charitate tua: quia viscera sanctorum requiesuerunt per te frater. Propter quod multam fiduciam habens in christo iesu impandi tibi quod ad rem pertinet: propter charitatem magis obsecro cum sis tans ut paulus teneat: nunc autem et vincit iesu christi: obsecro te per meo filio quem genui in vinculis onesimo qui tibi aliquando inutilis: nunc autem et mihi et tibi utilis quem remisi tibi. Tu autem illum ut mea viscera suscipe. Quem ego volueram tecum retinere: ut per te mihi ministraret in vinculis euangelij. Sine autem consilio tuo nihil volui facere: uti ne velut ex necessitate bonum tuum esset sed voluntarium. Forsitan enim ideo discessit ad horam ad te ut in eternum illum recipies iam non ut seruum. sed per seruum charissimum fratrem: maxime mihi: Quamto autem magis tibi: et in carne et in domino. Si ergo habes me socium: suscipe illum sicut me. Si autem aliquid nocuit tibi aut detur: hoc mihi imputa: Ego paulus scripsi mea manu ego reddam ut non dicam tibi. quod et te ipsum mihi detur. Ita frater ego te iuratur in domino: refice viscera mea in christo. Confidens in obedientia tua scripsi tibi sciens quoniam et super id quod dico facies. Simul et para mihi hospitium: nam spero per orationes vestras donari me vobis. Saluta te epaphras captiuus meus in christo iesu: marcus. aristarcus. demas et lucas adiutores mei. Gratia domini nostri iesu christi cum spiritu vestro. Amen.

B

C

D

Explicit epistola Pauli ad Philemonem. Incipit argumentum in epistolam ad Hebreos.

Præmissis dicendum est cur apostolus paulus in hac epistola scribenda non suauerit more suum ut vel vocabulum nominis sui vel ordinis describeret dignitate. Hec causa est: quod ad eos scribens qui ex circumcissione crederunt quasi gentium apostolus et non

A

hebreor: sciēs q̄z eor̄ supbiā suāq̄ hūili-
tate ipse demonstrans meritū officij sui
noluit anteferre. Nam simili mō etiam
iohēs ap̄lus p̄pter hūilitatē in epistola
sua nomen suū eadem rōne nō pretulit
Hanc ergo epl̄am fertur ap̄ls ad hebre-
os p̄scriptā hebraica lingua misisse: cui⁹
sensum ⁊ ordinem retinens lucas euan-
gelista post excessum ap̄li pauli greco ser-
mone composuit.

Explicit argumentū. Incipit epistola
Pauli ad Hebreos. Calm. I

Altipharie

Mltisq̄ modis olim de-
us loquēs p̄rib⁹ i. p̄phe-
tis: nouissime dieb⁹ ist⁹
locutus est nob̄ in filio
quē p̄stituit heredē vniuersor̄: p̄ quē fec̄
⁊ secula. Qui cū sit splendor gl̄ie ⁊ figu-
ra subst̄tie eius: portāsq̄ oīa verbo v̄tu-
tis sue purgationē peccator̄ faciens se-
det ad dexterā maiestatis in excelsis: tā-
to melior angelis affectus. q̄nto differē-
tius p̄ illis nomen hereditauit. Cui em̄
dixit aliq̄n̄ angelorū filius meus es tu.
ego hodie genui te. Et rursum. Ego ero
illi in patrem ⁊ ipse erit mihi in filium.
Et cū iterū introducit primogenitū in
orbem terre dicit. Et adorent eū oēs an-
geli dei. Et ad angelos quidē dicit. Qui
facit angelos suos sp̄s: ⁊ ministros su-
os flāmā ignis. Ad filiū autē. Thronus
tuus deus in seculū seculi: virga equita-
tis virga regni tui. Dilexisti iusticiam ⁊
odisti iniquitatē. p̄pterea v̄xit te deus: d̄s
tu⁹ oleo exultatiōis p̄ p̄cipib⁹ tuis. Et
tu in principio dñe terrā fundasti: ⁊ opa
manuū tuar̄ sunt celi. Ip̄si peribunt tu
autē p̄manebis: ⁊ oēs vt vestimētū vete-
rascunt. Et velut amictū mutabis eos
⁊ mutabunt. tu autē idē ip̄s es ⁊ anni tui
non deficient. Ad quē autē angelor̄ dixit
aliq̄n̄ sede a dextris meis: quoadusq̄ po-
nam inimicos tuos scabellū pedū tuorū
Nonne om̄es sunt āministratoz̄ sp̄s

in ministeriū missi p̄pter eos qui heredi-
tatem capiūt salutem.

Propterea abundantius oportet
obseruare nos ea q̄ audiui-
mus ne forte peresfluamus. Si em̄
q̄ p̄ angelos dictus est sermo. factus est
firmus ⁊ si om̄is p̄uaricatio ⁊ inobediē-
tia accepit iustā mercedis retributionē
quō nos effugiemus si tantā neglexerim⁹
salutem. Que cū initiū accepisset
enarrādi p̄ dñm ab eis qui audierūt in
nos p̄firmata est: constante deo signis ⁊
portentis ⁊ varijs virtutibus ⁊ sp̄s san-
cti distributionib⁹ s̄m suā voluntatem.
Non em̄ angelis subiecit deus orbē ter-
re futurū: de quo loquimur. Testatus ē
autē in quodam loco quis dicens. Quid
est hō q̄ memoz̄ es eius. aut filius hoīs
qm̄ v̄itcas eū. V̄itasti eū paulomin⁹
ab angelis: gloria ⁊ honore coronasti eū
⁊ p̄stituisti eū sup̄ opera manuū tuarū.
Om̄ia subiecisti sub pedib⁹ eius. In eo
em̄ q̄ om̄ia ei subiecit: nihil dimisit nō
subiectum ei. Nunc autē necdū videm⁹
omnia subiecta ei. Cum autem qui mo-
dico q̄z angeli minoratus ē videmus ie-
sum p̄pter passionem mortis gloria ⁊ ho-
nore coronatū vt gratia dei p̄ omnibus
gustaret mortē. Decebat em̄ eum p̄pter
quem om̄ia ⁊ p̄ quem om̄ia qui mul-
tos filios in gloriaz̄ adduxerat auroz̄m
salutis eor̄ p̄ passionē consumari. Qui
em̄ sanctificat ⁊ qui sanctificat̄ ex vno
omnes. Propter quā causam nō cōfun-
dit̄ fratres eos vocare dicēs. Nunciabo
nomen tuū fratrib⁹ meis: in medio ec-
clesie laudabo te. Et iterum. Ego ero fi-
lius eius. Et iterum. Ecce ego ⁊ p̄-
eri mei: quos dedit deus. Quia ergo p̄-
eri cōmunicauerūt carnī ⁊ sanguini: et
ipse similiter participauit eisdem: vt per
mortem destrueret eū qui habebat mor-
tis imperiū. id est dyabolum: ⁊ liberare
eos qui timore mortis p̄ totam vitā ol-
norij erant seruituri. Quisq̄ em̄ angelus
apprehendit: sed semen abrae apprehen-
dit. Unde debuit per oīa s̄ribus simila-
ri vt misericors fieret et fidelis pontifex

A

m

B
Sap. 7.
Eccl. 47.

u. 3. e. ps. 2.
2. Re. 7.

C

ps. cxi.

ps. 44:

ps. ioi.

D

ps. io 9.

A

B

ps. 8.

Phil. 2. a.

ps. 21.

Nat. 2. 8. b

ps. 8.

ps. 13.

ad Hebreos

ad deū: vt repropitiaret delicta ppli. In eo em̄ in q̄ passus est ipse ⁊ tētat⁹ potēs est ⁊ eis q̄ tētant auxiliari. **III**

A Ade frēs sancti uocationis celestis p̄cipēs: p̄siderate ap̄l̄ ⁊ pōtifice p̄fessionis n̄re iesum: q̄ fidelis est ei q̄ fecit illū sicut ⁊ moyses in om̄i domo ei⁹. Amplioris em̄ gl̄ie iste p̄ moysē dignus habitus ē: quāto ampliorē honore h̄z domus: q̄ fabricauit illaz.

B Dis em̄ nāq; domus fabricaf ab aliquo. **Numeri. 12.** Qui aut̄ oīa creauit: deus est. Et moyses q̄dem fidelis erat in tota domo eius tanq̄ famulus in testimoniu eoz q̄ dicēda erant. Christus v̄o tanq̄ filius in domo sua. Que domus sumus nos si fiducia ⁊ gl̄iam sp̄i vsq; ad finē firmā retineamus. Quapropter sicut dicit sp̄s s̄ct̄s

ps. 94. Hodie si vocē eius audieritis nolite obdurare corda v̄ra: sicut in exacerbatione s̄m diē tētationis in deserto. Ubi tentauerūt me p̄res v̄ri: pbauerūt ⁊ viderūt opa mea q̄draginta annis. Propter qd̄ insensus sui gl̄iationi huic: ⁊ dixi: semper errant corde: Ipsi aut̄ nō cognouerunt vias meas: q̄b; iuravi i ira mea si introibūt in requiē meā. **C** Videte frēs ne forte sit in aliquo v̄m̄ cor malū incredulitatis discedendi a deo viuo. Sed adhortamī v̄sm̄etip̄sos per singulos dies donec hodie cognoscā: vt nō obduref quis ex vob; fallacia peccati. **D** Participes em̄ xpi effecti sumus tñ̄ initiū substantie eius vsq; ad finē firmū retineamus dū dicif: hodie si vocem eius audieritis nolite obdurare corda v̄stra: quēadmoduz in illa exacerbatione. Quidam em̄ audientes exacerbauerūt: sed nō vniuersi q̄ p̄fecti sunt ab egypto p̄ moysen. Quib; aut̄ insensus est quadraginta annis. Nonne illis qui peccauerunt: quoz cadauera p̄strata sunt in deserto. Quib; aut̄ iurauit non introire in requiē ipsius: nisi illis qui increduli fuerūt. Et videmus qz nō poterūt introire in requiē ipsius p̄pter incredulitatē. **III**

A **t** **I**meam⁹ ergo: ne forte relicta pollicitatione introeūdi in req̄

em̄ eius existimet aliq; ex nobis deesse. Et em̄ ⁊ nobis nunciatū est quēadmodū ⁊ illis: sed nō p̄fuit illis sermo. auditus nō admixtus fidei ex his q̄ audierūt. Ingrediemur em̄ in requiē q̄ credidimus: quēadmodū dixit. Sicut iuravi in ira mea: si introibūt in requiē meam. Et q̄dem opib; ab institutione mūdi p̄fectis. Dixit em̄ in q̄dam loco de die septima sic. Et requiuit deus die septima ab oib; operib; suis. Et in isto rursus. Si introibūt in requiē meā. Quā ergo sup̄ est introire quosdā in illā: ⁊ hi q̄b; p̄riorib; annūciatū est. nō introierunt p̄pter incredulitatē. iterū terminat diē quendā hodie in dauid dicendo: post tantum t̄pis sicut sup̄ dictū est: hodie si vocē ei⁹ audieritis nolite obdurare corda v̄stra. Nam si eis iesus requiē p̄stitisset nūq; de alia loqueret post hac die. Itaq; relinquē sabbatissimus p̄plo dei. Qui em̄ ingressus est in requiē eius etiā ipse requiuit ab opib; suis sicut ⁊ a suis deus. Festinemus ergo ingredi in illā requiē. vt ne in idip̄m quis incidat incredulitatis exemplū. Cuius est em̄ sermo dei ⁊ efficac ⁊ penetrabilior om̄i gladio ancipiti: ⁊ p̄tingēs vsq; ad diuisionē aīe ac sp̄itus. cōpagū quoq; ac medullaz: ⁊ discretor cogitationū ⁊ intentionū cordis. Et nō est vlla creatura inuisibilis in cōspectu eius: oīa aut̄ nuda ⁊ apta sūt oculis eius: ad quē nobis s̄mo. Habentes ergo pontificem magnū qui penetrauit celos iesum filium dei teneamus sp̄i in ostre confessionē. Non em̄ habemus pontificem qui nō possit compati infirmitatib; n̄ris: tentatū aut̄ p̄ oīa p̄ similitudine absq; peccato. Addeamus ergo cū fiducia ad thronū gratie eius: vt misericordiam p̄sequamur: ⁊ gratiā inueniamus in auxilio oportuno. **V**

O Omnis nāq; pontifer ex hoib; assumptus p̄ hoib; p̄stituit in his q̄ sunt ad deū vt offerat dona et sacrificia p̄ peccis. Qui dolere possit his qui ignorant ⁊ errant: qm̄ ⁊ ipse circumdatus est infirmitate: ⁊ propterea debet

B Gen. 2.

I. io. c.

B

C

D Eccl. 1. ps. 33.

I. 8. a.
Ro. 8. b.
1. Cor. 12. b.
2. Cor. 3. c.
Eph. 2. b.

A

B

ps. 2.

ps. 109.

C

D

A

1. io. d.

B

quēadmodū p p̄lo ita etiā p semetip̄so offerre p peccatis. Nec q̄sq̄ sumit sibi honore: sed q̄ vocat̄ a deo tāq̄ aaron. Sic 7 x̄p̄s nō semetip̄m clarificauit vt pontifex fieret. sed q̄ locutus est ad eū. Filius meus es tu. ego hodie genui te. Quē admodū 7 in alio loco dicit. Tu es sacerdos in eternū s̄m ordinē melchisedech. Qui in diebus carnis sue preces supplicationesq̄ ad eum qui possit illum saluū facere a morte. cum clamore valido 7 la chrymis offerens: exauditus est p sua reuerentia. Et quidē cum esset filius dei: didicit ex his que passus est obedientiā. 7 s̄summat̄ factus est om̄ibz obtr̄p̄rantibz sibi causa salutis eterne appellatus a deo pontifex iuxta ordinē melchisedech. De quo nobis grandis s̄mo 7 in terpr̄abilis ad dicendū: qm̄ imbecilles facti estis ad audiendū. Ecce m̄ cum deberetis magistri esse p̄pter t̄ps̄ rursus indigeris vt vos doceamini que sint elem̄ta exordij sermonū dei: et facti estis qb̄ lacte opus sit. nō solido cibo. Om̄is em̄ qui lactis est p̄cip̄es: expers est sermonis iusticie. Paruulus em̄ ē. Perfectorū aut̄ est solidus cibus: eoz̄ que in ipsa s̄suetudine exercitatos h̄nt̄ sensus ad discernentiā boni ac mali.

VI

q̄ Clap̄ropter intermittentes incarnationis x̄pi s̄monē. ad p̄fectiōnē feramur: nō rursus iacentes fundamētū p̄nie ab opibz mortuis 7 fidei ad deū. baptisimatū doctrine impositionis q̄z̄ manūū. ac resurrectionis mortuoz̄ 7 iudicij eterni. Et h̄ faciemus siquidē p̄miserit deus. Impossibile em̄ est eos q̄ semel sunt illuminati. gustauerūt etiam donū celeste. 7 participes facti sunt sp̄s̄ sancti: gustauerūt nihilomin⁹ bonū dei verbū virtutesq̄ seculi venturi. 7 pl̄si sunt: rursus renouari ad penitentiā. rursus crucifigētes sibi metip̄is filium dei 7 ostentui h̄ntes. Terra em̄ sepe venientē sup se bibens imbrē 7 geminans herbā oportunā illis a quibz colit̄ accipit benedictionē a deo. p̄ferens autē spinas ac tribulos reproba est 7 maledi

cto prima: cuius s̄sumatio in cōb̄st̄fio nē. Confidimus aut̄ de vobis dilectissim̄ meliora 7 viciniora salutis: taz̄ 7 si ita loquimur. Nō em̄ iniustus deus vt obliuiscat̄ opis v̄ri 7 dilectōis quā ostendistis in noīe ipsius: qui ministratis sanctis 7 ministratis. Lupimus aut̄ vnū: quēq̄ v̄m eandē ostentare sollicitudinē ad expletionē spei vsq̄ in finē vt non segnes efficiamini: v̄z̄ imitatores eoz̄ qui fide 7 patientia hereditabūt p̄missiones. Abrae nāq̄ p̄mittens deus: qm̄ neminē habuit p̄ quē iuraret maiorē iurauit per semetip̄m dicens. nisi benedicēs benedicaz̄ te. 7 multiplicans multiplicabo te. 7 sic longanimiter ferens adeptus est rep̄missionē. Hōies em̄ p̄ maiorē sui iurant. 7 oīs p̄trouer̄sie eoz̄ finis ad p̄firmationem est iuramentū. In quo abundantius volens deus ostendere pollicitationes hereditatē consilij sui interposuit iurandū: vt p̄ duas res immobiles quibz̄ īpossibile est mentiri deū fortissimū solatiū habeamus q̄ s̄fugimus ad tenendā p̄positam spem: quā sicut anchorā habemus aīe tantā ac firmā 7 incedentē vsq̄ ad interiora velaminis: vbi p̄cursor p̄ nobis introiuit iesus s̄m ordinem melchisedech: pontifex factus in eternū.

VII

Gen. 14.

h̄ Itē em̄ melchisedech rex salem sacerdos dei summi q̄ obuiauit abrae regresso a cede regū. et benedixit ei: cui et decimas omniū diuisit abraā: primū quidē qui interpretat̄ rex iusticie. Deinde aut̄ 7 rex salē q̄ est rex pacis: sine patre: sine matre. sine genealogia: neq̄ initū dierū neq̄ finem vite habens: assimilatus autē filio dei manet sacerdos in perpetuū. Intuemini autē quātus sit hic: cui 7 decimas dedit de p̄cipuis abraā patriarcha. Et quidē de filiis leui sacerdotiū accipientes: mandatiū habent decimas sumere a p̄lo s̄m legem. id est a fratribz̄ suis: q̄z̄ 7 ipsi ererint de lūbis abrae. Cuius aut̄ generatio nō annūerat̄ in eis. decimas sū sit ab abraā. 7 hunc q̄ habebat rep̄missiones

C

D

A

B

bñdicit. Sine vlla autē p̄tradictione q̄d minus est a melioze bñdiciē. Et hic qui de decimas moriētes hoies accipiūt: ibi autē p̄testat q̄d viuit. Et vt ita dictū sit p̄abraā ⁊ leui q̄ decimas accepit decimatus est. Adhuc em̄ in lūbis patris erat q̄n obuiauit ei melchisedech. Si ḡ p̄m̄matio p̄ sacerdotiū leuiticū erat. p̄plus em̄ sub ipso legē accepit: quid adhuc necessariū fuit s̄m ordinē melchisedech alium surgere sacerdotē ⁊ nō s̄m ordinem aaron dici. Translato autē sacerdotio: necesse est vt ⁊ legis trāslatio fiat. In quo em̄ hęc dicunt de alia tribu est. de q̄ nullo altario p̄stato fuit. Manifestū est em̄ q̄ ex iuda ortus sit dñs n̄s: in qua tribu nihil de sacerdotibz moyses locutus est. Et amplius adhuc manifestum ē. si s̄m similitudinē melchisedech exurgat ali⁹ sacerdos qui nō s̄m legem mandati carnalis factus est: s̄ s̄m virtutem vite insolubilis. Contestat em̄: q̄m tu es sacerdos in eternū s̄m ordinē melchisedech. Reprobatio q̄dem sit p̄cedentis mandati: p̄pter infirmitatē eius ⁊ in vtilitatem. Nihil em̄ ad p̄fectū adduxit lex. Introductio vero melioris spei per qua prima mus ad deū. Et q̄rtum est: nō sine iure iurando: Alij q̄dem sine iure iurādo sacerdotes facti sunt. Hic autē cū iure iurādo per eū qui dixit ad illū: Iurauit dñs ⁊ nō penitebit eū: tu es sacerdos in eternū. In tantū melioris testamenti sponsor factus est iesus. Et alij quidem plures facti sunt sacerdotes: idcirco q̄ morte p̄hiberent p̄manere: hic autē eo q̄ maneat in eternū: sempiternū habet sacerdotiū. Unde ⁊ saluare in perpetuū pōt accedens p̄ semetip̄m ad deū: sp̄ viuens ad interpellandū p̄ nobis. Talis em̄ decebat vt nobis esset pontifex: sanctus innocens impollutus segregatus a peccatoribz ⁊ excelsior celis factus. Qui nō h̄z necessitatē quotidie quēadmodū sacerdotes prius p̄ suis delictis hostias offerre deinde p̄ p̄lo. Hoc em̄ fecit semel se offerendo. Lex em̄ p̄stituit hoies sacerdotes infirmitatē habentes sermo autem

iurifurandi qui post legē est filiū in eternū p̄fectum.

VIII

Capituli autē sup̄ ea q̄ dicuntur.

C Talē habemus pontificem. qui p̄cedit in dextera sedis magnitudinis in celis sanctorū mister. ⁊ tabernaculi veri: q̄d fixit de us ⁊ nō hō. Dis em̄ pontifex ad offerendū munera ⁊ hostias p̄stuit. Cū necesse est ⁊ hūc habere aliquid q̄d offerat: Si ḡ esset sup̄ terrā nec esset sacerdos cū essent qui offerret s̄m legem munera q̄ exēplari ⁊ ymbre de ieruiūt celestiu. sicut r̄n. um est moysi cum p̄sumaret tabernaculū. Vide inquit oia facito s̄m exemplar q̄d tibi ostensum est in monte. Nunc autē melius sortitus est misteriu quāto ⁊ melioris testamenti mediator ē. q̄d in melioribz repromissioibz sanctū ē. Nam si illō p̄ culpa vacasset nō vtiq̄ lectū i locus inquireret. Vituperans em̄ eos dicit. Ecce dies venient dicit dñs: ⁊ cōsummabo sup̄ domū isrl ⁊ super domū iuda testamentū nouū nō s̄m testamentū q̄d feci patribz eoz in die qua apprehendi manū eoz vt educerem illos de terra egypti: q̄m ipsi nō p̄manerūt in testamēto meo: ⁊ ego neglexi eos dicit dñs: Quia hoc est testamētū quod disponam domui israel post dies illos dicit dñs. dando leges meas in meritē corū ⁊ in corda eoz subscribam eas: ⁊ ero eis in deum: ⁊ ipsi erunt mihi in populum. Et nō docebit vnusquisq̄ proximum suum ⁊ vnusquisq̄ fratrem suū. dicens cognosce dominū quoniam omnes scient me a minore vsq̄ ad maiorem: quia p̄pitius ero iniquitatibus eoz. ⁊ peccatorum eorum iam nō memorabo. Dicendo autem nouum: veterauit prius. Q̄d autem antiquatur ⁊ senescit: p̄p̄ interitum est.

IX

B Abiit quidem ⁊ prius iustificaciones culture: ⁊ sanctū seculare. Tabernaculū em̄ factum est primū: in quo erant candelabra ⁊ mensa ⁊ p̄positio panū que dicit sancta. post velamentū autē secundū tabernaculum q̄d dicit sancta sanctorū: aureū habens

L

p̄s. 109.

D

A

s. 4. b.

B

Ero. 25.
Act. 7. c.

C

D

Esa. 43.
Apoc. 21. b.
Hier. 31.

A

thuribulū ⁊ arcā testamēti circūtectam
 ex oī pre auro in q̄ vna aurea hīs mā/
 na ⁊ virga aaron q̄ fronduerat. ⁊ tabule
 testamēti: sup̄ q̄ erant cherubin glie ob/
 umbrātia ppiciatorū: de qb̄ nō est mō
 dicendū p̄ singula. **H**is vō ita cōpositis
 in priori q̄dem tabernaculo semp̄ introi/
 bāt sacerdotes sacrificioꝝ officia pluri/
 mātēs: in secūdo aut̄ semel in anno sol⁹
 pontifex nō sine sanguie quē offerret p̄
 sua ⁊ ppli ignorantia: hoc significāte spū
 sancto: nondū palatā esse sanctorū viā
 adhuc priore tabernaculo hūte statum.
Que p̄bōla est t̄p̄is instātis: iuxta quā
 munera ⁊ hostie offerunt. q̄ nō p̄nt iuxta
 p̄scientiā p̄fectum facere seruientē: solū
 mō in cibis ⁊ in potib⁹ ⁊ in varijs baptis/
 matib⁹ ⁊ iusticijs carnis vsq̄ ad t̄p̄s cor/
 rectōis impositis. **C**hristus aut̄ assistēs
 pontifex futuroꝝ hōnoꝝ p̄ amplius ⁊ p̄/
 fectius tabernaculū nō manufactū: id est
 nō huius creationis. neq̄ p̄ sanguinem
 hircōꝝ aut vituloꝝ. sed per p̄riū sangui/
 nē introiuit semel in sc̄tā: eterna redem/
 ptioe inuenta. **S**i em̄ sanguis hircōꝝ ⁊
 thaurōꝝ ⁊ cinis vitule alpius. inq̄natos
 sc̄tificat ad emūdatiōē carnis: q̄toma/
 gis sanguis xp̄i q̄ p̄ sp̄m̄ semetip̄m
 obtulit imaculatū deo emūdauit p̄ciāz
 n̄tam ab opib⁹ mortis ad seruendū deo
 viuētī. **E**t ideo noui test̄i mediator ē: vt
 morte intercedere in redēptionē eaz p̄/
 uaricationū q̄ erant sub priori testamen/
 to repromissionē accipiant q̄ vocati sunt
 eterne hereditatis. **U**bi em̄ testamentū
 mors necesse ē intercedat testatoris: **T**e/
 stamentū em̄ in mortuis p̄firmatū est.
Alioquin nōdū valet: dū viuit q̄ testat⁹
 est. **U**n̄ nec primū q̄dē sine sanguie de/
 dicatū est. **L**ecto em̄ oī mandato legis a
 moyse vniuerso p̄plo: accipiēs sanguinē
 vituloꝝ ⁊ hircōꝝ cū aq̄ ⁊ lana coccinea ⁊
 hyssopo. ip̄m q̄z libz ⁊ oēm pplm̄ asperfit
 dicens. **H**ic sanguis testamēti q̄d mā/
 dauit ad vos deus. **E**tiam tabernaculū
 ⁊ oīa vasa m̄sterij sanguine filz asperfit
Et oīa pene ī sanguie p̄m̄ legē mūdāt⁹ ⁊
 sine sanguis effusiōe n̄ fit remissio. **N**e;

cesse est q̄ exēplaria q̄dē celestiu hīs mū/
 dari: ip̄a aut̄ celestia meliorib⁹ hostijs q̄
 istis. **N**ō em̄ in manufacta sc̄tā iesus in/
 troijt exēplaria verōꝝ: sed in ip̄m celū vt
 appareat nūc vultui dei p̄ nob. **N**ecq̄ vt
 sepe offerat semetip̄m: quēadmodū pon/
 tifer intrat in sc̄tā p̄ singulos annos in
 sanguie alieno. **A**lioq̄n oportebat eū fre/
 quent̄ pati ab origine mūdi. **N**ūc aut̄ sel⁹
 in p̄sumatiōe seclōꝝ ad destitutionē pct̄i
 p̄ hostiā suā apparuit. **E**t quēadmodum
 statutū est hōib⁹ sel⁹ mori. post hoc aut̄ iu/
 diciū sic ⁊ xp̄s sel⁹ oblat⁹ est ad multoꝝ
 exhaurienda pct̄a. secūdo sine pct̄o appa/
 rebat oib⁹ expectatib⁹ se in salutē. **X**

Abram em̄ hīs lex futuroꝝ
 hōnoꝝ nō ipsam imaginē rez: p̄
 singlos ānos eisdē ip̄sie hostijs
 q̄s offerūt indefinent: nūq̄ pōt accedē/
 tes p̄fectos facere. **A**lioq̄n cessassent ofi/
 ferri: ideo q̄ nullam h̄ent vltra p̄ciam
 peccati cultores semel mūdati. **S**ed in
 ip̄s cōmemoratio pct̄oꝝ p̄ singlos an/
 nos fit. **I**mpossibile em̄ ē sanguie thau/
 roꝝ ⁊ hircōꝝ auferri peccata. **I**deo ingre/
 diens mundū dicit. **H**ostiam ⁊ oblatio/
 nē noluisti. corpus autem aptasti mihi.
Holocausiomata ⁊ p̄ peccato nō tibi pla/
 cuerūt. **T**unc dixi. **E**cce venio. **I**n capi/
 te libri scriptū est de me: vt faciam deus
 voluntatē tuā. **S**uperius dicens q̄z ho/
 stias ⁊ oblationes ⁊ holocausiomata et
 p̄ peccato noluisti. nec placita sunt tibi q̄
 p̄m̄ legem offerunt tunc dixi: ecce venio
 vt faciam deus voluntatē tuam: aufert
 primū vt sequens statuat. **I**n qua volū/
 tate sanctificati sumus per oblationē cor/
 poris christi iesu semel. **E**t omnis quidē
 sacerdos p̄esto est quotidie ministrans
 ⁊ eisdem sepe offerens hostias que non
 possunt auferre peccata. **H**ic aut̄ vnam
 p̄ peccatis offerens hostiam in sempiter/
 nū sedet in dextera dei. decetero expectās
 donec ponātur inimici eius scabellum pe/
 dum eius. **U**na em̄ oblatione consum/
 mauit in sempiternū sanctificatiōis. **L**ō
 testatur autē nos ⁊ spū sanctus. **P**ost/
 q̄ em̄ dixit: **H**oc autē testamentū quod

Ro. 5. b.
 i. Pe. 3. d.

Leuit. 9.
 ps. 39.

Joh. i. d. Apo.
 i. d. i. d.

Gal. 3. b

Mat. 26. c. Mr.
 Luc. 22. b.
 Cor. ii. c.

Joh. i. d. Apo.
 b. i. d.

A

B

ad Hebreos

testatur ad illos post dies illos dicit dñs
 dabo leges meas in cordibz eoz 7 in mē/
 tibz eoz supscribam eas 7 pctōz 7 ini/
 quitatū eoz iam nō recordabz amplius
Ubi autē hōz remissio: iā non est oblatio
 p pctō. **M**ñtes itaqz frēs fiduciam. in in/
 troitu scōz in sanguine chrīstī quā ini/
 tīauī nob viā nouā 7 viuētē p velamē
 id est carnē suā. 7 sacerdotē magnū sup
 tomū dei: accedamus cuz vō corde in
 plenitudine fidei aspersi corda a psciētia
 mala 7 abluti corpus aqua mūda: tenea/
 mus spēi nre p fessionē indeclinabilē. **F**i/
 delis em̄ est q̄ repromisit. **E**t p fiderem?
 inuicē in puocationē charitatis 7 bonoz
 opoz nō deserentes collectionē nram sic
 p suetudis ē q̄busdā. s; solantes: 7 tāto
 magis q̄to viderit; appropinq̄ntē diem
Colūtariē em̄ peccātibz nobis post acce/
 ptā noticiā veritatis iam nō relinquit. p
 peccatis hostia. terribilis autē q̄dam expe/
 ctatio iudicij 7 ignis emulatio. q̄ p̄sūptu/
 ra est aduersarios. **I**urā q̄s faciēs legē
 moy si sine vlla miseratione. duobz vel
 tribz testibz morit; q̄tomagis putatis de/
 teriora mereri supplicia q̄ filiū dei pcul/
 cauerit. 7 sanguinē testamenti pollutuz
 duxerit. in q̄ sanctificatus est 7 spūi grē
 p̄tuliā fecerit. **S**cimus em̄ qui dixit
 mihi vindictā: 7 ego retribuā. **E**t iterū
 qz iudicabit dñs pplm suū. **H**orrenduz
 ē incidere in manus dei viuētis. **R**eme/
 moramī autē pristinos dies in q̄bz illūia/
 ti magnū certamē sustinūistis passionū
 7 in altero qdē opprobrijs 7 retributioni/
 bus spectaculū facti: in altero autē soci/
 taliter cōuersantiū effecti. **M**ā 7 vincis
 p̄passi estis: 7 rapinā bonoz vōz cū gau/
 dio suscepistis: cognoscētes vos h̄c me/
 liozē 7 manentē substantiā. **N**olite itaqz
 amittere p̄fidentia vestrā: q̄ magnā ha/
 bet remuneratiōē. **P**atientia em̄ vobis
 necessaria est: vt voluntatē dei facientes
 reportatis p̄missionē. **A**dhuc em̄ modi/
 cū aliq̄ntulūqz q̄ venturus ē veniet 7 nō
 tardabit: iustus autē meus ex fide viuit.
Quod si subtraxerit se nō placebit aīe mee.
Mos autē nō sumus subtractiōis filij in

pditiōē: s; fidei in acq̄sitiōē aīe. **XI**
St autē fides spandaz suba re/
 rū argumentū nō apparentiuz.
In hac em̄ testimoniū p̄secuti
 sunt senes: **F**ide intelligim? aptata esse
 seculo vto dei. vt ex inuisibilibz visibilia
 fierēt: **F**ide plurimā hostiā abel q̄ cayn
 obtulit deo p quā testimoniū p̄secutus est
 esse iustus testimoniū p̄bente mūeri/
 bus ei? deo: 7 p illā defunctus adhuc loq̄
 tur: **F**ide enoch trāslatus est ne videret
 mortē 7 nō iueniebāt: qz trāstulit illum
 dñs. **A**ntrāslatiōē em̄ testimoniū ha/
 buit placuisse deo. **S**ine fide autē ipossi/
 bile est placere deo. **C**redere em̄ oportet
 accedentē ad deū. qz ē: 7 inq̄rentibz se re/
 muneratoz sit. **F**ide noe rñso accepto de/
 hic q̄ adhuc nō videbant metues apta/
 uit arcā in salutē domus sue: p quā dāna
 uit mundū. 7 iusticie q̄ p fidem est heres
 est institutus: **F**ide q̄ vocat abraā obedi/
 uit in locū exire quē accepturus erat in
 hereditatē 7 exijt nesciēs q̄ iret. **F**ide de/
 moratus ē in terra repromissionis tan/
 q̄ in aliena: in casulis habitando cū ysa/
 ac 7 iacob colxerētibz repromissionis ei?
 dem. **E**xpectabat em̄ fundamenta h̄ntē
 ciuitatē cuius artifex 7 p̄ditoz deus **F**ide
 7 ipsa sara sterilis virtutē in cōceptione
 feminis accepit etiā p̄ter tps etatis: qm̄
 fidelē credidit esse eū qui repromiserat
Prop̄ qd̄ 7 ab vno orti sunt. 7 h̄ emoz/
 tuo tanqz sidera celi in multitudinē: et
 sicut arena est ad orā maris innumerabil.
Iuxta fidē defuncti sunt oēs isti. nō ac/
 ceptis repromissionibz: sed a longe eas
 aspicientes 7 salutantes 7 p̄fidentes: qz
 pegrini 7 hospites sunt super terrā. **Q**ui
 em̄ hoc dicūt: significant se patriā inqui/
 rere. **E**t siquidē ipsius meminissent de
 q̄ exierūt hēbant vtiqz tps reuertendi.
Nunc autē meliozē appetūt. id est celestē
Ideo nō p̄fundit deus vocari deus eoz
Parauit em̄ illis ciuitatē: **F**ide obtulit
 abraā ysaac cū tētaref 7 vnigenitū offe/
 rebat in q̄ susceperat repromissiones ad
 quē dictuz est: qz ysaac vocabitur tibi se/
 men: arbitrans qz 7 a mortuis suscitare

e.4.b.
C

D
Deut. 17.
Mat. 18. c.
2. Cor. 13. a

Deut. 32.
Lobie. 3.
Ro. 12. d.
8. 6. a.

Abachuc. 2:
Ro. 1. b.

A

Gen. 1.

Gen. 4.

Gen. 5. Sap
Eccl. 4.4.

B
1. Machab. 2.

Gen. 6.

Gen. 12. 7. 13.

Gen. 21.

L

Gen. 22.

Gen. 27.
Gen. 48. 7. 49

Gen. 50.

Exo. 2.

Exo. 12.

Exo. 15.

Josue. 6.
Josue. 2. 7. 6.

Mat. 27. f

Mat. 3. a.
Mat. 1. a.

potēs est deus. Cū eū 7 in parabolā ac-
cepit. Fide: 7 de futuris bñdixit ysaac iā/
cob 7 esau. Fide: iacob moriēs singulos
filioz ioseph bñdixit: 7 adorauit fastigiū
virge eius. Fide: ioseph moriens de pfe-
ctione filioz israel meozatus est 7 de ossi-
bus suis mandauit. Fide moyses natus
occultatus est mensibz tribz a parentibz
suis eo q̄ vidissent elegantē infantem 7
nō timuerūt regis edictū. Fide: moyses
grādis factus negauit se esse filium filie
pharaonis magis eligens affligi cū p̄lo
dei: q̄ tp̄alis peccati h̄ie iocūditatē ma-
iores diuitias estimās thesauro egypto
rū improperiū christi. Aspiciebat em̄ in
remuneratōne. Fide reliquit egyptum
nō veritus aiofitatē regis. Inuisibilem
em̄ tanq̄ videns sustinuit. Fide celebra-
uit pasca 7 sanguinis effusionē ne q̄ va-
stabat primitiua tāgeret eos. Fide tran-
sierūt mare rubrū tanq̄ p̄ aridā terram
quod experti egyptij deuozati sunt. Fide
muri hiericho corruerūt circūitu dieruz
septē. Fide raab meretrix nō perijt cum
incredulis excipiens exploratores cū pa-
ce. Et quid adhuc dicā? Deficiet em̄ me-
t̄pus enarrantē de gedeon. barach sam-
son. iep̄e dauid. samuel 7 p̄xtis qui p̄
fidem vicerūt regna. opati sunt iusticiā
adepti sunt repromissiones. Obturaue-
rūt ora leonū. exinherūt impetū ignis.
Effugauerūt aciem gladij. p̄ualuerunt
de infirmitate: fortes facti sunt in bello.
Castra verterūt ext̄roz/ acceperūt mu-
lires d̄ resurrectionē mortuos suos. Alij
aut̄ dissentī sunt nō suscipientes redem-
ptionē: vt meliorē intemerēt resurrectio-
nem. Alij vero ludibria 7 verbera experti
insup 7 vincula 7 carceres. lapidati sunt
secti su it. tēta sunt. in occisione gladij
mortui sunt. Circūierūt in melotis. in
pellibz capanis: egētes: angustiatī: affli-
cti: q̄bz digni nō erat mūdus. in solitudi-
nibz errantes. in montibz 7 spelūcis. in
cauernis terre. Et hī oēs testimoniū fi-
dei pb̄ati. nō acceperūt repromissionem
deo p̄ nobis melius aliqd̄ puidēte: vt nō
sine nobis p̄sumarent. XII

A
Deoz 7 nos tantā h̄ntes impo-
sitā nubem testiu: deponētes oē
pondus 7 circūstans nos p̄cti
p̄ patiam curramus ad p̄positū nob cer-
tamen. aspicientes in aurozē fidei 7 con-
sūmatorē iesum: q̄ p̄posito sibi gaudio
sustinuit crucē. p̄fusione cōtemptra atq̄
in dextera sedis dei sedet. Recogitate ei
eū q̄ talem sustinuit a peccatozibz aduer-
sus temetip̄m p̄tradictionē vt ne fatige-
mini animis v̄ris deficientes. Nonduz
em̄ v̄sq̄ ad sanguinem restitistis aduer-
sus peccatū repugnantes et obliu estis
p̄solationis que vobis tanq̄ filijs loqui-
tur dicens. Fili mi noli negligere disci-
plinā dñi. neq̄ fatigeris dū ab eo argue-
ris: Quē em̄ diligit dñs: castigat. flagel-
lat aut̄ oēm filiū quē recipit. In discipli-
na pseuerate. Tanq̄ filijs vobis offert se
deus. Quis em̄ filius quem nō corripit
p̄t. Q̄ si extra disciplinā estis. cuius par-
ticipes facti sunt oēs ergo adulteri 7 nō
filij estis. Deinde patres quidez carnis
noīre eruditores habuimus 7 reuere-
bamur eos. Non multo magis obt̄pabi-
mus patri sp̄m 7 viuemus. Et ille qui
dem in tpe paucoz diez p̄m voluntatez
suā erudiebant nos: hic aut̄ ad id quod
v̄tile est in recipiendo sanctificationē ei?
Oīs aut̄ disciplina in p̄nti quidē vide-
tur non esse gaudij: sed meroris. postea
aut̄ fructū pacacissimū exercitatis p̄ eaz
reddet iusticie. Propter quod remissas
manus 7 soluta genua erigite 7 gressus
rectos facite pedibz vestris: vt nō clau-
dicans quis erret: magis autē sanetur.
P̄acem sequimini cū oibz 7 sanctimo-
niā: sine qua nemo videbit deū. Contē-
plantes ne q̄s desit gratie dei: ne q̄ radix
amaritudinis sursum germinans impe-
diat 7 p̄ illam inquinent multi. Ne quis
fornicatoz aut p̄phanus vt esau qui pro-
pter vnā escam vendidit primitiua sua.
Scitote em̄ qm̄ 7 postea cupiēs heredis-
tare bñedictionē reprobat̄ est. Non em̄
inuenit p̄nie locū: q̄bz cū lachrymis in-
quisisset eam. Non em̄ accessistis ad tra-
ctabilem 7 accessibilem ignē 7 turbinē 7

Eph. 4. c.
Col. 3. b.
i. Pe. 2. a.
Diere. 17.

Prover. 3.

B

C

Ror. 12. d.

Gen. 25.

Gen. 27.

Prologus

caliginē ⁊ pcellā ⁊ tube sonū ⁊ vocē ver-
lorū quā q̄ audierūt excusauerūt se ne eis
fieret verbū. Ad em̄ portabant qd̄ vice
bas: ⁊ si bestia tetigerit montē lapidabit
Et ita terribile erat qd̄ videbas. Moyses
dixit. Extremus sum ⁊ tremebundus.
S̄ accessistis ad syon montē ⁊ ciuitatē
dei uiuentis hierlm̄ celestem ⁊ multoz
miliū angeloz frequētiā. ⁊ eccliaz prim-
tiuoz q̄ p̄scripti sūt in celis ⁊ iudicē oim̄
deū ⁊ sp̄m̄ iustoz p̄fectoz. ⁊ testamēti no-
ui mediatorē iesū. ⁊ sanguinis asphionez
melius loquentē q̄ abel. Videte ne re-
cusētis loq̄ntē: Si em̄ illi nō effugerūt
recusantes eū q̄ sup̄ terrā loquebas: mil-
tomagis nos q̄ de celis loq̄ntē nob̄ auer-
timus: cuius vox mouit terrā tunc aut̄
repromittit dicens: Adhuc semel ⁊ ego
mouebo nō solū terrā sed ⁊ celū. Qd̄ au-
tē adhuc semel dicit: declarat mobilium
trāslationē tāq̄ factorū: vt maneāt ea q̄
sunt imobilia. Itaq̄ regnū imobile su-
sepiētes hēmus grāz: p̄ quā fuim⁹ pla-
centes deo cū metu ⁊ reuerentia. Crem̄
nō ignis cōsumens est.

XIIII

Charitas fraternitatis maneat
in vobis ⁊ hospitalitatē nolite
obliuisci. Per hāc em̄ placuerūt
quidā angelis hospicio receptis. Memē-
tote vinctoz tanq̄ simul vincti: ⁊ labo-
rantū tanq̄ ⁊ ipsi in corpore morantes
Honorable cōnubiū in oibz: et thorus
imaculatus. Fornicatores em̄ ⁊ adulle-
ros iudicabit de⁹. Sint mores sine auaritia.
cōtenti p̄ntibz. Ipse em̄ dixit. Non
te deserā neq̄ derelinquā: ita vt cōfidentē
dicamus. Dñs mihi adiutor ē nō time-
bo quid faciat mihi homo. Memētote p̄-
positoꝝ v̄toꝝ q̄ vobis locuti sunt verbū
dei: quoz intuentes exitū cōuersationis
imitamini fidē. Iesus x̄ps̄ Ix̄ri ⁊ hodie
ipse et in secula. Doctrinis varijs et pe-
regreinis nolite abduci. Optimū est em̄
grā stabilire cor: nō escis q̄ nō p̄fuerunt
ambulantibz in eis. Habemus altare: d̄
quo edere nō hnt̄ p̄tatem q̄ tabernacu-
lo deseruiūt. Quoz em̄ aialū inferē san-
guis p̄ peccato in sancta p̄ pontificē: hoz

corpa cremant̄ extra castra. Propter qd̄
⁊ iesus vt̄ sanctificaret p̄ sui sanguinez
p̄lm̄ extra portam passus est. Creamus
igit̄ ad eū extra castra impropriū ei⁹ por-
tantes. Non em̄ habemus hic manentē
ciuitatē: sed futurā inq̄rimus. Per ipm̄
q̄ offeramus hostiā laudis sp̄ deo id ē fru-
ctū labioꝝ cōfidentū noi ei⁹. Bñficiētie
aut̄ ⁊ cōionis nolite obliuisci. Talibz em̄
hostijs p̄mere ē deus. Obedue p̄positis
v̄tis: ⁊ subiaccete eis. Ipsi em̄ puigiant
q̄ si rōem p̄ aiabz v̄tis reddidit: vt cum
gaudio hoc faciāt: ⁊ nō gemetes. Hoc ei
nō expedit vobz: Orate p̄ nobis. Confidi-
mus em̄ qz̄ bonā p̄sciam hēmus in oibz
bñ volentes cōuersari. Amplius aut̄ de p̄-
cor vobz hoc facere: q̄ celerius restituar̄ vo-
bis. Deus aut̄ pacis q̄ eduxit de mortuis
is pastorē magnū ouīū in sanguine tes-
tamenti eterni dñm̄ n̄m̄ iesum̄ christū
aptet vobz in om̄i bono vt̄ faciatis ei⁹ vobz
luntatē: faciens in vobz qd̄ placeat coraz
se p̄ iesum̄ x̄pm̄ cui est glia in secula secu-
loꝝ Amē. Rogo aut̄ vobz fr̄es vt̄ suffera-
tis verbū solacij. Crem̄ p̄ paucis scripsi
vobz. Cognoscate fr̄em v̄m̄ timotheū vi-
missum: cū q̄ si celerius ven̄ erit videlo
vobz. Salutate om̄s p̄positos v̄tos: ⁊
oēs sanctos. Salutāt vobz de italia fr̄es.
Grā cū oibz vobis Amen.

Explicit epla Pauli ad Hebreos. Inci-
pit p̄fatio beati Hieronymi p̄sbyteri in
libz Actū aploꝝ.

Anit psalmista: ambulabunt
de virtutibz in virtutes. Post
apli pauli eplas dudū vobis
v̄noroſūne cōflatas dōmen
⁊ rogatione charissimi actus aploꝝ com-
pellitis vt̄ transferā in latinū: quē libz
nulli dubium est a luca antiocheno arte
medico qui postea inferuēs paulo apo-
stolo christi factus est discipulus fuisse
editum. Ceruices p̄mit̄ imposta sepius
oneris magnitudo: qz̄ studia inuidoz re-
p̄hensioe digna putant ea que scribim⁹
Illoꝝ nuncq̄ odio ⁊ detractioe. iuuant̄
te christo meum filebit eloquiū.

Deut. 9.

A
Ro. 12. 6.

B